

ความกึกก้องเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์

ของ

อุษา ขำประยูร

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 11 โทร. 3921575, 3915058

24 ก.ย. 2525

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
เมษายน 2524

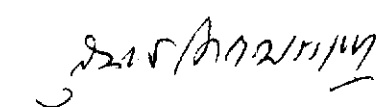
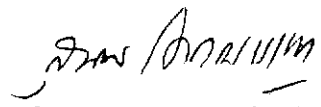
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

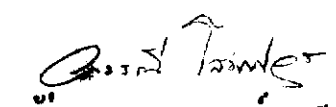
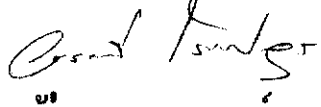
90651

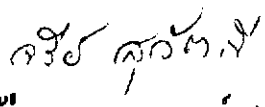
คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณา
ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบ

 ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา) ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วารณี โสมประยูร) กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วารณี โสมประยูร)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุวัตถิ)

ประกาศคุณูปการ

การทำปฏิญาณพันธฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับคำแนะนำและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โทตรบรรเทา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรณี โสมประยูร ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหารฝ่ายพัฒนาหลักสูตรประถมศึกษา ศูนย์พัฒนาหลักสูตรกรมวิชาการ ศึกษาในเขตกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กรมสามัญศึกษาที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการสร้างแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร งานการศึกษาในเขตต่าง ๆ ผู้บริหารและคณะครูของ โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ท้ายสุดนี้ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคนที่ช่วยเหลือในการทำปฏิญาณพันธฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

อุษา ขำประยูร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
- ภูมิหลัง	1
- ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
- ความสำคัญของ การศึกษาค้นคว้า	5
- ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
- นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
- การพัฒนาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521	9
- โครงสร้างเนื้อหาหลักสูตรเสริมประสบการณ์ชีวิต	13
- เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในการใช้	
- หลักสูตร	16
- งานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา	17
- งานวิจัยหลักสูตรเกี่ยวกับวุฒิและประสบการณ์ของครู	25
- งานวิจัยต่างประเทศ	28
- เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับขนาดของโรงเรียน	30
- งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดอันดับความสำคัญ	32
- สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	34
3 วิธีดำเนินการ	35
- การเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	35
- เครื่องมือและวิธีการสร้างเครื่องมือ	36
- การทดลองใช้เครื่องมือ	39

บทที่	หน้า
วิธีการรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์	40
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	43
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา	
พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	47
เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้นำหลักสูตรประถมศึกษา	
พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	
ไปใช้โดยแยกตามวุฒิและประสบการณ์	64
เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้นำหลักสูตรประถมศึกษา	
พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	
ไปใช้โดยแยกตามขนาดโรงเรียน	69
ความคิดเห็นของครูในการจัดอันดับความสำคัญในด้าน	
จุดประสงค์ เนื้อหา การเรียนการสอน การประเมินผล	
การบริหารบริการหลักสูตร	75
- 5 บทสรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	123
ความมุ่งหมายของการศึกษากันคว้า	123
สมมติฐานในการศึกษากันคว้า	123
วิธีดำเนินการศึกษากันคว้า	123
สรุปผลการศึกษากันคว้า	125
อภิปรายผล	135
ข้อเสนอแนะ	152
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย	153
ปัญหาและข้อสังเกตจากการวิจัย	153
- บรรณานุกรม	154
- ภาคผนวก	161

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครและกลุ่มตัวอย่าง ที่สุ่มมาศึกษา	36
2	จำนวนครูจำแนกตามวุฒิ	41
3	จำนวนครูจำแนกตามประสบการณ์การสอน	41
4	จำนวนครูจำแนกตามวุฒิและประสบการณ์	42
5	จำนวนครูจำแนกตามขนาดโรงเรียน	42
6	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของครู ที่มีวุฒิและประสบการณ์ต่างกัน ในหมวดจุดประสงค์	64
7	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของครู ที่มีวุฒิและประสบการณ์ต่างกัน ในหมวดเนื้อหา	65
8	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของครู ที่มีวุฒิและประสบการณ์ต่างกัน ในหมวดการเรียนการสอน	66
9	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของครู ที่มีวุฒิและประสบการณ์ต่างกัน ในหมวดการประเมินผล	67
10	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของครู ที่มีวุฒิและประสบการณ์ต่างกัน ในหมวดการบริหาร บริการหลักสูตร	68
11	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของครู ที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน ในหมวดจุดประสงค์	69
12	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของครู ที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน ในหมวดเนื้อหา	70
13	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของครู ที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน ในหมวดการเรียนการสอน	71

14	ผลการเปรียบเทียบคะแนนความคิดเห็นของครูที่อยู่ใน ในโรงเรียนขนาดต่างกันในหมวดการเรียนรู้การสอน	72
15	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของครู ที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกันในหมวดการประเมินผล	73
16	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของครู ที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกันในหมวดการบริหาร บริการหลักสูตร	74
17	ผลความคิดเห็นของครูด้านจุดประสงค์การเรียนรู้แสดง เป็นคำร้อยละ	75
18	ผลความคิดเห็นของครูด้านเนื้อหาแสดงเป็นคำร้อยละ	80
19	ผลความคิดเห็นของครูด้านการเรียนการสอนแสดงเป็น คำร้อยละของเนื้อหาในหน่วยเรื่องตัวเรา	84
20	ผลความคิดเห็นของครูด้านการเรียนการสอนแสดงเป็น คำร้อยละของเนื้อหาในหน่วยเรื่องบ้านที่อยู่ออยู่	88
21	ผลความคิดเห็นของครูด้านการเรียนการสอนแสดงเป็น คำร้อยละของเนื้อหาในหน่วยเรื่องโรงเรียน	91
22	ผลความคิดเห็นของครูด้านการเรียนการสอนแสดงเป็น คำร้อยละของเนื้อหาในหน่วยเรื่องชุมชน	94
23	ผลความคิดเห็นของครูด้านการเรียนการสอนแสดงเป็น คำร้อยละของเนื้อหาในหน่วยเรื่องสิ่งแวดล้อม	98
24	ผลความคิดเห็นของครูด้านการเรียนการสอนแสดงเป็น คำร้อยละของเนื้อหาในหน่วยเรื่องชาติไทย	101
25	ผลความคิดเห็นของครูด้านการเรียนการสอนแสดงเป็น คำร้อยละของเนื้อหาในหน่วยเรื่องชาวเหตุการณ์ และวันสำคัญ	104

ตาราง

หน้า

26	ผลความคิดเห็นของครูด้านการประเมินผลแสดง เป็น คำร้อยละของเนื้อหาในหน่วย เรื่องตัวเรา	106
27	ผลความคิดเห็นของครูด้านการประเมินผลแสดง เป็น คำร้อยละของเนื้อหาในหน่วย เรื่องบ้านที่น่าอยู่	109
28	ผลความคิดเห็นของครูด้านการประเมินผลแสดง เป็น คำร้อยละของเนื้อหาในหน่วย เรื่อง โรงเรียน	111
29	ผลความคิดเห็นของครูในด้านการประเมินผลแสดง เป็น คำร้อยละของเนื้อหาในหน่วย เรื่องชุมชน	113
30	ผลความคิดเห็นของครูด้านการประเมินผลแสดง เป็น คำร้อยละของเนื้อหาในหน่วย เรื่องสิ่งแวดล้อม	116
31	ผลความคิดเห็นของครูด้านการประเมินผลแสดง เป็น คำร้อยละของเนื้อหาในหน่วย เรื่องชาติไทย	118
32	ผลความคิดเห็นของครูด้านการประเมินผลแสดง เป็น คำร้อยละของเนื้อหาในหน่วย เรื่องข่าว เหตุการณ์ และ วันสำคัญ	120
33	ผลความคิดเห็นของครูด้านการบริหารบริการหลักสูตร แสดง เป็นคำร้อยละ	121

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันประชากรในสังคมไทยได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่ทรัพยากรมีเท่าเดิม และบางอย่างลดน้อยลง เพราะถูกใช้และทำลาย วิทยาการและเทคโนโลยีมีบทบาทในชีวิตคนทั่วไปมากขึ้น มีการผสมผสานของวัฒนธรรมมากและมีแรงกดดันทาง การเมือง และทาง เศรษฐกิจทั้งภายในประเทศและนอกประเทศ ทำให้ประชาชนไม่สามารถปรับตัวเข้ากับ ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่รวดเร็วทั้ง กล่าวได้ จึง ก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมขึ้น (สมนึก ลิ้มทอง และ ชาศรี อายุวัฒน์ 2522 : 37) ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นท่ามกลางความ เปลี่ยนแปลงนี้ เป็นภาระหนักของรัฐบาลที่จะต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน เพื่อความอยู่รอด ของชาติ ซึ่งวิธีแก้ไขก็คือการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคม แต่การพัฒนาเศรษฐกิจในชาติจะ ใดผลต้องอาศัยการศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง เพราะการศึกษาช่วยพัฒนา บุคคลให้มีปัญญา สามารถคิดอย่างมีเหตุผล ตัดสินใจในสิ่งต่าง ๆ ได้ถูกต้อง แล้วบุคคล จะช่วยพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของชาติให้เจริญมั่นคง นอกจากนี้การศึกษายังเป็นส่วน หนึ่งของชีวิต เมื่อชีวิตเปลี่ยนไป การศึกษาก็ต้องเปลี่ยนไป ดังนั้นหลักสูตรซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาจึงต้องเปลี่ยนไปด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ 2520 : 3) ความสำคัญของหลักสูตรเป็นเสมือนหัวใจของการศึกษา (วิจิตร ศรีสอน 2517 : 101) การปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรก็เท่ากับ เป็นการปรับปรุงหรือ เปลี่ยนแปลง คนด้วย (ปรีชา ชรรมา 2517 : 5)

หลักสูตรทุกระดับเป็นหลักสูตรที่สำเร็จขึ้นมาด้วยความเพียรพยายามของบุคคล ผู้มีความรู้ ความชำนาญ ในแต่ละสมัยที่ได้สร้าง และปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาและ ความต้องการของ ผู้คนในสมัยนั้น หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2503 เมื่อได้ประกาศ ใช้ หน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรได้พยายามที่จะปรับปรุงหลักสูตร

ให้ดีขึ้นเป็นระยะ ๆ ก็จะเห็นว่า กรมวิชาการได้จัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรและแบบเรียนครบทุกวิชา กรมสามัญศึกษาจัดทำประมวลการสอน คู่มือครู โครงการสอน และอบรมครูให้สอนวิชาต่าง ๆ ในปี พ.ศ. 2508 - 2509 กรมวิชาการได้ประชุมศึกษานิเทศก์ ครูใหญ่ ครู นักวิชาการเพื่อค้นคว้าข้อดีและข้อที่ควรปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร ประถมศึกษา ฉบับปี 2503 ในปี พ.ศ. 2510 กรมสามัญศึกษาได้ประชุมศึกษานิเทศก์ และอบรมครู ตลอดจนการผลิตวัสดุประกอบหลักสูตร เพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนสืบเนื่องต่อกัน (กระทรวงศึกษาธิการ 2520 : กำนนำ)

ต่อมาได้มีการวิจัยหลักสูตรประโยคประถมศึกษา พุทธศักราช 2503 ซึ่งสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็กได้วิจัยพบว่า ความมุ่งหมายของหลักสูตรเขียนไว้มืดๆ ไม่ชัดเจน ไม่สอดคล้องกับความมุ่งหมายเฉพาะ วิชา เนื้อหาไม่สอดคล้องกับความมุ่งหมายและไม่เหมาะสมกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น มีความซ้ำซ้อนกัน ครูไม่สามารถสอนได้ครบถ้วนตามกำหนดของหลักสูตร (สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก 2509 : 41 - 43) เมื่อครูไม่เข้าใจหลักสูตรและไม่สามารถนำหลักสูตรไปใช้ให้ตรงตามความมุ่งหมายได้ จึงเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ผลการเรียนของนักเรียนต่ำ โดยเฉพาะนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เลขคณิต และวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับต่ำ (กระทรวงศึกษาธิการ 2511 : 29 - 35) และในปี พ.ศ. 2513 ได้มีการวิจัยผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง เมื่อเทียบกับหลักสูตร (ตอนสอง) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในวิชาสังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ และศิลปะ ยังอยู่ในระดับต่ำ โดยเฉพาะนักเรียนในชนบทที่มีความรู้ค่อนข้างต่ำ เพราะครูสอนไม่ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร (กระทรวงศึกษาธิการ 2513 : 18) ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการศึกษาอยู่ในระดับต่ำต่อไปด้วย สำหรับวิธีการสอนของครูยึดถือวิธีบอกบรรยาย และให้ผู้เรียนท่องจำตามตำรา ไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สัมผัสกับกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของครูวิทยาศาสตร์ในระดับประถมศึกษาของมลรัฐฟลอริดาพบว่า ครูไม่มีเวลาที่จะเตรียม

การสอนให้เหมาะสม ใช้วิธีสอนให้เด็กอ่าน หนังสืออ่านประกอบไม่ต้อยมี ธรรมชาติความ
เชื่อมั่นในการสาธิต (นันทนา ศิริพลช 2511 : 22 อ้างอิงมาจาก Piltz.)
ผลของการเรียนการสอนแบบนี้ทำให้เราได้อะไรที่มีแต่ความรู้และความจำ แต่ขาดความ
สามารถและคุณธรรมที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต จึงได้มีการปรับปรุงหลักสูตรขึ้นใหม่

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบันได้แนวความคิดมา
จากคณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อการปฏิรูปการศึกษาได้เสนอแนะการจัดการศึกษาที่พึง
ประสงค์ว่า จะต้อง เป็นการศึกษาที่เสริมสร้างความรู้ ความคิดและความชำนาญให้คน
ไทยทุกคนรู้จักตนเอง รู้จักชีวิตและเข้าใจสังคม รวมทั้งสิ่งแวดล้อมที่ตนร่วมอยู่เพื่อให้
ครองชีวิตและประกอบกิจการงานได้ด้วยความรู้เท่าทัน สามารถแก้ปัญหาได้ สร้างชีวิต
และสังคมให้ดีขึ้น และกลมกลืนกับธรรมชาติ (คณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อการปฏิรูป
การศึกษา 2518 : 15) ดังนั้น คณะอนุกรรมการได้รวบรวมปัญหาและวิเคราะห์
ความคิดเห็นต่าง ๆ โดยกำหนดเอามิติที่เกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของประเทศไทย อัน
ประกอบด้วยคุณสมบัติที่ต้องการเน้นความรู้ ทักษะ ในการดำรงชีวิต ชีวิตที่สงบสุข สมาชิก
ที่ดีของชาติเป็นจุดหมายหลักและพิจารณามิติอื่น ๆ อีก 2 ด้าน คือ มิติที่เป็นพื้นฐานการ
ศึกษาได้แก่เรื่อง เศรษฐกิจ สังคม การเมืองและจิตวิทยา และมิติที่เกี่ยวกับพฤติกรรม
การเรียนรู้ ได้แก่ พุทธินิสัย จิตินิสัย และทักษะนิสัย (สุมิตร คุณานุภร 2520 : 15)
แล้วนำมาจัดเป็นจุดหมายได้จำนวน 31 ข้อ จากจุดหมายนี้ได้เชื่อมโยงไปสู่โครงสร้าง
ของหลักสูตรที่ได้แบ่งกลุ่มเป็นสี่กลุ่มด้วยกัน คือ กลุ่มทักษะ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์
ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และกลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ

หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ว่าด้วยกระบวนการที่เกี่ยวกับชีวิตและ
สังคม อันกล่าวถึงปัญหาและความต้องการเพื่อให้ชีวิตอยู่รอด ชีวิตที่อยูดี ชีวิตท่ามกลาง
สภาพแวดล้อมและชีวิตที่มีหลักการ ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะทำให้ชีวิตดำรงอยู่และดำเนินไป
ด้วยดี จึงได้ครอบคลุมเอาวิชาวิทยาศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา และสุขศึกษา เข้าไว้ด้วยกัน
เพื่อต้องการให้นักเรียนได้เรียนเนื้อหาสัมพันธ์ เกี่ยวเนื่องกัน มากกว่าจะแยกเป็นรายวิชา

ซึ่งไม่สามารถจะประยุกต์เอามาใช้ให้เกิดประโยชน์ตามความต้องการของชีวิตได้ และต้องการให้นักเรียนใช้ความรู้ที่ได้เรียนเอาไปแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมากกว่าจะเรียนรู้เฉพาะเนื้อหาวิชา เพราะในชีวิตของมนุษย์ทุกคนย่อมเต็มไปด้วยปัญหาที่จะต้องแก้ไข เพื่อให้ดำรงชีวิตอยู่อย่างสงบสุข และในการแก้ปัญหานั้นจำเป็นต้องประมวลความรู้จากหลาย ๆ วิชามาผสมผสานกัน แล้วเอาไปแก้ปัญหานั้น (กรมวิชาการ 2520 ก. : 23 - 26)

สำหรับกรุงเทพมหานครเป็นหน่วยงานหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาที่ใหญ่ที่สุด คือมีกลุ่มโรงเรียน 69 กลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา 406 โรงเรียน และโรงเรียนทั้งหมดนี้เป็นโรงเรียนที่เปิดสองผลัด 90 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 225,170 คน มีครู 7,849 คน และสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่สอง มีจำนวนนักเรียน 39,671 คน และครูประจำชั้น 1,245 คน (กรุงเทพมหานคร 2522 : 1 - 2) เมื่อมีการประกาศใช้หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ทั่วประเทศ สำนักการศึกษากรุงเทพมหานครต้องรับภาระเพิ่มขึ้น เนื่องจากโรงเรียนของกรมสามัญศึกษาในส่วนกลางไม่เปิดสอนในระดับประถมศึกษา อีกทั้งโรงเรียนราษฎร์บางส่วนเลิกกิจการและโอนให้กรุงเทพมหานครดำเนินการแทน ดังนั้นการศึกษาภาคบังคับในกรุงเทพมหานครเป็นภาระที่กรุงเทพมหานครต้องรับมาดำเนินการแทน ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาทั้งในด้านบริหารงาน คุณภาพทางการศึกษา จำนวนปริมาณของโรงเรียน อาคารเรียน การจัดสรรงบประมาณ การจัดอัตราค่าจ้างบุคลากรและสิ่งสำคัญที่สุด คือ การพัฒนาครูให้เข้าใจหลักสูตรใหม่ จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงใคร่จะศึกษาความคิดเห็นของครูซึ่งเป็นผู้นำหลักสูตรไปใช้และมีประสบการณ์ในการเรียนการสอนโดยตรงย่อมเป็นบุคคลที่เหมาะสมที่สุด ในการให้ความคิดเห็นที่ถูกต้องในด้านต่าง ๆ ได้ ซึ่งความคิดเห็นของครูนั้นจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น และทำให้ศึกษานิเทศก์ช่วยเหลือได้ตรงตามความต้องการของครู ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่สอง ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูในการใช้หลักสูตร ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู โดยแยกตามวุฒิและประสบการณ์
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูตามขนาดโรงเรียน ใหญ่ กลาง และ เล็ก
4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับการจัดอันดับความสำคัญของจุดประสงค์ เนื้อหา การเรียนการสอน การประเมินผล และการบริหารบริการหลักสูตร

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อจะได้นำผลการใช้หลักสูตร ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่สอง
2. เพื่อให้ให้นักการศึกษา ผู้บริหาร และศึกษานิเทศก์ ทราบว่าครูมีความคิดเห็นต่อหลักสูตรที่วางไว้อย่างไร
3. เพื่อเป็นแนวทางให้ส่วนราชการและผู้เกี่ยวข้องในการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
4. เพื่อ เป็นข้อคิดและแนวทางสำหรับสถาบันผลิตครูได้ปรับปรุงหลักสูตร และการฝึกอบรมครูระดับประถมศึกษา

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรคือครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่สอง สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวนโรงเรียน 406 โรงเรียน จำนวนครู 1,245 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่สอง สังกัดกรุงเทพมหานคร
จำนวน 202 โรงเรียน จำนวนครู 640 คน

ตัวแปรที่จะศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่

1. วุฒิของครูที่สอนชั้นประถมศึกษาปีที่สอง สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. ประสบการณ์การสอนของครูในชั้นประถมศึกษา
3. ขนาดของโรงเรียน

ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นในการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521
ชั้นประถมศึกษาปีที่สอง กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกและแนวความคิดต่าง ๆ ของบุคคลที่มี
ต่อวัตถุ สิ่งของ ตลอดจนบุคคลและสถานการณ์ ในที่นี้หมายถึง ความคิดเห็นและความ
รู้สึกเฉพาะของครูที่มีต่อจุดมุ่งหมาย เนื้อหา การเรียนการสอน การประเมินผล การ
บริหารบริการหลักสูตร กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

1.1 ความคิดเห็นในค่านิยมจุดมุ่งหมาย หมายถึง การที่ครูมีความคิดเห็น
และรู้สึกที่มีต่อจุดประสงค์การเรียนรู้ในหลักสูตรประถมศึกษา 2521 กลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิตในด้านความชัดเจน ความยาก - ง่าย และความสอดคล้องกับสภาพ
สังคมปัจจุบัน การเข้าใจง่ายและปฏิบัติได้

1.2 ความคิดเห็นในด้านเนื้อหา หมายถึง ความรู้สึกของครูที่มีต่อเนื้อหาที่
กำหนดไว้ในหลักสูตรประถมศึกษา 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 2 เช่น ความครอบคลุมเนื้อหา ความเหมาะสมกับวัย ความยาก - ง่าย มาก -
น้อย

1.3 ความคิดเห็นด้านการเรียนการสอน หมายถึง ความรู้สึกของครูที่มีต่อกิจกรรม ความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนที่เขียนไว้ในแผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

1.4 ความคิดเห็นในด้านการประเมินผล หมายถึง ความรู้สึกของครูที่มีต่อการตัดสินใจ ข้อเท็จจริงที่ครูได้มาจากผลของการวัดด้วยการสังเกต สัมภาษณ์ การตรวจผลงานภาคปฏิบัติหรือแบบทดสอบ แล้วนำมาประเมินว่า ผ่านจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

1.5 ความคิดเห็นในด้านการบริหารบริการหลักสูตร หมายถึง ความรู้สึกของครูที่มีต่อการวางแผน แนะนำช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ที่สามารถส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

2. การใช้หลักสูตร หมายถึง การนำเอาหนังสือหลักสูตร แผนการสอน คู่มือการใช้หลักสูตร อุปกรณ์การสอนและหนังสืออ่านประกอบ ไปใช้สอนนักเรียน ตลอดจนการจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนการสอนทั้งหมด รวมทั้งการประเมินผลและบริหารบริการหลักสูตร

3. หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หมายถึง มวลประสบการณ์ที่กำหนดไว้เป็นหน่วยอันประกอบด้วยวิชาวิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา และสุขศึกษา

4. ครู หมายถึง ครูชาย - หญิง ที่สอนประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2522

5. วุฒิ หมายถึง ระดับการศึกษาที่สูงสุดของครูในขณะตอบแบบสอบถาม

6. ประสบการณ์การสอน หมายถึง ระยะเวลาที่ครูสอนในชั้นประถมศึกษาทั้งหมด

7. ขนาดโรงเรียน หมายถึง ขนาดของโรงเรียนซึ่งทางสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครได้กำหนดขึ้นเป็น 3 ขนาด โดยพิจารณาจากจำนวนห้องเรียนดังนี้ โรงเรียนที่มีจำนวนห้องเรียน 33 ห้องเรียนขึ้นไป จัดอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่

โรงเรียนที่มีจำนวนห้องเรียน 17 - 32 ห้องเรียน จัดอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง และ
โรงเรียนที่มีจำนวนห้องเรียนตั้งแต่ 1 - 16 ห้องเรียน จัดอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้เสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเรียงตามลำดับต่อไปนี้

1. การพัฒนาของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
2. โครงสร้างเนื้อหาหลักสูตรเสริมประสบการณ์ชีวิต
3. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นในการใช้หลักสูตร
 - 3.1 งานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา
 - 3.2 งานวิจัยหลักสูตรเกี่ยวกับวุฒิและประสบการณ์ของครู
 - 3.3 งานวิจัยของต่างประเทศ
 - 3.4 เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับขนาดโรงเรียน
 - 3.5 งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดอันดับความสำคัญ

การพัฒนาของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

หลักสูตรมีความสำคัญในฐานะที่เป็นตัวกลาง เชื่อมโยงระหว่างปรัชญาการศึกษา ซึ่งเป็นอุดมคติ อุดมการณ์อันสูงสุดซึ่งยึดเป็นหลักในการจัดการศึกษาของรัฐบาลกับสมรรถนะที่ผู้เรียน อันเกิดจากการให้การศึกษาตามที่ สุมิตร ฤๅณนุกร (สุมิตร ฤๅณนุกร 2518 : 2) กล่าวถึงหลักสูตรว่า หลักสูตรหมายถึง โครงการให้การศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะสอดคล้องกับความมุ่งหมายทางการศึกษาที่กำหนดไว้ และ อารง บัวศรี (อารง บัวศรี 2504 : คำนำ) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรว่า เป็นหัวใจของการศึกษาเพราะเป็นสิ่งชี้ให้เห็นว่า การศึกษาที่จัดให้เด็กนั้นเน้นหนักไปทางใด หลักสูตรต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพความต้องการของชุมชนและชาติด้วย โปรแกรมของหลักสูตรจึงต้องให้สัมพันธ์กับสังคม วัฒนธรรมและการปกครองของประเทศ และเป็นประโยชน์โดยตรงต่อชีวิต

การพัฒนาหลักสูตรเป็นงานที่มีขอบเขตกว้างมาก การที่จะพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพดี ผู้พัฒนาหลักสูตรจะต้องศึกษาข้อมูลหลายด้าน โดยเฉพาะข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้เรียน สภาพและปัญหาด้านต่าง ๆ ของสังคม ข้อมูลที่ได้จะเป็นรากฐานในการกำหนดความมุ่งหมายของการศึกษา และความมุ่งหมายของการศึกษาจะเป็นรากฐานในการเลือกเนื้อหาวิชา ประสิทธิภาพในการเรียนรู้ที่นำเข้ามาบรรจุในหลักสูตร เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาไปในทิศทางที่กำหนดไว้ในความมุ่งหมาย

เมื่อกระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้หลักสูตรประโยคประถมศึกษา พุทธศักราช 2503 จนถึงปัจจุบัน กรมวิชาการ กรมสามัญศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษาได้พัฒนาหลักสูตรดังกล่าวเป็นลำดับมาคือ กรมวิชาการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรและแบบเรียน กรมสามัญศึกษาจัดทำประมวลการสอน คู่มือครู โครงการสอนและอบรม ในปี พ.ศ. 2506 - 2507 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ได้ร่วมมือกับกรมสามัญศึกษา และกรมวิชาการทำการวิจัยประสิทธิภาพของหลักสูตรประถมศึกษา 2503 ในปี พ.ศ. 2508 ถึง พ.ศ. 2509 กรมสามัญศึกษาได้วิจัยผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรประถมศึกษา ในปี พ.ศ. 2510 กรมวิชาการได้ประชุมศึกษานิเทศก์ ครูใหญ่ ครู และนักวิชาการเพื่อค้นคว้าหาข้อดีและข้อที่ควรปรับปรุงของหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2503 ในปี พ.ศ. 2511 กรมสามัญศึกษาได้ประชุมศึกษานิเทศก์และอบรมครู ตลอดจนการผลิตวัสดุหลักสูตรเพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน สืบเนื่องจากการค้นคว้าดังกล่าว ในระหว่าง พ.ศ. 2512 - 2513 กรมวิชาการได้ประชุมวิทยากรของกรมเพื่อประมวลข้อดี และข้อที่ควรปรับปรุงของหลักสูตร รวมทั้งการศึกษารูปแบบของหลักสูตร ซึ่งคาดว่าจะ เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษาต่อไป

ในปี พ.ศ. 2513 กระทรวงศึกษาธิการได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานปรับปรุงหลักสูตร (กปส.) ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรซึ่งต่ำกว่าระดับปริญญาตรีที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการดังกล่าวได้พิจารณาองค์ประกอบ

สำคัญที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตร คือ แผนการศึกษาแห่งชาติและพระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ ต่อมา กปส. ได้แต่งตั้งคณะกรรมการการวิเคราะห์หลักสูตรประถมศึกษา
เพื่อพิจารณาข้อดีและข้อที่ควรปรับปรุง หลักสูตร คณะกรรมการฯ นี้ได้ประมวลข้อมูลจาก
รายงานการวิจัย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากแหล่งต่าง ๆ และเสนอรายงานการ
วิเคราะห์หลักสูตรในต้นปี พ.ศ. 2514

ต่อมาได้มีประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 270 ลงวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ.
2515 ให้ปรับปรุงองค์การและระเบียบบริหารราชการแผ่นดินทุกกระทรวง กระทรวง
ศึกษาธิการจึงต้องรีบเร่งดำเนินการภารกิจดังกล่าว ตลอดปี 2515 - 2516

ต้นปี พ.ศ. 2517 คณะกรรมการดำเนินการปรับปรุงหลักสูตร (กปส.) ได้
แต่งตั้งคณะอนุกรรมการปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษา คณะกรรมการได้รวบรวมความคิด
เห็นจากรายงานการวิเคราะห์หลักสูตรประถมศึกษา และจากแหล่งต่าง ๆ นำมาศึกษา
และกำหนดจุดหมายหลักการ โครงสร้างของหลักสูตรประถมศึกษาขึ้นเป็นแนวทางในการ
ดำเนินงานปรับปรุงหลักสูตร ต่อมาจึงได้ตั้งคณะปฏิบัติงานยกย่องเนื้อหาหลักสูตร
ประถมศึกษาประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาหลักสูตร การวัดผล จิตวิทยา เทคโนโลยี
ทางการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะวิชา ศึกษานิเทศก์ ครู ทั้งที่เป็นเอกชน ผู้แทนหน่วย
ราชการ องค์การต่าง ๆ โดยมีเจ้าหน้าที่ศูนย์พัฒนาหลักสูตรกรมวิชาการเป็นผู้ประสานงาน
และเลขานุการ เพื่อยกร่างหลักสูตร กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ กลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ

เดือนพฤศจิกายน 2517 - สิงหาคม 2518 คณะปฏิบัติงานทั้ง 4 คณะ ได้
ดำเนินการยกร่างหลักสูตรประถมศึกษาขึ้น และได้มีการประชุมพิจารณาปรับปรุงแก้ไข
ร่างหลักสูตรซึ่งคณะกรรมการได้ยกร่างไว้แล้วนั้น โดยเชิญศึกษาธิการเขต ศึกษานิเทศก์
ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ผู้แทนมหาวิทยาลัย วิทยาลัยครู ผู้เชี่ยวชาญในแขนงวิชาการ
ต่าง ๆ ทั้งวิชาการศึกษาและวิชาสามัญ ผู้แทนกรมที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรประถมศึกษา
ครูใหญ่ ครู และคณะอนุกรรมการปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษา

ตลอดระยะเวลาของการปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2518 คณะกรรมการระดับต่าง ๆ ได้รวบรวมข้อมูลจากการวิจัย การทดลอง โครงการต่าง ๆ รายงานการประชุม การสัมมนา ข้อเสนอแนะที่ได้จากสื่อมวลชนคณะบุคคลและเอกชนมาประกอบการพิจารณาร่างหลักสูตรทุกขั้นตอน ได้มีการประชุมยกร่างแล้วทำการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรเป็นร่างฉบับสุดท้ายเสร็จในเดือน สิงหาคม 2518 กระทรวงศึกษาธิการจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำต้นฉบับหลักสูตรประถมศึกษา และเสร็จเมื่อ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2518

ระหว่าง พ.ศ. 2518 หลังจากได้จัดทำร่างหลักสูตร กรมวิชาการได้แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนการสอนกลุ่มวิชาทั้ง 4 กลุ่ม โดยขยายจากหลักสูตรเพื่อให้สามารถใช้ทดลองหลักสูตรฉบับร่างได้

การคัดเลือกโรงเรียนทดลองนั้น กรมวิชาการได้ร่วมมือกับกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัดทดลองหลักสูตรในโรงเรียนเทศบาล โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด โรงเรียนเอกชนและโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 25 โรงเรียน ในเขตการศึกษา 1, 3, 5, 6, 8, 10 และส่วนกลาง นอกจากนี้ เขตต่าง ๆ อีก 7 เขต และกรมสามัญศึกษาได้ทดลองหลักสูตรเพื่อศึกษาวิธีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นอีก 40 โรงเรียน รวมทั้งสิ้นมีโรงเรียนทดลอง 65 โรงเรียน

หลักการของการทดลองหลักสูตรนั้น กรมวิชาการกำหนดทดลองชั้นละสองปี คือ ในปี พ.ศ. 2519 ทดลองชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และเตรียมเอกสารหลักสูตรสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในปี พ.ศ. 2520 เมื่อแก้ไขปรับปรุงผลการทดลองแล้ว ทดลองชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ครั้งที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ครั้งที่ 1 พร้อมกันนี้ได้เตรียมเอกสารหลักสูตรสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ในปี พ.ศ. 2521 เมื่อกระทรวงศึกษาธิการใช้หลักสูตรประถมศึกษาปีที่ 1 ทั่วประเทศแล้ว กรมวิชาการยังแก้ไขปรับปรุงเอกสารหลักสูตรแล้วทดลองใช้ในชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 2 และทดลองใช้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ครั้งที่ 1 การทดลองเช่นนี้จะ
ทำไปจนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ระหว่างเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม 2520 กรมวิชาการได้วิเคราะห์และ
หลอมสาระสำคัญของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติระยะที่ 4 ตลอดจนนโยบายการศึกษาของรัฐบาลไว้ในหลักสูตรประถมศึกษา
2521 นี้ หลังจากนั้นจึงได้แก้ไขปรับปรุงร่างหลักสูตรเป็นครั้งสุดท้ายระหว่างเดือน
สิงหาคม - กันยายน 2520 เพื่อให้เสนอคณะกรรมการดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรของ
กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อพิจารณาอนุมัติใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 ทั่วประเทศ
(กระทรวงศึกษาธิการ 2520 : ก - ก)

จากการพัฒนาหลักสูตรจะเห็นได้ว่ามีการให้ความสำคัญแก่ครู โดยพัฒนาไปพร้อม
กับการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ลัดดา สุวรรณกุล (ลัดดา
สุวรรณกุล 2519 : 166) ว่า การพัฒนาหลักสูตรเพียงอย่างเดียวจะประสบความสำเร็จ
ล้มเหลวหากไม่มีการพัฒนาบุคลากรผู้นำหลักสูตรไปใช้ด้วย เพราะความสำเร็จของ
การพัฒนาหลักสูตรขึ้นอยู่กับ การเตรียมครู เป็นสำคัญ ดังนั้นการให้ครูมีส่วนร่วมและมี
การพัฒนาจะทำให้หลักสูตรนั้นประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น

โครงสร้างเนื้อหาหลักสูตรเสริมประสบการณ์ชีวิต

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตขึ้นมา เพื่อต้องการ
ให้นักเรียนได้เรียนเนื้อหาสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันมากกว่าจะแยกเป็นรายวิชา ซึ่งไม่
สามารถจะประยุกต์เอามาใช้ให้เกิดประโยชน์ตามความต้องการของชีวิตได้ แต่ต้องการ
ให้นักเรียนใช้ความรู้ที่ได้เรียนเอาไปแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมากกว่าจะเรียนรู้เฉพาะ
เนื้อหาวิชา เพราะในชีวิตของมนุษย์ทุกคนย่อมเต็มไปด้วยปัญหาที่จะต้องแก้ไข เพื่อดำรง
ชีวิตอยู่อย่างสงบสุข และในการแก้ปัญหานั้นจำเป็นต้องประมวลความรู้จากหลาย ๆ วิชามา
ผสมผสานกัน แล้วเอาไปแก้ปัญหานั้น (กรมวิชาการ 2520 : ก 23 - 26)

เนื้อหาของกลุ่มนี้เป็นการรวมเอาวิชาวิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา และสุขศึกษาของหลักสูตร ประถมศึกษาพุทธศักราช 2503 เข้าด้วยกัน และนำเอาวิชาที่จำเป็นอื่น ๆ เช่น การเมือง การปกครอง ประชากรศึกษาและอนามัยมารวมด้วย โดยจัดเป็นการเรียนการสอนแบบ แก้ปัญหา (Problem solving approach) ในรูปหน่วยบูรณาการ (Integrated Unit) เน้นให้ผู้เรียนนำไปใช้ประโยชน์ได้มากที่สุด ให้สามารถรู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่าง วิชาที่เรียนกับสภาพความเป็นจริงที่อยู่รอบ ๆ ตัวผู้เรียน

ก. วิธีการรวมเนื้อหาให้กลมกลืนกันทำได้โดย

1. ลักษณะของเนื้อหาในชั้นต้นจะเป็นประสบการณ์ที่อยู่ใกล้ตัวเด็กมากที่สุด จะเป็นลักษณะของเนื้อหากว้าง ๆ ส่วนในชั้นสูงขึ้นไปมวลประสบการณ์จะขยายออกไป ใกล้ตัวเด็ก เนื้อหาจะมีลักษณะที่ต้องเรียนละเอียดเฉพาะเรื่องมากขึ้น

2. การจัดเนื้อหาเป็นหน่วยแบ่งเป็น 3 ช่วง คือ ประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 ประถมศึกษาปีที่ 3 - 4 และประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 หน่วยต่าง ๆ ที่ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 - 2 ต้องเรียน คือ สิ่งที่มีชีวิต ชีวิตในบ้าน สิ่งที่อยู่รอบตัวเรา ชาติไทย ข้าว เหตุการณ์และวันสำคัญ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 4 จะต้องเรียนหน่วยต่าง ๆ เหมือนกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 และเพิ่มเติมหน่วยออกไปอีก คือ การทำมาหากิน พลังงานและสารเคมี จักรวาล และอวกาศ ส่วนช่วงประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ซึ่งเป็น ช่วงหลังจะต้องเรียนหน่วยต่าง ๆ ทั้ง 2 ช่วง ดังกล่าวแล้วและเพิ่มหน่วยออกไปอีก คือ ประเทศเพื่อนบ้าน การสื่อสาร และคมนาคม ประชากรศึกษา การเมืองและการปกครอง

ข. ลักษณะการเรียนการสอน

เน้นการสอนให้ผู้เรียนมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ในการดำรง ชีวิตในสังคม พร้อมทั้งรู้จักคิดหาวิธีการที่จะแก้ปัญหานั้น ๆ เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน มุ่งเน้น ในด้านการปฏิบัติและในเรื่องอนาคต มุ่งสอนให้เกิดค่านิยมและเจตคติที่ดี ส่วนในเรื่อง ของการเรียนในชั้นสูงต่อไปก็เน้นให้มีความรู้ความเข้าใจ และรู้จักคิดดังนี้

1. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนมากที่สุดตามวัย ความสามารถ

ที่จะทำกิจกรรมนั้นได้ เช่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นกิจกรรมของนักเรียนประมาณ 40 % และกิจกรรมที่ครูเป็นผู้แนะนำประมาณ 60 % แต่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 กิจกรรมของเด็กละก็จะมากขึ้น และกิจกรรมที่ครูเป็นผู้แนะนำจะลดลงตามลำดับ

2. ผู้เรียนได้ปฏิบัติควบคู่ไปกับการเรียนในเนื้อหาอื่น ๆ

3. ผู้ฝึกสอนให้ผู้เรียนมีกิจนิสัยที่ดี ในการรักษาสุขภาพอนามัย โดยจัดให้มีการตรวจสุขภาพเป็นประจำทุกวัน อย่างน้อยวันละ 1 คาบ

4. ยืดหยุ่นเวลาเรียนได้ตามความสนใจของผู้เรียนและตามความเหมาะสมกับลักษณะของเนื้อหาวิชา แต่ละเรื่อง แต่ละตอน

ค. การวัดกิจกรรมการเรียนการสอน

กิจกรรมการเรียนการสอนมุ่งใช้ทางวิธีการทางวิทยาศาสตร์ โดยเน้นกิจกรรมการทำงานกลุ่ม การอภิปราย การจัดประสบการณ์ สมมุติการเล่น และการสาธิต นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมอื่น ๆ ที่สนับสนุนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม เช่น การจัดชุมนุม การจัดนิทรรศการซึ่งเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงความรู้ความสามารถ

ง. ประเมินผล

จะเน้นในทางปฏิบัติและการนำความรู้ไปใช้ มีทั้งการประเมินเป็นรายบุคคลและส่วนรวม ทั้งนี้เพื่อจะได้ตรวจสอบว่าผู้เรียนสามารถนำความรู้พื้นฐานที่ได้จากการเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ ในกลุ่มไปใช้แก้ปัญหาในการดำรงชีวิตได้จริงเพียงไร อาจประเมินผลได้หลายวิธีเช่น

1. สังเกตการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นรายบุคคล และส่วนรวม ว่าได้ผลตามจุดประสงค์หรือไม่ เช่น สภาพก่อนเรียนและหลังเรียน ผู้เรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาได้เพิ่มขึ้นมากน้อยเพียงใด

2. สัมภาษณ์กับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 มาก เพื่อที่จะให้การประเมินผลวิธีนี้ดียิ่งขึ้น และมีการเตรียมคำถามที่รัดกุมไว้อย่างล่วงหน้า และอาจใช้แบบบันทึกการสัมภาษณ์ด้วยก็ได้

3. ตรวจงานภาคปฏิบัติและการนำไปใช้มุ่งตรวจสอบลำดับชั้นของการปฏิบัติงาน และกระบวนการนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาของผู้เรียนด้วย เพราะเป็นสิ่งจำเป็นและช่วยให้การประเมินผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เช่น เมื่อเรียนเรื่องการแปร่งฟันแล้ว ก็ให้ผู้เรียนแสดงวิธีแปร่งฟันที่ถูกต้อง

4. การทดสอบด้วยข้อเขียน เป็นการประเมินผลเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนไปแล้วเพียงใด และอาจใช้ในตอนให้บทวนหรือเริ่มบทเรียนใหม่ให้สัมพันธ์กับบทเรียนเก่าก็ได้

เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นในการใช้หลักสูตร

หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การศึกษาของรัฐสัมฤทธิ์ผล ดังที่ สุมิตร, ฤณานุก (สุมิตร ฤณานุก 2518 : 2) ได้กล่าวถึงหลักสูตรว่า หลักสูตรหมายถึง โครงการให้การศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีความรู้ความสามารถสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้ ฉะนั้นหลักสูตรถือว่าเป็นผู้กำหนดจุดปลายทางของการศึกษาเล่าเรียน (ชวาล แพทย์กุล 2516 : 17) การที่จะทราบว่าหลักสูตรมีผลสัมฤทธิ์ตามความมุ่งหมายเพียงใดหรือมีข้อบกพร่องอย่างไร จะต้องมีการประเมินผล ดังที่กองวิจัยกรมวิชาการ (กรมวิชาการ 2511 : 11) แนะนำการประเมินผลหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรจะดีหรือไม่ จะต้องดูผลจากการใช้ของหลักสูตรว่าเกิดขึ้นแก่เด็กผู้เรียนเป็นจำนวนเท่าไร และ แก้วตา, ณะวรรณ (แก้วตา, ณะวรรณ 2521 : 89 - 94) ให้ความเห็นว่า การประเมินหลักสูตรสามารถประเมินได้จาก ผลผลิตของหลักสูตร ข้อคิดเห็นและปัญหาจากผู้ใช้และข้อคิดเห็นจากสังคม นอกจากนี้ พจน์ สะเพียรชัย (พจน์ สะเพียรชัย 2517 : 106) กล่าวถึงขอบเขตการประเมินผลหลักสูตรว่าต้องพิจารณาดูโครงสร้างเกี่ยวกับความมุ่งหมายเนื้อหาวิชา การเรียนการสอน การประเมินผล และการบริหารบริการหลักสูตร ทั้งยังสอดคล้องกับความคิดของ ทาบา (Taba. 1962 : 328) ว่า การประเมินหลักสูตรควรคำนึงถึงองค์ประกอบ 4 อย่างของหลักสูตร คือ จุดมุ่งหมาย

รายละเอียดของเนื้อหาวิชา การจัดกิจกรรมและประสบการณ์ในการเรียนการสอนและการประเมินผล

ดังนั้นการประเมินผลการใช้หลักสูตรควรคำนึงถึงองค์ประกอบทั้ง 4 ว่า จุดมุ่งหมาย รายละเอียดของเนื้อหาวิชา การจัดกิจกรรมและประสบการณ์ในการเรียนการสอนและการประเมินผล องค์ประกอบทั้ง 4 นี้มีความสัมพันธ์กันหรือจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้สอดคล้องครอบคลุมนโยบายในการจัดการศึกษาหรือไม่ เหมาะสมกับความสนใจของผู้เรียนเพียงใด เนื้อหาวิชาและกิจกรรมสัมพันธ์สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเหมาะสมกับประสบการณ์ของผู้เรียนอย่างไร การนำหลักสูตรไปใช้ทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ตามเนื้อหา และจุดมุ่งหมายไว้เพียงใด การวัดผลตรงตามจุดมุ่งหมายและครอบคลุมเนื้อหาประสบการณ์ที่จัดให้แก่ผู้เรียนหรือไม่ แต่ละส่วนจะแสดงถึงประสิทธิภาพของโครงสร้างของหลักสูตรได้ดี

งานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร ประถมศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2503

ในปี พ.ศ. 2507 ประกิจ รัตนสุวรรณ (ประกิจ รัตนสุวรรณ 2507 : 130 - 145) ได้วิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา ภาคการศึกษา 1 เกี่ยวกับหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พุทธศักราช 2503 โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูใหญ่ 24 คน ศึกษาในเขต 111 คน ผลการวิจัยพบว่า ครูใหญ่ส่วนมากยอมรับว่าประมวลการสอนมีความสอดคล้องกับหลักสูตร เนื้อหาแต่ละวิชาในหลักสูตรมีความเหมาะสมและมีคุณค่า เป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นต่อไปได้ดี ครูใหญ่ 12 คน ให้ความเห็นว่าวิชาศิลปศึกษาคควรยกเลิก เพราะมีเนื้อหาไม่เหมาะสมยากและมากเกินไป และต้องการเพิ่มเวลาเรียน วิชาเลขคณิตและภาษาไทยให้มากขึ้น ศึกษาธิการอำเภอและศึกษาธิการจังหวัด ส่วนมากมีความเห็นว่า ความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตรไม่เหมาะสมกับผู้เรียน

และชุมชน นอกจากนี้ครูใหญ่ให้ความเห็นว่า ครูส่วนใหญ่สอนได้ไม่ครบถ้วน เมหลักสูตร การอบรมและการช่วยเหลือครูยังมีน้อย

ในปีเดียวกัน ไพฑูรย์ ธรรมแสง (ไพฑูรย์ ธรรมแสง 2507 : 75 - 83) ได้วิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เกี่ยวกับหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2503 โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนต่าง ๆ จำนวน 24 โรงเรียน ของภาคการศึกษาหนึ่ง จำนวน 106 คน ผลการวิจัยพบว่า ครูส่วนมากเห็นความมุ่งหมายทั่วไป เนื้อหา และประมวล การสอนไม่ชัดเจน เนื้อหาไม่เหมาะสมกับท้องถิ่น แต่มีความง่ายและความมากมาย เหมาะสมกับอัตราเวลาเรียนดี เป็นพื้นฐานสำหรับเรียนในชั้นต่อไปได้ดี ครูยอมรับว่า อุปกรณ์การสอนมีความจำเป็นต่อการสอน ครูจำนวน 22 คน เสนอแนะการสอนไว้ว่า ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดี

และ จิตรา สังข์สะอาด (จิตรา สังข์สะอาด 2507 : 74 - 83) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูประถมศึกษาปีที่ 4 ในภาคการศึกษา 1 เกี่ยวกับหลักสูตร วิทยาศาสตร์เบื้องต้น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พุทธศักราช 2503 ทำการศึกษาเกี่ยวกับครู 60 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ สรุปผลว่าอัตราเวลาเรียนและเนื้อเรื่อง ต่าง ๆ ในหลักสูตรมีความเหมาะสมดีแล้ว แต่ความมุ่งหมายไม่ค่อยชัดเจน ไม่เหมาะสม กับวัยและความต้องการของสังคมนัก ครูวัดผลการเรียนของเด็กตามระเบียบของ กระทรวงศึกษาธิการ เด็กมีความสามารถที่จะนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้น้อยมาก ครูมีความคิดเห็นว่า เด็กประมาณครึ่งหนึ่ง เท่านั้นที่ได้รับผลการเรียนครบตามความมุ่งหมาย ของวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้น

เสถียร สมัตถภาพงศ์ (เสถียร สมัตถภาพงศ์ 2519 : 125) ได้ ประเมินผลหลักสูตรประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2503 หมวดวิชาพลานามัย โดยสอบถามความคิดเห็นของครู ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ทั้งหมด 259 คน พบว่าเนื้อหาวิชา สุขศึกษาที่มีความบกพร่องมากไปหา เนื้อหาที่มีความบกพร่องน้อยตามลำดับดังนี้ คือ

1. เรื่องความสำคัญของการชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง ตลอดทั้ง การทดสอบสมรรถภาพของตนเอง
2. เรื่องการบำรุงร่างกาย เช่น เรื่องอาหารการกินตลอดจนการออกกำลังกายและการพักผ่อน
3. เรื่องสิ่งเสพติดให้โทษ และสิ่งที่ เป็นพิษต่อร่างกาย
4. เรื่องการควบคุมป้องกันโรคติดต่อ ตลอดทั้ง ป้องกันโรคภัยไข้เจ็บที่มักจะเกิดขึ้นแก่เด็ก
5. เรื่องการป้องกันรักษาอวัยวะที่สำคัญของร่างกายทั้งภายนอกและภายใน
6. เรื่องการปลูกฝังสุนทรียที่จำเป็น

จากรายงานการวิจัย ดังกล่าวจะเห็นได้ว่าหลักสูตรประถมศึกษา 2503 มีความบกพร่องในด้านการชัดเจน ของความมุ่งหมาย หลักสูตรไม่สามารถสื่อความหมายให้ครูมองเห็นแนวทางที่จะนำไปใช้ได้จริง เนื้อหาไม่เหมาะสมกับท้องถิ่น ครูไม่สามารถสอนได้ครบถ้วนตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ซึ่งในเรื่องนี้ สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์หลักสูตร ประโยคประถมศึกษา 2503 ที่คณะอนุกรรมการวิเคราะห์หลักสูตรประถมศึกษาพบว่า หลักสูตรกำหนดความมุ่งหมายไว้กว้างขวางและเป็นสากลเกินไป ไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะเนื้อหาวิชาและการเรียนการสอน ทั้งเป็นการกำหนดพฤติกรรมเกี่ยวกับความรู้สึกละแวกานิม (Affective Domain) มากเกินไป แต่ลักษณะเนื้อหาวิชาและสภาพการเรียนการสอนเป็นเรื่องเกี่ยวกับความรู้ (Cognitive Domain) เป็นส่วนมาก หลักสูตรประถมศึกษา 2503 นี้ได้กำหนดความมุ่งหมายเนื้อหาและอัตราเวลาเรียนไว้อย่างคร่าว ๆ และไม่ได้กำหนดลักษณะกิจกรรม การเรียนการสอน วิธีสอน และการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนไว้ ครูจึงไม่สามารถดัดแปลงหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนได้ดีพอ อันเนื่องมาจากหลักสูตรเขียนไว้ไม่ชัดเจนและไม่ให้แบบอย่างที่ดีพอจะเป็นแนวทางให้ครูและนักเรียนนำไปปฏิบัติได้ จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาต่าง ๆ ต่ำกว่าเกณฑ์ที่หลักสูตรกำหนด (กรมวิชาการ 2517 : 3 - 5)

จากขอบปรองของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2503 ดังกล่าวแล้ว จึงทำให้นักการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรได้ตระหนักถึงความจำเป็นอันเร่งด่วนที่จะต้องปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสม ในที่สุดหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ก็ได้จัดทำสำเร็จและได้มีการประกาศใช้ในปีการศึกษา 2521 ซึ่งมีผู้ทำการวิจัยหลักสูตรประถมศึกษา 2521 หลาย ๆ ด้านแตกต่างกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

ธำรง ชูชีพ (ธำรง ชูชีพ 2521 : 130 - 134) ได้วิเคราะห์เนื้อหาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น โดยส่งแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีเนื้อหาหลักสูตรประถมศึกษาที่กำลังทดลองใช้ทุกภาค คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ และในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหาหลักสูตรที่จะนำไปใช้ได้นั้นที่ระดับชั้น ป. 1 - ป. 2 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคกลาง ได้แก่เรื่อง โรงเรียนของเรา ในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่เรื่องชีวิตในบ้าน สำหรับเรื่องอื่น ๆ นอกจากเรื่องดังกล่าวแล้ว ต้องนำไปปรับปรุงเสียก่อนจึงจะใช้ได้แต่ละภาค

ในระดับชั้น ป.3 - ป.4 เนื้อหาหลักสูตรที่ใช้ได้ในภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคกลาง ได้แก่ เรื่องชุมชนของเรา นอกจากนั้นต้องนำไปปรับปรุงก่อนจึงจะใช้ได้ในแต่ละภาค

สำหรับกรุงเทพมหานคร ไม่มีเนื้อหาใดในกลุ่มวิชานี้เหมาะสมที่จะเอาไปใช้ได้นั้น

แก้วตา ทณาวรรณ (แก้วตา ทณาวรรณ 2521 : 89 - 94) ได้ทำการวิจัยความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของครูใหญ่ ประธานกลุ่มโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน

66 คน สรุปว่า ครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แม้ว่าจะได้
รับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา 2521 มาแล้ว ยังมีความเข้าใจหลักสูตรใหม่
อยู่ในเกณฑ์ไม่น่าพอใจ โดยเฉพาะในด้านความมุ่งหมายการสอนและการประเมินผล

บัจอร์ พุ่มสะอาด (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2521 : 21 -
22 อ้างอิงจาก บัจอร์ พุ่มสะอาด) ได้วิจัยความคิดเห็นของครูชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง
ที่มีต่อการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็น
ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทุกสังกัดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 542 คน
ผลการวิจัยพบว่า

1. สถานภาพครูหญิงมากกว่าครูชาย ครูส่วนมากสมรสแล้ว อายุของครู
อยู่ในช่วง 21 - 30 ปี ครูประถมปีที่ 1 ส่วนมากวุฒิ ป.กศ.สูง หรือเทียบเท่า
รับผิดชอบนักเรียนน้อยกว่า 26 คน ครูสมัครใจสอนพอ ๆ กับจำใจสอน นอกจากนี้
มีความเห็นว่าการอบรมก่อนสอนยังไม่เพียงพอ

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร ครูเข้าใจหลักสูตรพอสมควรเห็นพ้องกับ
หลักสูตรวิชางานประดิษฐ์ งานช่าง ภาษาไทย คณิตและนาฏศิลป์ยากเกินความสามารถ
ของนักเรียน ครูไม่สามารถปฏิบัติได้เวลาเรียนครูเห็นว่ามีความเวลาเรียนน้อยไม่สามารถสอน
ได้ทัน

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอน ครูเห็นด้วยกับหลักการของหลักสูตรใหม่
ในเรื่อง ให้เด็กคิดเป็น คิดได้ การอธิบายน้อย จัดกิจกรรมแทนการประเมินผลตามสมุด
ประจำชั้น คู่มือครูและแผนการสอนเป็นเครื่องมือสำคัญของครูยิ่งกว่าแบบเรียน การ
สอนภาษาไทยตามแบบเรียนทำให้เด็กอ่านได้เร็วกว่าแบบเก่า ครูเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย
เท่า ๆ กันกับการที่นักเรียนประถมปีที่ 1 สามารถเรียนแบบค้นคว้าได้ การสอนให้อ่านออก
คิดเลขเป็น ก่อนจึงสอนกลุ่มบูรณาการอื่น ๆ การตัดสินผลการเรียนตามหลักสูตรใหม่ทำให้
เด็กอ่อนทางวิชาการ

4. ปัญหาและอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ครูส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการสอนวิชา
ภาษาไทย เลขคณิต คณิต นาฏศิลป์ ขาดอุปกรณ์ นักเรียนขาดเรียนบ่อย และมีสติปัญญา

แตกต่างกัน ความเข้าใจเรื่องการประชุมผลตามหลักสูตรใหม่ หนังสือเรียนไม่เพียงพอ กับจำนวนนักเรียน แผนการสอนได้รับไม่ครบทุกห้องเรียน ครูเสนอแนะว่าควรจัดการอบรมครูก่อนเปิดภาคเรียน ควรสาธิตการสอนวิธีต่าง ๆ และชี้แจงแนวการประชุมผล ให้ครูเข้าใจ ควรแจกคู่มือให้ครบทุกห้องเรียน การมีรายละเอียดของวิชากลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต แบบเรียนควรปรับปรุงรูปเล่มให้ทันสมัยน่าอ่าน เนื้อหาควรเรียงจากง่าย ไปหายาก และควรเสร็จให้ทันปีการศึกษา

รัตน์ ยืนนาน (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2521 : 20 อ้างอิง จาก รัตน์ ยืนนาน) ได้วิจัยความคิดเห็นของครูและผู้บริหารเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ประถมศึกษา ปี 2521 โดยใช้ครูประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 650 คน ครูใหญ่ หัวหน้า หมวดการศึกษา ศึกษาพิเศษ และหัวหน้าส่วนการศึกษา 560 คน ในเขตจังหวัดเพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารการศึกษามีความคิดเห็นว่า เนื้อหาในหลักสูตรนั้นจัดได้เหมาะสม กับสภาพสังคมไทยในปัจจุบันมาก ตลอดจนผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้ ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียน ตลอดจนการประชุมผลไม่สามารถทำให้บรรลุเป้าหมายอย่างแท้จริงได้ เพราะโรงเรียนแต่ละแห่งไม่สามารถจัดหาสื่อการเรียนมาสนองกิจกรรมการเรียนการสอนได้ครบตามแผน และอาจไม่เหมาะสม เด็กในวัยนั้น ๆ เพราะเด็กยังไม่เคยชินกับวิธีการนี้ การประชุมผลอาจสร้างความยุ่งยากแก่ครูมาก อัตราเวลาเรียนอาจมีปัญหาในข้อที่ว่าไม่สามารถจัดได้ตามตาราง เพราะอาจมีเรื่องซ่อมเสริมมาแทรกทำให้ผิดแผนการสอนไป เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ โรงเรียนส่วนใหญ่ยังไม่พร้อมที่จะให้ดำเนินการตามกิจกรรมในหลักสูตร ใหม่ได้

2. ครูประจำการ ผู้มีหน้าที่สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ส่วนใหญ่มีความ คิดเห็นว่า เนื้อหาต่าง ๆ ในหลักสูตรนั้นเหมาะสมดีแล้ว ปัญหาใหญ่ ๆ อยู่ที่การจัด กิจกรรมการเรียนและสื่อการเรียน ซึ่งส่วนใหญ่เห็นว่าเวลานำไปปฏิบัติจริงย่อมทำได้ยาก

เพราะความไม่พร้อมทั้ง กำลังครูและงบประมาณ แหล่งความรู้ก็ไม่สามารถหาได้เพียงพอ และตรง กับที่แผนการสอนวางไว้

3. ความคิดเห็นโดยทั่ว ๆ ไป อยู่ที่การจัดกิจกรรมการเรียน การจัดสื่อการเรียนและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ความไม่พร้อมของครูผู้สอนและงบประมาณ ตลอดจน ตัวเด็กนักเรียนเองจำเป็นต้องแก้ไข และได้รับการพิจารณาเป็นประเด็นแรก

บุญนิตย์ ไวสุตีก (บุญนิตย์ ไวสุตีก 2522 : 139 - 143) ได้วิจัย เพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และครูประจำการ โรงเรียนประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ซึ่งใช้ กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารการศึกษา 266 คน ครูประจำการ 251 คน และนักเรียน 120 คน สรุปผลการวิจัย คือ

1. ผู้บริหารการศึกษาและครูประจำการมีความคิดเห็นส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ในด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียน การจัดและการประเมินผล

2. ผู้บริหารการศึกษาและครูประจำการมีความคิดเห็นส่วนใหญ่แตกต่างกัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ในด้านความเข้าใจ และปัญหาการใช้หลักสูตร และการบริหารหลักสูตร

3. หัวข้อที่ผู้บริหารการศึกษา และครูประจำการมีความเห็นว่ามีปัญหามาก คือ เรื่องการได้รับความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ ทักษะในการสอนแบบรายงาน การสอนเชิงหุ่นกระบอก การสอนโดยใช้หุ่นนิ้วมือ การเตรียมความพร้อมของเด็ก การใช้ เครื่องรับวิทยุ เทป โทรทัศน์ การใช้รายการโทรทัศน์ การขาดแคลนงบประมาณและวัสดุสำหรับสร้างสื่อการสอน อาคารเรียน อาคารประกอบ การบริการนักเรียน และความจำกัดของเนื้อที่บริเวณโรงเรียน

4. ครูที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ชอบที่สุด เป็นเพศหญิงวัยสาว และสวย วิชาที่เรียน นักเรียนส่วนใหญ่ไม่รู้จักวิชาจริยศึกษา และบูรณาการ วิชาที่เกี่ยวข้องกับ

การปฏิบัติ นักเรียนส่วนใหญ่ได้ลงมือปฏิบัติจริง ๆ แต่รู้มีความกระตือรือร้นเฉพาะใน
ระยะต้น ๆ ของภาคเรียนเท่านั้น ทางด้านการวัดและประเมินผลส่วนใหญ่ครูปฏิบัติตาม
คู่มือครูและแผนการสอนเสนอแนะพอสมควร

และ สุกัญญา สุจริตจิตร (สุกัญญา สุจริตจิตร 2522 : 143 -
153) ได้วิจัยปัญหาการเรียนการสอนกลุ่มบูรณาการตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช
2521 ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งใช้กลุ่มตัวอย่างครูชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 1 สี่สังกัด คือ สังกัดกรมสามัญศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
สังกัดเทศบาล และสังกัดการศึกษาเอกชน เป็นจำนวน 405 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า
ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนประถมศึกษา สี่สังกัดในจังหวัดนครราชสีมามีปัญหา
เกี่ยวกับการเรียนการสอนกลุ่มบูรณาการตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
ในระดับน้อย มีเพียงครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การ
บริหารส่วนจังหวัดเพียงสังกัดเดียว เท่านั้นมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนกลุ่มบูรณาการ
ตามหลักสูตรประถมศึกษา 2521 อยู่ในระดับปานกลาง

การเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาการเรียนการสอนกลุ่มบูรณาการ
ตามหลักสูตรประถมศึกษา 2521 ของครูประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนประถมศึกษา
สี่สังกัด ในจังหวัดนครราชสีมา เกี่ยวกับด้านต่าง ๆ ผลปรากฏว่า

ในด้านความถี่รวบยอดหรือหลักการครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียน
ประถมศึกษาทุกสังกัดมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนในด้านนี้ ไม่แตกต่างกันที่ระดับ
ความมีนัยสำคัญ .05 แต่จะมีปัญหาการเรียนการสอนในด้านจุดประสงค์การเรียนรู้
ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียน สื่อการเรียน ด้านการประเมินผล แตกต่างกันที่
ระดับความมีนัยสำคัญ .01

งานวิจัยหลักสูตร เกี่ยวกับวุฒิและ ประสิทธิภาพของครู

อารี สายธร (อารี สายธร 2507 : 82 - 101) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูผู้ใช้หลักสูตรทั่วไปชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พ.ศ. 2503 โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูสอนชั้นประถมปีที่หนึ่งในโรงเรียนต่าง ๆ ของภาคศึกษาหนึ่ง จำนวน 106 คน ผลการวิจัยพบว่า ครูส่วนมากเห็นด้วยกับเนื้อหาแต่ละวิชา ของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมกับอัตราเวลาเรียน เนื้อหาเหมาะที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นต่อไปได้ ประมวลการสอนชัดเจน สอดคล้องกับหลักสูตรและช่วยครูในการเตรียมการสอน แต่ครูส่วนมากเห็นว่าความมุ่งหมายของหลักสูตรไม่ชัดเจน เนื้อหาวิชาสังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ และศิลปศึกษา ไม่เหมาะสมกับท้องถิ่น ครูไม่สามารถสอนได้ครบถ้วนตามหลักสูตร นอกจากนี้ยังพบว่า

1. ครูมีวุฒิเห็นว่าความมุ่งหมายเฉพาะวิชา สอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไป ส่วนครูไม่มีวุฒิมีความคิดเห็นตรงกันข้าม ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 5 ปี เห็นว่าอัตราเวลาเรียนวิชาภาษาไทยยังไม่เหมาะสม ส่วนครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 5 ปีขึ้นไป เหมาะสมแล้ว ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพ็ญสุข หวังแก้ว (เพ็ญสุข หวังแก้ว 2507 : 71 - 81) ได้วิจัยความคิดเห็นของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พุทธศักราช 2503 โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนต่าง ๆ ของภาคการศึกษาหนึ่ง จำนวน 69 คน ผลการวิจัยพบว่าครูส่วนมากเห็นด้วยในแต่ละวิชาของหลักสูตร ว่ามีความยากง่าย ความเหมาะสม และอัตราเวลาเรียนเหมาะสมและเป็นพื้นฐานสำหรับเรียนชั้นต่อไปได้ดี แต่ครูส่วนมากเห็นว่าความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตรไม่ชัดเจน ไม่สอดคล้องกับท้องถิ่น ครูส่วนมากไม่สามารถสอนได้ครบถ้วนตามหลักสูตร นอกจากนี้ยังพบว่าครูมีวุฒิกับครูไม่มีวุฒิ มีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนในวิชาสังคมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่ไม่มีวุฒิเห็นด้วยที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนวิชาสังคมศึกษา ส่วนครูมีวุฒิไม่เห็นด้วย

กฤษณา ชำยง (กฤษณา ชำยง 2513 : 175) ได้วิจัยความคิดเห็นของ ครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเทศบาลนครกรุงเทพฯ เกี่ยวกับงานวิชาการ โดยใช้ ประชากรทั้งสิ้น 97 คน ผลการวิจัยพบว่า ครูใหญ่ทั้งกลุ่มเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร วิธีสอน โดยทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง และเกี่ยวกับงานอุปกรณ์การสอนน้อยมาก ครูใหญ่ ที่มีวุฒิสองมีความเข้าใจงานวิชาการสูง และครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ในการ เป็นครูใหญ่นาน อายุราชการสูง และมีอายุจริงสูงมีความเข้าใจงานวิชาการต่ำ ปัญหาและอุปสรรคมีมาก คือโรงเรียนไม่มีงบประมาณจัดตั้งห้องสมุด ไม่มีครูบรรณารักษ์และหนังสือมีไม่เพียงพอ หนังสือไม่เหมาะสมกับกับเด็ก อุปกรณ์ไม่มีเพียงพอ บริเวณกับแคบ ครูใหญ่ทำงานธุรการ มากกว่างานวิชาการ

ต่อมากรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (วิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2518 : 38 - 42) ได้สำรวจปัญหาและทัศนคติของครูที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการสอน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างครูประถมศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 4 ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 497 คน พบว่า

ครูส่วนมากที่มีประสบการณ์ในการสอน 11 ปีขึ้นไป และใช้เวลาเรียน วิชาครู 3 ปีขึ้นไป ไม่ประสบปัญหาในเรื่อง

1. ความมุ่งหมาย อัตราเวลาเรียน รายการสอนของหลักสูตร ไม่ชัดเจน ไม่ยืดหยุ่น

2. คู่มือครู โครงการสอนไม่ตรง กับความต้องการ

3. การขาดความรู้ในเนื้อหา

4. อัตราเวลาเรียนที่กำหนดไว้สำหรับเนื้อหาแต่ละวิชาไม่เพียงพอ

5. ความลำบากในการประเมินผลความก้าวหน้าของเด็ก ส่วนครูที่มี ประสบการณ์ในการสอน 6 - 10 ปี ใช้เวลาเรียนวิชาครู 3 ปีขึ้นไป ประสบปัญหา ในเรื่องทั้งกล่าว

สุพจน์ พุกขวัน (สุพจน์ พุกขวัน 2516 : 104 - 107) ได้ทำการ วิเคราะห์และประเมินผลหลักสูตรวิชาภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 4

ซึ่งพบว่าความเข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตรของครูแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มหนึ่งมีความเข้าใจดี แต่อีกกลุ่มหนึ่งมีความเข้าใจน้อย และพบว่า

1. ครูที่มีอายุต่างกันมีความเข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตรไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ครูที่มีประสบการณ์การสอนนาน มีความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของหลักสูตรดีกว่ากลุ่มครูที่สอนมาน้อยปี

3. กลุ่มครูที่มีคะแนนความเข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสูงมีคะแนนในกระบวนการสอนและการประเมินผลสูงกว่ากลุ่มครูที่มีคะแนนความเข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตรต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ครูส่วนน้อยที่ใช้วิธีสอนตามหลักภาษาศาสตร์

5. การออกข้อทดสอบเพื่อประเมินผลความรู้ของนักศึกษา ครูออกข้อสอบวัดความรู้ความจำเป็นส่วนใหญ่

6. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยระดับพอใช้

สำหรับในปี พ.ศ. 2519 ซึ่งเป็นปีที่กำลังทดลองใช้หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับร่างครั้งที่ 1) วิเชียร เทียมเมือง (วิเชียร เทียมเมือง 2521 : 139 - 157) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เกี่ยวกับหลักสูตรประโยคประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า

1. ครูส่วนมากเข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตรดีพอสมควร และมีความคิดเห็นว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรชัดเจนและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนพอสมควร เนื้อหาสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร แผนการสอนชัดเจนและมีส่วนช่วยในการเตรียมการสอนแต่ต้องคิดแปลงเนื้อหาในแผนการสอนจริงที่ศึกษา ค้นคว้าและนาฏศิลป์ อัตราเวลาเรียนควรเพิ่มในกลุ่มทักษะ

2. ครูที่มีวุฒิต่างกัน และภาคภูมิศาสตร์ต่างกัน มีความคิดเห็นหลักสูตรต่างกัน เป็นส่วนมาก

3. ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรต่างกัน เป็นส่วนน้อย ยกเว้นในเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ความเหมาะสมของเนื้อหาภาษาไทย และความมากมายของเนื้อหากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และครูที่อยู่ในภาคภูมิศาสตร์ต่างกัน มีความคิดเห็นเรื่องความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มการเรียนรู้พื้นฐานอาชีพกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแตกต่างกัน

เพ็ญศรี สืบภา (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2521 : 18 อ้างอิงจาก เพ็ญศรี สืบภา) ได้ทำการวิจัยความเข้าใจของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ระหว่างครูที่จำแนกตามประสบการณ์การสอนและวุฒิของครู โดยใช้กลุ่มตัวอย่างคือครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาลในจังหวัดยโสธร จำนวน 172 คน ผลสรุปของการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนประถมศึกษาปีที่ 1 มาก มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา 2521 เท่ากับ 49.83 % และครูที่มีประสบการณ์การสอนประถมศึกษาปีที่ 1 น้อย มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา 2521 เท่ากับ 50.83 %

สำหรับครูที่มีคุณวุฒิทางครูสูง เข้าใจหลักสูตรประถมศึกษาเท่ากับ 47.83 % และครูที่มีคุณวุฒิทางครูต่ำมีความเข้าใจหลักสูตรประถมศึกษา 2521 เท่ากับ 48.68 % เมื่อทดสอบนัยสำคัญปรากฏว่ามีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญ

งานวิจัยของต่างประเทศ

โจฮันเซน (Johansen. 1967 : 82) ได้วิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลของการรับรู้ของครูกับการตัดสินใจใช้และส่งเสริมหลักสูตรในห้องเรียน โดยให้ครู 195 คน ที่ลุ่มจากโรงเรียนทั้งสี่ระดับ ของรัฐอิลลินอยตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่าครูที่มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาหลักสูตร เป็นผู้ส่งเสริมและแนะนำให้ไปปฏิบัติได้ดีกว่าครูที่ไม่มีส่วนร่วม และ โจฮันเซนยังชี้ให้เห็นความสำคัญของครูว่าเป็นผู้มีอิทธิพลต่อการวางแผนพัฒนาหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ แดนเจมมิก

(Langenbach. 1972 : 35 - 38) เกี่ยวกับการพัฒนาเครื่องมือทดสอบเจตคติของครูต่อการใช้และการวางแผนหลักสูตร โดยให้ครู 803 คน กับผู้บริหารทุกระดับอีก 274 คน ตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่าครูที่มีส่วนร่วมในการวางแผนหลักสูตรได้คะแนนสูง กว่าพวกที่ไม่มีส่วนร่วมระดับการศึกษาและประสบการณ์การสอนของครูก็มีอิทธิพลต่อคะแนนของการทดสอบด้วย

ชิม (Shim. 1964 : 5225 - 5226) ได้ศึกษาลักษณะ 4 อย่างของครู คือ เกรดเฉลี่ย ผลการเรียน (College Grade Point Average) ปรินซิพัล วุฒิ และประสบการณ์การสอนของครู จะส่ง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนภายใน 5 ปีหรือไม่ โดยศึกษาจากระเบียนสะสมของนักเรียนชั้นที่หก จำนวน 124 คน และศึกษาประวัติครูที่เคยสอนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ชั้นปีที่หนึ่งถึงห้า แล้วทดสอบผลทางการเรียนวิชาเลขคณิต ภาษาและการอ่านของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนที่เรียนกับครูได้เกรดสูงกว่า 2.50 จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านภาษาสูงกว่านักเรียนที่เรียนกับครูที่ได้เกรดต่ำกว่า 2.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 2. นักเรียนที่เรียนกับครูที่ไม่มีปริญญาจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสูงกว่านักเรียนที่เรียนกับครูที่มีปริญญา
 3. นักเรียนที่เรียนกับครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนกับครูที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 10 ปี
- จากการศึกษาเห็นว่าระดับการศึกษาและประสบการณ์ของครู เป็นปัจจัยด้านหนึ่ง ที่ส่ง ผลให้ครูมีความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักสูตรแตกต่างกัน เมื่อครูนำหลักสูตรไปใช้ซึ่งทำให้ ผลการเรียนของนักเรียนแตกต่างกัน ซึ่งยังสอดคล้อง กับการวิจัยของ

การ์ธเธอร์ (Garuther. 1967 : 1978 - A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผล การเรียนของนักเรียนซึ่งสอนโดยครูที่มีประสบการณ์และครูที่ไม่มีประสบการณ์ ครูที่ได้รับการ ฝึกฝนมาเพื่อสอนวิทยาศาสตร์โดยเฉพาะ และครูที่ไม่ได้รับการฝึกฝนมาโดยเฉพาะ ผลการ วิจัยพบว่า

1. นักเรียนที่สอนโดยครูที่ได้รับการฝึกฝนมาเพื่อสอนวิทยาศาสตร์ และมีประสบการณ์มากมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงที่สุด
2. นักเรียนที่สอนโดยครูที่ได้รับการฝึกฝนมาเพื่อสอนวิทยาศาสตร์ แต่มีประสบการณ์น้อยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรองลงมา เป็นอันดับสอง
3. นักเรียนที่สอนโดยครูที่ไม่ได้รับการฝึกฝนมาเพื่อสอนวิทยาศาสตร์ แต่มีประสบการณ์มากมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรองลงมา เป็นอันดับสาม
4. นักเรียนที่สอนโดยครูที่ไม่ได้รับการฝึกฝนมาเพื่อสอนวิทยาศาสตร์ แต่ไม่มีประสบการณ์จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อยที่สุด

จากเอกสารและผลงานวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าครูมีบทบาทสำคัญในการพิจารณาหลักสูตร การสำรวจความคิดเห็นของครูผู้ใช้หลักสูตรเป็นส่วนหนึ่งทำให้ทราบข้อดีและข้อบกพร่องของหลักสูตรได้เพื่อพัฒนามาแก้ไขปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น และเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวแล้วจะเห็นว่า ครูมีวุฒิและประสบการณ์ต่าง ๆ กัน มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรสอดคล้อง และแตกต่างกัน

เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับขนาดโรงเรียน

จากการสัมมนาการใช้หลักสูตร ป. 1 ปีการศึกษา 2521 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ 2522 : 8 - 10) ได้สรุปผลการประชุมกลุ่มต่าง ๆ ซึ่งมีการพิจารณาขนาดโรงเรียนไว้ด้วย โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ การเตรียมการใช้หลักสูตร การปฏิบัติงานหลักสูตร และผลการใช้หลักสูตร

การเตรียมการใช้ เมื่อแยกตามขนาดของโรงเรียน สรุปผลว่าไม่มีความแตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลางหรือขนาดเล็ก

ส่วนการปฏิบัติงานหลักสูตร สรุปผลว่า ครูยังไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน การสอนได้ผลมากน้อยเรียงตามลำดับ คือ โรงเรียนขนาดใหญ่มาก ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กได้ผลน้อยที่สุด การนิเทศติดตามผลไม่ทั่วถึง โรงเรียนขนาดใหญ่มาก

ขนาดใหญ่ได้มีการติดตามผลและแนะนำมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดเล็ก สำหรับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนขนาดเล็กมีน้อยที่สุด นอกจากนี้ ด้านวัสดุอุปกรณ์ เอกสาร คู่มือครู โรงเรียนขนาดเล็กได้รับน้อย สำหรับโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ขึ้นได้รับมากขึ้นตามลำดับ

ด้านผลการใช้หลักสูตรตามขนาดโรงเรียน ปรากฏว่าพฤติกรรมของเด็ก เปลี่ยนแปลงในทางดีขึ้น ลักษณะเช่นนี้ปรากฏในโรงเรียนทุกขนาด ด้านการประเมินผล ผู้ชกในการปฏิบัติ โรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหามากที่สุด และขนาดปานกลาง ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่มากน้อยตามลำดับ

นอกจากนี้ สมพงษ์ จิตระดับ (สมพงษ์ จิตระดับ 2521 : 148 - 150) ได้วิจัยความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาและครูประจำการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครต่อการใช้หลักสูตรประถมศึกษา 2521 โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง ประชากรประกอบด้วยผู้บริหารการศึกษา 229 คน ครูประจำการ 266 คน ผลการ วิจัยปรากฏว่า โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ยังไม่พร้อมที่จะ ใช้หลักสูตรประถมศึกษา 2521 เพราะระดับมาตรฐานและคุณภาพของ โรงเรียนยัง แตกต่าง กันในเรื่องขนาดของโรงเรียน จำนวนบุคลากร นักเรียน และคุณภาพทางการ ศึกษา ผู้บริหารการศึกษาและครูประจำการมีความคิดเห็นต่อความพร้อมด้านอาคาร สถานที่ และแหล่งบริการทางวิชาการ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร วัสดุหลักสูตรและ กิจกรรมการเรียนการสอน แตกต่าง กันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ผู้บริหารการศึกษา และครูประจำการมีความคิดเห็นบางส่วนต่อความพร้อมในด้านสื่อการเรียน การวัดและ การประเมินผล แตกต่าง กันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 และความคิดเห็นอีกบางส่วน ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

และ นเรศ ศรีรัตน (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2521 : 67 อ้างอิงจาก นเรศ ศรีรัตน) ได้ทำการวิจัยปัญหาการสอนวิชาพลานามัยในโรงเรียน ประถมศึกษาของจังหวัดนราธิวาส โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง เป็นครูใหญ่และครูผู้สอนวิชา

พลานามัยในโรงเรียนประถมศึกษาทุกอำเภอ และทุกกิ่งเป็นครูใหญ่ 50 คน และครู
ผู้สอนวิชาพลานามัย 100 คน ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าปัญหาการสอนวิชาพลานามัยใน
โรงเรียนประถมศึกษาของจังหวัดนราธิวาส มีปัญหาตามลำดับความสำคัญคือ เรื่อง
สิ่งแวดล้อมและชุมชน บุคลากรและนโยบาย ครูใหญ่และครูผู้สอนวิชาพลานามัยทั้ง
โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาและ โรงเรียนขนาดใหญ่สังกัดอื่น มีปัญหาไม่แตกต่างกัน
แต่โรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดเล็กมีปัญหาแตกต่างกัน

จากเอกสารและงานวิจัยจะเห็นว่า ขนาดโรงเรียนต่าง ๆ มีผลต่อการใช้
หลักสูตร และการเรียนการสอนแตกต่างกัน

งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดอันดับความสำคัญ

เกียรติ ชัยการ (เกียรติ ชัยการ 2518 : 108 - 118) ได้สำรวจ
ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ และครูใหญ่ในเขตศึกษา 4 เกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตร
ประถมศึกษา ซึ่งกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 219 คน สรุปผลได้ว่า ความมุ่งหมาย เนื้อหา
วิชา ควรเน้นเรื่องใกล้ตัวเอง นักเรียนควรหาความรู้ด้วยตนเอง และเข้าใจสภาพความ
เป็นอยู่ในท้องถิ่นมากกว่าเรื่องที่ห่างไกลจากตัวตามลำดับความสำคัญ

ด้านการเรียนการสอนสนับสนุนวิธีสอนใช้เหตุผลมากที่สุด และอันดับต่อมาแบบ
ควบคุมพฤติกรรมและแบบค้นพบด้วยตนเอง

สำหรับด้านการประเมินผล ศึกษานิเทศก์และครูใหญ่ให้การสังเกตความ
ก้าวหน้าเป็นรายบุคคลมากกว่าเปรียบเทียบกับผู้อื่น และครูผู้สอนเป็นผู้วัดเอง เป็นสิ่ง
สำคัญ สำหรับการสอบรวมในชั้นนัจดเป็นอันดับหลัง และยังคิดเห็นว่าควรยกเลิกสอบด้วย

ศรีแพร อายะวรรณ (ศรีแพร อายะวรรณ 2506 : 71 - 73) ได้
สำรวจความต้องการของครูวิทยาศาสตร์ โดยใช้แบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็น
ครูสอนวิทยาศาสตร์ชั้นประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนเทศบาลและประชาบาล ผลที่
ได้จัดตามลำดับความสำคัญคือ เครื่องมือทดลองที่เหมาะสม และห้องปฏิบัติการเป็น

อันดับแรก และต่อมา เป็นเครื่องมือ สอดค้นศึกษา หนังสือวารสาร และหนังสืออ่านประกอบสำหรับเด็กและงบประมาณในการจัดซื้อ สำหรับการเพิ่มพูนความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และการเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา เป็นอันดับหลัง

ทวีศักดิ์ ญาณประทีป (ทวีศักดิ์ ญาณประทีป 2514 : 78 - 88) ได้วิจัยการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษาตอนปลายในจังหวัดราชบุรี ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นครูสอนภาษาไทย จำนวน 141 คน ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการสอนของครูภาษาไทยที่จัดอันดับความสำคัญมากที่สุดในด้านจุดมุ่งหมาย ได้แก่ ด้านความสำคัญของภาษาเป็นส่วนของวัฒนธรรม ส่วนด้านการเรียนการสอนครูส่วนใหญ่ให้ความสำคัญของการสอนแบบอธิบาย แล้วทำแบบฝึกหัดหลักภาษา และการใช้ภาษา สำหรับอุปกรณ์ครูเห็นว่าควรใช้ตามลักษณะเนื้อหา ด้านการวัดผล เพื่อทราบจุดประสงค์การเรียนรู้ การสังเกตเป็นรายบุคคล และข้อสอบข้อเขียนมีความสำคัญตามลำดับ

สำหรับด้านปัญหา เกี่ยวกับการสอนที่จัดอันดับความสำคัญมากตามลำดับ ได้แก่ ความต้องการคู่มือครู แบบฝึกหัดทักษะและหนังสืออ่านประกอบความรู้ของนักเรียน นักเรียนมีพื้นความรู้ทางภาษาแตกต่างกัน ห้องสมุดไม่มีหนังสือที่มีประโยชน์ ขาดอุปกรณ์ภาษาไทย นักเรียนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม แต่ครูไม่มีเวลาจัด และต้องการสร้างแบบทดสอบ

ข้อคิดเห็นอื่น ๆ ครูเห็นว่าความมุ่งหมาย เนื้อหาเหมาะสม และคู่มือประกอบการสอน หนังสือค้นคว้าและหนังสือแบบฝึกหัดทักษะมีความสำคัญมากและยังต้องการช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ให้มีการอบรม เป็นอันดับต่อมา

จากการวิจัยด้านการจัดอันดับความสำคัญดังกล่าว พอจะสรุปได้ว่า ถ้าเรื่องใดสิ่งใดที่ครูเห็นว่าสำคัญ เป็นอันดับแรก หรือมากที่สุดควรจะได้นำเรื่องนั้น สิ่งนั้นมาสอนเน้น เป็นเรื่องสำคัญ เพื่อจะได้เกิดประโยชน์แก่เด็กอย่างแท้จริง

ดังนั้นจากเอกสารและงานวิจัยทั้งหมดผู้วิจัยได้นำมา เป็นแนวคิดในการตั้งสมมติฐานของการวิจัยครั้งนี้

สมมติฐานในการศึกษาครั้งนี้

1. ครูที่มีวุฒิและประสบการณ์ต่างกัน จะมีความคิดเห็นในการใช้หลักสูตร
ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตแตกต่างกัน
2. ครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน จะมีความคิดเห็นในการใช้หลักสูตร
ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

การดำเนินการศึกษากันควา ได้กำหนดเป็นลำดับขั้นดังนี้

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือและวิธีการสร้างเครื่องมือ
3. การทดลองใช้เครื่องมือเพื่อวิเคราะห์ปรับปรุง ก่อนนำไปใช้
4. วิธีการรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างคือครูสอนประจำชั้นประถมศึกษาปีที่สอง โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 406 โรงเรียน และจำนวนครูที่สอนประจำชั้นประถมศึกษาปีที่สอง จำนวน 1,245 คน

กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) คือ จัดโรงเรียนทั้งหมดเป็นสามกลุ่ม ตามขนาดโรงเรียนและสุ่มโรงเรียนแต่ละกลุ่มมา ร้อยละ 50 จากนั้นจะกำหนดครูในแต่ละโรงเรียนที่สุ่มได้มาเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จะได้โรงเรียน 202 โรงเรียน และจำนวนครู 640 คน

ตาราง 1 จำนวนโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครและกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มมาศึกษา

ขนาดของ โรงเรียน	จำนวนโรงเรียนทั้งหมด	จำนวนโรงเรียนที่สุ่ม	จำนวนครูทั้งหมด ของ โรงเรียนที่สุ่มได้
ใหญ่	43	21	176
กลาง	135	67	254
เล็ก	228	114	210
รวม	406	202	640

เครื่องมือและวิธีการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาความคิดเห็นของครูชั้นประถมศึกษาปีที่สอง กลุ่ม
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งแบ่งแบบสอบถามออกเป็นสามตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัว

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักสูตร ดังนี้

1. คำถามเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตร
2. คำถามเกี่ยวกับเนื้อหา
3. คำถามเกี่ยวกับการเรียนการสอน
4. คำถามเกี่ยวกับการประเมินผล
5. คำถามเกี่ยวกับการบริหารบริการหลักสูตร

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นในการจัดอันดับความสำคัญในด้าน
จุดประสงค์ เนื้อหา การเรียนการสอน การประเมินผล และการบริหารบริการหลักสูตร

การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามของ ลิเคอร์ต (Likert) (อนันต์ ศรีโสภณ 2521 : 22 อ้างอิงจาก Likert.) ไพบูลย์ อินทริวิชา (ไพบูลย์ อินทริวิชา 2517 : 156) และ เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์ (เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์ 2520 : 50 - 56)
2. ศึกษาความเป็นมาของหลักสูตรพุทธศักราช 2503 จนกระทั่งถึงการดำเนินงานเปลี่ยนแปลงหลักสูตรมาเป็นหลักสูตรใหม่ พุทธศักราช 2521 จากหนังสือ วารสารสิ่งพิมพ์ และเอกสาร ในด้านเกี่ยวกับความเป็นมาของหลักสูตร ตลอดจนจุดประสงค์ของการเรียน ภูมิอศูร แผนการสอน เนื้อหา การเรียนการสอน การประเมินผล และการบริหารบริการหลักสูตร
3. ศึกษาสาระสำคัญของหลักสูตร กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในเรื่องต่อไปนี้
 - ก. จุดประสงค์ทั่วไปของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
 - ข. เนื้อหา
 - ค. การเรียนการสอน
 - ง. การประเมินผล
 - จ. การบริหารบริการหลักสูตร

จากนั้นศึกษาเกณฑ์การสร้างสาระสำคัญดังกล่าวข้างต้นจากศึกษานิเทศกรรมสามัญศึกษา และศึกษานิเทศกิจ กรุงเทพมหานคร แล้วนำเกณฑ์ที่ได้มาวิเคราะห์เป็นจุดประสงค์ทั่วไป เนื้อหา การเรียนการสอน การประเมินผล การบริหารบริการหลักสูตร นำผลการวิเคราะห์มาเป็นเกณฑ์ในการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของครู

4. แบ่งแบบสอบถามเป็นสามตอน

ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนตัวของครู แบ่งออกเป็นสามด้าน คือ ด้านส่วนตัว ด้านการศึกษา และด้านการทำงาน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา การเรียนการสอน การประเมินผล การบริหารบริการหลักสูตร

การแปลความหมายในการตอบแบบสอบถามของครูนี้ ใช้มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ต โดยถือหลักเกณฑ์ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ครูมีความรู้สึกหรือมีความเห็นคล้อยตามกับข้อความนั้นมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ครูมีความรู้สึกหรือมีความเห็นคล้อยตามข้อความนั้นมาก
เฉย ๆ / ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ครูมีความรู้สึกหรือมีความเห็นกำกวมระหว่างความรู้สึกเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ครูมีความรู้สึกหรือมีความเห็นไม่ตรงกับข้อความนั้น
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ครูมีความรู้สึกหรือมีความเห็นไม่ตรงกับข้อความนั้นมากที่สุด

การตรวจให้คะแนนในแบบสอบถามตอนที่สอง กระทำดังนี้

(ก) สำหรับแบบสอบถามในลักษณะนิมาน การตรวจให้คะแนนดังนี้

ใส่เครื่องหมายถูกช่องเห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน 5 คะแนน
ใส่เครื่องหมายถูกช่องเห็นด้วย	ให้คะแนน 4 คะแนน
ใส่เครื่องหมายถูกช่องเฉย ๆ / ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน 3 คะแนน
ใส่เครื่องหมายถูกช่องไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน 2 คะแนน
ใส่เครื่องหมายถูกช่องไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน 1 คะแนน

(ข) สำหรับแบบสอบถามในลักษณะนิเสธ การตรวจให้คะแนนจะเป็นไป

ในทางตรงข้าม

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของครูในการจัดอันดับความสำคัญของงานรูปประสงค์
เนื้อหา การเรียนการสอน การประเมินผล และการบริหารบริการหลักสูตร

การแปลความหมายในการตอบแบบสอบถามใช้ความถี่ของคำตอบแต่ละข้อ หากค่า
ร้อยละ แล้วนำมาจัดอันดับความสำคัญ

การทดลองใช้เครื่องมือเพื่อปรับปรุงก่อนนำไปใช้

1. การหาความเที่ยงตรง
2. การหาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถาม
3. การหาความเชื่อมั่น

1. การหาค่าความเที่ยงตรง นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้คณะกรรมการ
ที่ปรึกษาเจ้าหน้าที่ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ พิจารณาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม
ที่สร้างขึ้นเพื่อให้ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการใช้ภาษาของคำถามให้มีความเข้าใจชัดเจน และ
เนื้อหาอยู่ในขอบข่ายของการพัฒนาหลักสูตรที่ครอบคลุมทุกด้าน

2. การหาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถาม นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไป
ทดลองใช้กับครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่สอง ซึ่งสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 60 คน คัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่
สมบูรณ์มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก โดยวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถาม
เป็นรายข้อ โดยใช้ t -test (Edwards. 1958 : 139) นำผลการวิเคราะห์
มาคัดเลือกเฉพาะข้อความที่มีค่าอัตราส่วนวิกฤตที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ค่า
 $t = 2$ ขึ้นไป

3. การหาค่าความเชื่อมั่น วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดย
นำแบบสอบถามที่หาค่าอำนาจจำแนกแล้วมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้ Coefficient
Alpha (อนันต์ ศรีโสภ 2521 : 265 อ้างอิงจาก Cronbarch) ซึ่งได้ค่า
ความเชื่อมั่น .742

หลังจากที่นำแบบสอบถามมาหาค่าอำนาจจำแนกและหาความเชื่อมั่นแล้ว ได้ตัดข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกไม่ถึง 2 ออก และนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข โดยให้ข้อความบางข้อของแบบสอบถามให้รัดกุมยิ่งขึ้น และเพิ่มข้อกระทงที่ขาดตกบกพร่องเพื่อให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ และนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์

ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปขอความร่วมมือต่อสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ในการเก็บข้อมูลจากโรงเรียนต่าง ๆ ทั้งหมด 24 เขต โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทั้งหมด 640 ฉบับ ซึ่งแบ่งออกเป็นเขตชั้นใน 14 เขต และเขตชั้นนอก 10 เขต ในเขตชั้นใน ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียน 396 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามคืน 372 ฉบับ สำหรับโรงเรียนในเขตชั้นนอก ผู้วิจัยนำแบบสอบถามส่งผ่านหัวหน้าเขตและงานการศึกษา เป็นจำนวน 244 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 223 ฉบับ รวมเป็นแบบสอบถามได้รับคืน 595 ฉบับ และได้ตรวจสอบแบบสอบถามทุกฉบับ โดยดูการตอบคำถามในทุกข้อและทุกข้อให้ได้ครบจึงถือว่าแบบสอบถามนั้นมีความสมบูรณ์ ซึ่งผู้วิจัยคัดเลือกได้ 514 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.31 และได้จำแนกแบบสอบถามตามลักษณะข้อมูลที่ต้องการวิเคราะห์ คือ วุฒิ ประสบการณ์ และขนาดโรงเรียน

ด้านวุฒิ ผู้วิจัยได้จำแนกเป็นสามระดับ

วุฒิ ป.กศ.หรือเทียบเท่า ได้แก่ ป.ป., พ.กศ., พ.ป., ป.วช., และต่ำกว่า รวมทั้งผู้ไม่มีวุฒิ

วุฒิ ป.กศ.สูง หรือเทียบเท่า ได้แก่ ป.ม., พ.ม., และ ป.วส.

วุฒิปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ได้แก่ กศ.บ., ค.บ., ศศ.บ., ศษ.บ. และ สูงกว่าปริญญาตรี

ตาราง 2 จำนวนครูจำแนกตามวุฒิ

วุฒิ	จำนวนครู
ป. กศ. หรือเทียบเท่าและต่ำกว่า ป. กศ. รวมทั้งผู้ไม่มีวุฒิ	119
ป. กศ. สูง หรือเทียบเท่า	313
ปริญญาตรีและสูงกว่า	82
รวม	514

ประสบการณ์การสอนจัดเป็นสามระดับ

1 - 5 ปี หมายถึง เกยสอนชั้นประถมศึกษาตั้งแต่ 1 - 5 ปี

6 - 10 ปี หมายถึง เกยสอนชั้นประถมศึกษาตั้งแต่ 5 ปี 1 เดือน ถึง 10 ปี

11 ปีขึ้นไป หมายถึง เกยสอนชั้นประถมศึกษาตั้งแต่ 10 ปี 1 เดือนขึ้นไป

ตาราง 3 จำนวนครูจำแนกตามประสบการณ์การสอน

ประสบการณ์การสอน	จำนวนครู
1 - 5 ปี	207
6 - 10 ปี	122
11 ปีขึ้นไป	185
รวม	514

ตาราง 4 จำนวนครู จำแนกตามวุฒิและประสบการณ์

วุฒิ \ ประสบการณ์	1 - 5 ปี	6 - 10 ปี	11 ปีขึ้นไป	รวม
ป. กศ. หรือเทียบเท่าและต่ำกว่า	37	13	69	119
ป. กศ. สูง หรือเทียบเท่า	129	84	100	313
ปริญญาตรีและสูงกว่า	41	25	16	82
	207	122	185	514

ขนาดของ โรงเรียนจัดออกเป็นสามขนาด

โรงเรียนขนาดเล็กมีห้องเรียนตั้งแต่ 16 ห้องเรียนลงมา

โรงเรียนขนาดกลางมีห้องเรียนตั้งแต่ 17 ห้องเรียนถึง 32 ห้องเรียน

โรงเรียนขนาดใหญ่มีห้องเรียนตั้งแต่ 33 ห้องเรียนขึ้นไป

ตาราง 5 จำนวนครูจำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	จำนวนครู
เล็ก	163
กลาง	207
ใหญ่	144
รวม	514

ผู้วิจัยได้หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแต่ละข้อ แล้ววิเคราะห์คำตอบจากการหาค่าเฉลี่ยดังนี้ ได้ค่า 4.5 - 5.00 ถือว่าความคิดเห็นของครูในข้อนั้นเห็นด้วยมากที่สุด ค่า 3.5 - 4.49 ถือว่าความคิดเห็นมาก ค่า 2.5 - 3.49 ถือว่าความคิดเห็นปานกลาง ค่า 1.5 - 2.49 ถือว่าความคิดเห็นน้อย และ ค่า 1.0 - 1.49 ถือว่าความคิดเห็นน้อยที่สุด (วิลเลียมส์ 2519 : 34 อ้างอิงจาก Best)

ได้เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของครูระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความคิดเห็นในเรื่องการใช้หลักสูตรในด้านต่าง ๆ แตกต่างกัน โดยใช้สถิติค่า เอฟ (F-test) แบบสองทาง Two-way analysis of variance (วิลเลียมส์ 2522 : 83 อ้างอิงมาจาก Winer)

เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของครูระหว่างครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นในเรื่องการใช้หลักสูตรในด้านต่าง ๆ แตกต่างกัน โดยใช้สถิติค่าเอฟ (F-test) แบบทางเดียว One-way analysis of variance (Lindquist. 1956 : 319 - 326)

ความคิดเห็นในการจัดอันดับความสำคัญของแต่ละด้านโดยหาความถี่และค่าร้อยละ (John and Jackson. 1953 : 247)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. หาค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร (Ferguson. 1976 : 47)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนครู

2. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร
(Ferguson. 1976 : 64)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนกรณีในกลุ่มตัวอย่าง

3. เปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของครูซึ่งแยกตามวุฒิและประสบการณ์
 การสอนต่างกัน มีความคิดเห็นในเรื่องการใช้หลักสูตรในหัวข้อต่าง ๆ แตกต่างกัน ใช้วิธี
 การทดสอบ F-test แบบ Two-way analysis of variance (วิเชียร
 เกตุสิงห์ 2522 : 83 อ้างมาจาก Winer)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างคอลัมน์ (A)	$j - 1$	SS_A	MS_A	MS_A / MS_{error}
ระหว่างแถว (B)	$i - 1$	SS_B	MS_B	MS_B / MS_{error}
ปฏิสัมพันธ์ (AB)	$(j-1)(i-1)$	SS_{AB}	MS_{AB}	MS_{AB} / MS_{error}
ภายในกลุ่ม (error)	$N - ij$			
รวมทั้งหมด	$N - 1$	SS_{total}		

4. เปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของครูที่ทำการสอนในโรงเรียน
ขนาดใหญ กลาง เล็ก โดยใช้สูตร F-test (Lindquist. 1956 : 319 - 326)

$$F = \frac{MS_A}{MS_W}$$

F แทน ค่าวิกฤติที่ใช้

MS_A แทน ค่าปรับแล้วของค่ารายเฉลี่ยของผลบวกกำลังสอง
ของคะแนนระหว่างกลุ่ม

MS_W แทน ค่าปรับแล้วของค่ารายเฉลี่ยของผลบวกกำลังสอง
ของคะแนนภายในกลุ่ม

เมื่อคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความ
แตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้ Studentized q-Statistic
แบบ Newman-Kuel Method (Winer. 1971 : 210 - 218)

$$q = \frac{\bar{T}_{\text{largest}} - \bar{T}_{\text{smallest}}}{\sqrt{MS_{\text{error}}/n}}$$

$\bar{T}_{\text{largest}}$ แทน คะแนนเฉลี่ย Treatment ที่มากที่สุด

$\bar{T}_{\text{smallest}}$ แทน คะแนนเฉลี่ย Treatment ที่น้อยที่สุด

n แทน harmonic mean ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

MS_{error} แทน mean square ของความคลาดเคลื่อน หรือ MS_W

q แทน ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย

5. หากอำนาจจำแนกของแบบสอบถามใช้อัตราส่วนวิกฤต t-test
(Edwards. 1958 : 104)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{N_H} + \frac{S_L^2}{N_L}}}$$

t	แทน ค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนในแต่ละข้อของ กลุ่มสูง และกลุ่มต่ำ
N	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำ
$\bar{X}_H$	แทน คะแนนเฉลี่ยของคะแนนคำตอบในแต่ละข้อของ กลุ่มสูง
$\bar{X}_L$	แทน คะแนนเฉลี่ยของคะแนนคำตอบในแต่ละข้อของ กลุ่มต่ำ
S_H^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนในแต่ละข้อของ กลุ่มสูง
S_L^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนในแต่ละข้อของ กลุ่มต่ำ

6. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตร Coefficient alpha
(อนันต์ ศรีโสภ 2521 : 265 อ้างอิงมาจาก Cronbach)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right]$$

α แทน ค่าความเชื่อมั่น

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ

S_x^2 แทน ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งหมด

n แทน จำนวนข้อความทั้งหมด

7. หาค่าความถี่เห็นในการจัดอันดับความสำคัญของด้านจุดประสงค์ เนื้อหา
การเรียนการสอน การประเมินผล และการบริหารบริการหลักสูตร ใช้สูตรค่าร้อยละ
(John and Jackson.1953 : 247)

$$P = \frac{S}{t} \times 100$$

P แทน ค่าร้อยละ

S แทน ความถี่ของแต่ละรายการ

t แทน ความถี่ทั้งหมด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล แบ่งออกดังนี้

ก. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 กลุ่ม
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

ข. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้นำหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยแยกตามวุฒิและประสบการณ์

ค. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้นำหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตไปใช้ โดยแยกตามขนาดโรงเรียน

ง. ความคิดเห็นของครูในการจัดอันดับความสำคัญในด้านจุดประสงค์ เนื้อหา
การเรียนการสอน การประเมินผล และการบริหารบริการหลักสูตร

ก. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 กลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต

ผู้วิจัยได้หาค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของครูที่มีต่อหลักสูตรประถมศึกษา
พ.ศ. 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หมวดจุดประสงค์การเรียนรู้ หมวดเนื้อหา
หมวดการเรียนการสอน หมวดการประเมินผลและหมวดการบริหารบริการหลักสูตร

1. หมวดจุดประสงค์การเรียนรู้ แบ่งเป็น 6 ด้าน คือ ความสอดคล้องกับ
จุดมุ่งหมายของหลักสูตร การใช้ภาษาชัดเจนเข้าใจง่าย ความง่ายต่อผู้เรียนนำไปปฏิบัติ
การเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และความสอดคล้องกับ
ความต้องการของสังคม

1.1 ด้านความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จุดประสงค์ทั้งหมด
มี 34 ข้อ ครูมีความคิดเห็นว่ามีจำนวน 19 ข้อ ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
มากที่สุด

- ทำความสะอาดร่างกาย มือ เท้า ผิวหนัง ผม เล็บ หู ตา จมูก ใต้
- แปรงฟันได้สะอาดถูกวิธีและรักษาฟันสะอาดอยู่เสมอ
- แต่งกายให้ตัวเองได้เรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ
- ปฏิบัติตนในการกินอยู่ขับถ่ายได้ถูกต้อง
- ปฏิบัติตนในการออกกำลังกาย การพักผ่อน การนอนได้ถูกต้อง และถูกวิธี
- แบ่งเวลาสำหรับกิจกรรมการเรียน การทำงาน การออกกำลังกาย และการพักผ่อน
- บอกวิธีปฏิบัติตนให้ปลอดภัยจากอุบัติเหตุที่บ้าน โรงเรียน และการสัญจรไปมาที่เป็นอันตรายต่อตนเองและผู้อื่นได้
- อธิบายถึงลักษณะการเจริญเติบโตและประโยชน์ของพืชได้
- บอกอันตรายและวิธีป้องกันสัตว์บางชนิดได้
- บอกประโยชน์ที่ได้รับจากบ้านได้
- บอกจำนวนสมาชิก ความสัมพันธ์ ความสำคัญและลักษณะที่ดีของบุคคลในบ้านได้
- บอกชื่อโรค สาเหตุและการป้องกันโรคติดต่อที่เด็กเป็นกันมากในท้องถิ่นได้
- อ่านแผนผังง่าย ๆ ของโรงเรียนได้
- บอกชื่อทิศโดยใช้บ้านและโรงเรียนเป็นหลักในการสังเกตได้
- ทำความเคารพธงชาติได้ตามเวลาและสถานที่
- บอกภาษาและการแต่งกายของคนไทยได้
- บอกความหมาย ความสำคัญของเนื้อเพลงชาติไทยได้
- ร้องเพลงชาติไทยได้ถูกต้อง
- อ่านข่าวสั้นจากหนังสือพิมพ์ได้

และมีจำนวน 15 ข้อ มีความสอดคล้องในระดับปานกลาง ซึ่งแสดงว่า จุดประสงค์ในด้านความสอดคล้อง กับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนี้มีความสอดคล้องดี เป็น ส่วนมาก

1.2 ด้านการใช้ภาษาชัดเจนเข้าใจง่าย จากจำนวนจุดประสงค์ทั้งหมด

34 ข้อ มีจำนวน 14 ข้อ ที่ใช้ภาษาชัดเจนเข้าใจง่ายมาก คือ

- ทำความสะอาดร่างกาย มือ เท้า ผิวหนัง ผม เล็บ หู ตา จมูก ใต้
- แปรงฟันให้สะอาดถูกวิธีและรักษาฟันสะอาดอยู่เสมอ
- แต่งกายให้ตัวเองได้เรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ
- ปฏิบัติตนในการออกกำลังกาย การพักผ่อน การนอนให้ถูกต้อง และถูกวิธี
- แบ่งเวลาสำหรับกิจกรรมการเรียน การทำงาน การออกกำลังกาย และการพักผ่อน
- อธิบายถึงการเจริญเติบโตและประโยชน์ของพืชไร่
- บอกประโยชน์ที่ได้รับจากบ้านได้
- บอกจำนวนสมาชิก ความสัมพันธ์ ความสำคัญและลักษณะของสมาชิก ที่ดีของบุคคลในบ้านได้
- ยกตัวอย่างของจำ เป็นที่ถาวรซื้อและบอกเหตุผลได้
- บอกชื่อโรค สาเหตุ และการป้องกันโรคติดต่อที่เด็กเป็นกันมากในท้องถิ่นได้
- บอกชื่อพืชไร่ที่ใช้บ้านและโรงเรียน เป็นหลักในการสังเกตได้
- ทำความเคารพธงชาติได้ตามเวลาและสถานที่
- บอกภาษาและการแต่งกายของคนไทยได้
- อ่านข่าวสั้นจากหนังสือพิมพ์ได้

และมีจำนวน 19 ข้อ ที่เห็นว่ามีความชัดเจน เข้าใจง่าย ในระดับ ปานกลาง และมีเพียง 1 ข้อ ที่เห็นว่ามีความชัดเจนเข้าใจได้น้อย คือ จุดประสงค์

ที่ว่าด้วยแยกแยะข้อเท็จจริงจากคำโฆษณาได้ แสดงว่าจุดประสงค์ของหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในเรื่องการใช้ภาษาเขียนส่วนใหญ่ มีความชัดเจนคือ เมื่อครูอ่านแล้วสามารถนำไปสอนได้โดยไม่รู้สึกลัวว่ายาก

1.3 ด้านการถ่ายทอดผู้เรียนนำไปปฏิบัติ 34 ข้อ มีจำนวน 10 ข้อ ที่ครู เห็นว่าถ่ายทอดผู้เรียนนำไปปฏิบัติ คือ

- ทำความสะอาดร่างกาย มือ เท้า ผิวหนัง ผม เล็บ หู ตา จมูก ใต้
- แปรง ฟันได้สะอาดถูกวิธีและรักษาฟันสะอาดอยู่เสมอ
- แต่งกายให้ตัวเองได้เรียบร้อยและเหมาะสมกับกาลเทศะ
- ปฏิบัติตนในการกินอยู่ ขับถ่ายได้ถูกต้อง
- ปฏิบัติตนในการออกกำลังกาย การพักผ่อน การนอนได้ถูกต้อง และถูกวิธี
- ยกตัวอย่างของจำเป็นที่ควรซื้อและบอกเหตุผลได้
- บอกชื่อทิศโดยใช้บ้านและ โรงเรียนเป็นหลักในการสังเกตได้
- ทำความเคารพธงชาติได้ตามเวลาและสถานที่
- บอกภาษาและการแต่งกายของคนไทยได้
- บอกนามย่อ วันประสูติและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถในรัชกาลปัจจุบันได้

และมีจำนวน 22 ข้อ ที่อยู่ในระดับปานกลาง และอีกจำนวน 2 ข้อ ที่ครู เห็นว่ายากในการที่เด็กจะนำไปปฏิบัติได้ คือ

- แยกแยะข้อเท็จจริงจากคำโฆษณาได้
- วิเคราะห์ข่าว และเหตุการณ์ได้

แสดงว่าจุดประสงค์ส่วนใหญ่ครูเห็นว่า เมื่อสอนแล้ว เด็กสามารถปฏิบัติได้ไม่ยากนัก มีเพียงส่วนน้อยที่ครู เห็นว่ายากเกินไปที่จะนำไปปฏิบัติได้

1.4 ด้านเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน จากจำนวนจุดประสงค์ทั้งหมด 34 ข้อ

มีเพียง 13 ข้อ ที่ครูเห็นว่า เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนมาก ได้แก่จุดประสงค์ที่ว่าด้วย

- ทำความสะอาดร่างกาย มือ เท้า ผิวหนัง ผม เล็บ หู ตา จมูก ใต้
- แปรงฟันให้สะอาดถูกวิธีและรักษาฟันสะอาดอยู่เสมอ
- แต่งกายให้ตัวเองได้เรียบร้อย
- ปฏิบัติตนในการออกกำลังกาย การพักผ่อน การนอนให้ถูกต้อง และถูกวิธี
- แบ่งเวลาสำหรับกิจกรรมการเรียน การทำงาน การออกกำลังกาย และการพักผ่อน
- บอกวิธีปฏิบัติตนให้ปลอดภัยจากอุบัติเหตุที่บ้าน โรงเรียน และการสัญจรไปมาที่เป็นอันตรายต่อตนเองและผู้อื่นได้
- ยกตัวอย่างของจำเป็นที่ควรซื้อและบอกเหตุผลได้
- บอกชื่อโรค สาเหตุและการป้องกันโรคติดต่อที่เด็กเป็นกันมากในห้องเรียนได้
- บอกสาเหตุที่ทำให้สิ่งมีชีวิตที่อยู่แวดล้อมตัวเราเพิ่มขึ้นหรือลดลงได้
- บอกชื่อพืชโดยใช้บ้านและโรงเรียนเป็นหลักในการสังเกตได้
- บอกภาษาและการแต่งกายของคนไทยได้
- บอกนามย่อ วันประสูติและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถในรัชกาลปัจจุบันได้
- วิจารณชาว เหตุการณ์ได้

และมีจำนวน 21 ข้อ เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนในระดับปานกลาง แสดงว่าจุดประสงค์ส่วนมากเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนที่จะนำไปใช้ในการดำรงชีวิตต่อไปได้

1.5 ด้านมีความเหมาะสมกับวัยผู้เรียน จากจุดประสงค์ทั้งหมด 34 ข้อ มีเพียง 10 ข้อ ที่ครูเห็นว่ามีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนมาก ได้แก่จุดประสงค์ที่ว่าด้วย

- ทำความสะอาดร่างกาย มือ เท้า ผิวหนัง ผม เล็บ หู ตา จมูก ใต้
- แปรงฟันได้สะอาด ถูกวิธี และรักษาฟันสะอาดอยู่เสมอ
- แต่งกายให้ตัวเองได้เรียบร้อยและเหมาะสมกับกาลเทศะ
- ปฏิบัติตนในการกินอยู่ ขับถ่ายได้ถูกต้อง
- ปฏิบัติตนในการออกกำลังกาย การพักผ่อน การนอนได้ถูกต้อง และถูกวิธี
- บอกวิธีปฏิบัติตนให้ปลอดภัยจากอุบัติเหตุที่บ้าน โรงเรียน และการสัญจรไปมาที่เป็นอันตรายต่อตนเองและผู้อื่นได้
- อธิบายถึงลักษณะการเจริญเติบโตและประโยชน์ของพืชได้
- บอกอันตรายและวิธีป้องกันสัตว์บางชนิดได้
- บอกประโยชน์ที่ได้รับจากบ้านได้
- บอกข้อคิดโดยใช้น้ำและโรงเรียนเป็นหลักในการสังเกตได้

และมีจำนวน 24 ข้อ ที่มีความเหมาะสมกับวัยอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าจุดประสงค์ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนที่มีอายุประมาณ 7 - 8 ปี

คือพอสมควร

1.6 ด้านสอดคล้องกับความต้องการของสังคม จากจุดประสงค์ทั้งหมด 34 ข้อ มีจำนวน 20 ข้อ ที่ครูเห็นว่ามีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมมาก ได้แก่จุดประสงค์ที่ว่าด้วย

- ทำความสะอาดร่างกาย มือ เท้า ผิวหนัง ผม เล็บ หู ตา จมูก ใต้
- แปรงฟันได้สะอาดถูกวิธี และรักษาฟันสะอาดอยู่เสมอ
- แต่งกายให้ตัวเองได้เรียบร้อยและเหมาะสมกับกาลเทศะ
- ปฏิบัติตนในการกินอยู่ ขับถ่ายได้ถูกต้อง
- ปฏิบัติตนในการออกกำลังกาย การพักผ่อน การนอนได้ถูกต้องและถูกวิธี

- แบ่งเวลาสำหรับกิจกรรม การเรียน การทำงาน การออกกำลังกาย และการพักผ่อน
- บอกวิธีปฏิบัติตนให้ปลอดภัยจากอุบัติเหตุที่บ้าน โรงเรียน และการสัญจรไปมาที่เป็นอันตรายต่อตนเองและผู้อื่นได้
- อธิบายถึงลักษณะการเจริญเติบโตและประโยชน์ของพืชได้
- บอกอันตรายและวิธีป้องกันสัตว์บางชนิดได้
- บอกประโยชน์ที่ได้รับจากบ้านได้
- ใช้อะไหล่บริการที่โรงเรียนจัดให้ได้
- ปฏิบัติตนตามหน้าที่และระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนได้
- บอกสิ่งที่เป็นอันตรายที่มีในชุมชนได้
- บอกชื่อทิศโดยใช้นามและโรงเรียนเป็นหลักในการสังเกตได้
- ทำความเคารพธงชาติได้ตามเวลาและสถานที่
- บอกนามย่อ วันประสูติและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถในรัชกาลปัจจุบันได้
- บอกความหมาย ความสำคัญของเนื้อเพลงชาติไทยได้
- ร้องเพลงชาติไทยได้ถูกต้อง
- ร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีได้
- อ่านข่าวสั้นจากหนังสือพิมพ์ได้

นอกจากนี้ครูเห็นว่า จุดประสงค์มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมในระดับปานกลาง มีจำนวน 14 ข้อ แสดงว่าจุดประสงค์ส่วนมากสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบันนี้

2. หมวดเนื้อหา ได้แบ่งเป็น 8 ด้าน คือ ด้านสอดคล้องกับจุดประสงค์ ด้านเหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน ด้านเหมาะสมกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน ด้านเหมาะสมกับชีวิตประจำวัน ด้านเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน ด้านเหมาะสม

ที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนขั้นต่อไป ด้านความถูกต้องของเนื้อหาในแผนการสอน และ
ด้านความชัดเจนของเนื้อหาในแผนการสอน

2.1 ด้านสอดคล้องกับจุดประสงค์ จากจำนวนเนื้อหาทั้งหมด 29 ข้อ ครูมี
ความคิดเห็นว่ามีจำนวน 20 ข้อ ที่ครูคิดเห็นว่าเนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์มาก
ได้แก่เนื้อหา

- การรู้จักช่วยตนเอง
- อาหาร
- ข้อปฏิบัติในการสร้างสุขนิสัยเกี่ยวกับการรับประทานอาหารและการขับถ่าย
- การออกกำลังกาย การพักผ่อนและการนอน
- บ้าน
- การเลือกซื้อของใช้และของเล่น
- การช่วยเหลือครอบครัว
- บุคคลในโรงเรียน
- ระเบียบข้อบังคับกับ คุณภาพชีวิต และการปฏิบัติตนในโรงเรียน
- หน้าที่ของบุคคลและผู้บริหารต่าง ๆ ในโรงเรียน
- ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในชุมชน
- การรักษาความสะอาด ความสวยงาม ความสมดุลงานของธรรมชาติ
สิ่งแวดล้อมในชุมชนและอันตรายจากสิ่งแวดล้อมในชุมชน
- สัตว์
- พืช
- เปลือกโลก
- ฟ้า
- ธงชาติ และเพลงชาติ

- ภาษาไทยและการแต่งกายของคนไทยและการเคารพแบบไทย
- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ
- เรื่อง ข้าว เหตุการณ์ และวันสำคัญ

และมีจำนวนเพียง 5 ข้อ ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ในระดับปานกลาง ซึ่งแสดงว่า เนื้อหาส่วนใหญ่มีความสอดคล้องดี เป็นส่วนมาก

2.2 ด้านเหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียนจากจำนวนเนื้อหาทั้งหมด 29 ข้อ ครูมีความคิดเห็นว่า เนื้อหาเหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียนมาก 22 ข้อ ซึ่งได้แก่ เนื้อหา

- การทำความสะอาดและรักษาความสะอาดของร่างกาย
- การรู้จักช่วยเหลือตนเอง
- อาหาร
- ข้อปฏิบัติในการสร้างสุขนิสัย เกี่ยวกับการรับประทานอาหาร และการขับถ่าย
- การออกกำลังกาย การพักผ่อน และการนอน
- บ้าน
- การเลือกซื้อของใช้และของเล่น
- โรคติดต่อในเด็ก
- โรงเรียนของเรา
- บุคคลในโรงเรียน
- ระเบียบข้อบังคับคุณภาพชีวิต การปฏิบัติตนในโรงเรียน
- หน้าที่ของบุคคลและผู้บริหารต่าง ๆ ในโรงเรียน
- บุคคลที่มีประโยชน์ต่อชุมชน ผู้ให้บริการชุมชนและบริการที่ชุมชนจัดขึ้น
- ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในชุมชน

- การคมนาคมและการติดต่อสื่อสารในชุมชน
- การรักษาความสะอาด ความสวยงาม ความสมดุลย์ของธรรมชาติ
สิ่งแวดล้อมในชุมชน และอันตรายจากสิ่งแวดล้อมในชุมชน
- สัตว์
- พืช
- เปลือกโลก
- ธงชาติและเพลงชาติ
- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรม
ราชินีนาถ
- ชาว เหตุการณ์และวันสำคัญ

และมีจำนวนเพียง 7 ข้อ ที่ครูเห็นว่าเนื้อหาเหมาะสมกับบุคลิกภาพของ
ผู้เรียนในระดับปานกลาง แสดงว่าเนื้อหาส่วนมากมีความเหมาะสมกับบุคลิกภาพของ
ผู้เรียนดี ผู้เรียนพร้อมที่จะรับได้

2.3 ด้านความเหมาะสมกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน จากจำนวนเนื้อหา
ทั้งหมด 29 ข้อ ครูคิดเห็นว่ามีจำนวนเพียง 12 ข้อ ที่เนื้อหาเหมาะสมกับประสบการณ์
เดิมของผู้เรียนมาก ได้แก่เนื้อหา

- การออกกำลังกาย การพักผ่อน และการนอน
- บ้าน
- การเลือกซื้อของใช้และของเล่น
- การช่วยเหลือครอบครัว
- โรงเรียนของเรา
- บุคคลในโรงเรียน
- ระเบียบข้อบังคับกับคุณภาพชีวิตและการปฏิบัติตนในโรงเรียน
- ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในชุมชน

- สัตว์
- พืช
- ภาษาไทยและการแต่งกายของคนไทยและการเคารพแบบไทย
- ขาว เหตุการณ์ และวันสำคัญ

และมีจำนวน 17 ข้อ ที่เนื้อหาเหมาะสมกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน
ในระดับปานกลาง แสดงว่าเนื้อหาส่วนใหญ่เหมาะสมกับประสบการณ์เดิมพอสมควร

2.4 ด้านความเหมาะสมกับชีวิตประจำวัน จากจำนวนเนื้อหาทั้งหมด

29 ข้อ มีจำนวน 18 ข้อ ที่ครูคิดเห็นว่าเหมาะสมกับชีวิตประจำวันมาก ได้แก่เนื้อหา

- การทำความสะอาดและรักษาความสะอาดของร่างกาย
- การรู้จักช่วยตนเอง
- อาหาร
- อุบัติเหตุและการป้องกัน
- บ้าน
- โรคติดต่อในเด็ก
- การช่วยเหลือครอบครัว
- โรงเรียนของเรา
- บุคคลในโรงเรียน
- ระเบียบข้อบังคับกับคุณภาพชีวิตและการปฏิบัติตนในโรงเรียน
- ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในชุมชน
- การคมนาคมและการติดต่อสื่อสารในชุมชน
- การรักษาความสะอาด ความสวยงาม ความสมดุลย์ของธรรมชาติ
- สัตว์
- พืช
- เปลือกโลก

- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ

- ชาว เหตุการณ์และวันสำคัญ

และมีจำนวน 11 ข้อ ที่ครูเห็นว่าเหมาะสมกับชีวิตประจำวันในระดับ

ปานกลาง แสดงว่าเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับชีวิตประจำวันของเด็กมาก

2.5 ด้านความเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน จากจำนวนเนื้อหาทั้งหมด 29 ข้อ มีจำนวน 17 ข้อ ที่ครูเห็นว่าเนื้อหาเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบันมาก ได้แก่ เนื้อหา

- การทำความสะอาดและรักษาความสะอาดของร่างกาย
- การรู้จักช่วยตนเอง
- อาหาร
- อุบัติเหตุและการป้องกัน
- บ้าน
- การช่วยเหลือครอบครัว
- โรงเรียน
- บุคคลในโรงเรียน
- ระเบียบข้อบังคับคุณภาพชีวิตและการปฏิบัติตนในโรงเรียน
- ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในชุมชน
- การคมนาคมและการติดต่อสื่อสารในชุมชน
- การรักษาความสะอาด ความสวยงาม ความสมดุลย์ของธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมในชุมชน และอันตรายจากสิ่งแวดล้อม
- สัตว์
- พืช
- ประวัติความเป็นมาของชาติไทยที่อยู่ในแหลมทอง

- ธงชาติและเพลงชาติ
- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ

และมีจำนวน 12 ข้อ ที่ครูคิดเห็นว่า เนื้อหาเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน
ในระดับปานกลาง แสดงว่า เนื้อหาส่วนใหญ่มีความเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบันดี

2.6 ด้านความเหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นต่อไป จากจำนวน
เนื้อหาทั้งหมด 29 ข้อ มีจำนวน 18 ข้อ ครูเห็นว่า เนื้อหาเหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานใน
การเรียนชั้นต่อไปได้มาก ได้แก่ เนื้อหา

- การรู้จักช่วยตนเอง
- อุบัติเหตุและการป้องกัน
- บ้าน
- การเลือกซื้อของใช้และของเล่น
- การช่วยเหลือครอบครัว
- โรงเรียนของเรา
- บุคคลในโรงเรียน
- ระเบียบข้อบังคับคุณภาพชีวิตและการปฏิบัติตนในโรงเรียน
- ประเพณีและสถานที่สำคัญของชุมชน
- ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในชุมชน
- การคมนาคมและการติดต่อสื่อสารในชุมชน
- การรักษาความสะอาด ความสวยงาม ความสมดุลย์ของธรรมชาติ
สิ่งแวดล้อมในชุมชนและอันตรายจากสิ่งแวดล้อมในชุมชน
- สัตว์
- พืช
- เปลือกโลก

- ธงชาติและเพลงชาติ
- ภาษาไทยและการแต่งกายของคนไทย
- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรม

ราชินีนาถ

และมีจำนวน 11 ข้อ ที่ครูเห็นว่า เนื้อหาเหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนขั้นต่อไปในระดับกลาง แสดงว่า เนื้อหาส่วนมากมีความเหมาะสมที่เด็กจะเรียนเป็นพื้นฐานในขั้นต่อไปได้

2.7 ด้านความถูกต้องของเนื้อหาในแผนการสอน จากจำนวนเนื้อหาทั้งหมด 29 ข้อ มีจำนวน 14 ข้อ ที่ครูเห็นว่า เนื้อหาในแผนการสอนมีความถูกต้องมาก ได้แก่ เนื้อหา

- การรู้จักช่วยตนเอง
- อุบัติเหตุและการป้องกัน
- การช่วยเหลือครอบครัว
- โรงเรียนของเรา
- บุคคลในโรงเรียน
- ระเบียบข้อบังคับคุณภาพชีวิตและการปฏิบัติตนในโรงเรียน
- ประวัติและสถานที่สำคัญของชุมชน
- ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในชุมชน
- การคมนาคมและการติดต่อสื่อสารในชุมชน
- การประกอบอาชีพในชุมชน กับความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมธรรมชาติ
- การรักษาความสะอาด ความสวยงาม ความสมดุลย์ของธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมในชุมชน และอันตรายจากสิ่งแวดล้อมในชุมชน
- สัตว์

- พี่

- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ

และมีจำนวน 15 ข้อ ที่ครูเห็นว่าเนื้อหาในแผนการสอนมีความถูกต้องในระดับปานกลาง แสดงว่าเนื้อหาในแผนการสอนมีความถูกต้องพอสมควร

2.8 ด้านความชัดเจนของเนื้อหาในแผนการสอน จากจำนวนเนื้อหาทั้งหมด 29 ข้อ มีจำนวน 11 ข้อ ที่ครูคิดเห็นว่าเนื้อหาในแผนการสอนมีความชัดเจนมาก ได้แก่ เนื้อหา

- การรู้จักช่วยเหลือตนเอง
- อุบัติเหตุและการป้องกัน
- การช่วยเหลือครอบครัว
- โรงเรียนของเรา
- บุคคลในโรงเรียน
- ระเบียบข้อบังคับ คุณภาพชีวิตและการปฏิบัติตนในโรงเรียน
- ประวัติและสถานที่สำคัญของชุมชน
- ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในชุมชน
- การคมนาคมและการติดต่อสื่อสารในชุมชน
- การประกอบอาชีพในชุมชนกับความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมธรรมชาติ
- การรักษาความสะอาด ความสวยงาม ความสมดุลย์ของธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมในชุมชน และอันตรายจากสิ่งแวดล้อมในชุมชน

และมีจำนวน 18 ข้อที่ครูคิดเห็นว่าเนื้อหาในแผนการสอนมีความชัดเจนในระดับปานกลาง แสดงว่าเนื้อหาในแผนการสอนมีความชัดเจนพอสมควร ครูอ่านแล้วเข้าใจ

3. หมวดการเรียนรู้การสอนได้แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือด้านกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนในแผนการสอน ด้านสื่อการเรียนรู้การสอน ด้านแผนการสอน ด้านอัตราเวลาเรียน

3.1 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้การสอนในแผนการสอน มีจำนวนทั้งหมด 10 ข้อ ครูมีความคิดเห็นด้วยมากที่สุด 10 ข้อ ได้แก่ความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาและความแตกต่างระหว่างบุคคล กิจกรรมยังมีความเหมาะสมกับวัยและตรงกับ ความสนใจของผู้เรียน หวังสนองจุดประสงค์ดีทุกด้าน นอกจากนี้ครูยังเห็นว่ากิจกรรม การเรียนการสอนได้ส่งเสริมความรู้ เจตคติ พัฒนาการทางร่างกาย และความสามารถ ผักกัษะให้แก้ ก็มากด้วย แสดงว่ากิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่บ่งไว้ในแผนการสอน มีความเหมาะสมและส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้

3.2 ด้านสื่อการเรียนรู้ในแผนการสอน มีจำนวนทั้งหมด 7 ข้อ ครูมีความ คิดเห็นด้วยมากที่สุด 7 ข้อ ได้แก่สื่อการเรียนรู้การสอนสามารถสนองจุดประสงค์ได้ สอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรมเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนได้ดีมาก นอกจากนี้ครูยัง คิดเห็นว่าสื่อการเรียนรู้การสอนยังตรงกับความต้องการของผู้เรียน มีประโยชน์ช่วยในการ สอนให้เด็กเข้าใจและสามารถนำไปใช้ได้หลายครั้ง

3.3 ด้านแผนการสอน มีจำนวนทั้งหมด 5 ข้อ ครูมีความคิดเห็นด้วยมาก 2 ข้อ ได้แก่ข้อที่ว่าด้วย

- ให้ความสะดวกในการนำไปใช้
- ความชัดเจนของแต่ละบท

และมีจำนวน 3 ข้อ ที่ครูเห็นด้วยปานกลาง แสดงว่าแผนการสอนให้ความสะดวกแก่ครู ในการนำไปใช้ และมีความชัดเจนที่ ครูได้รับความรู้ซึ่งมีความเหมาะสมกับความ ต้องการของครู และให้แนวทางแก่ครูพอสมควร

3.4 ด้านอัตราเวลาเรียน มีทั้งหมด 3 ข้อ ครูมีความเห็นด้วยในระดับ ปานกลาง 2 ข้อ และมีจำนวน 1 ข้อ ที่ครูเห็นด้วยน้อย คือความเหมาะสมกับเนื้อหา แสดงว่าอัตราเวลาเรียนที่กำหนดไว้เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นพอสมควร แต่เวลา เรียนไม่เหมาะสมกับเนื้อหาที่กำหนดไว้

4. หมวดการประเมินผล แบ่งออกเพียง 2 ด้าน คือ ด้านวิธีประเมินความรู้ตามจุดประสงค์ และการตัดสินผลการเรียน

4.1 วิธีประเมินผลความรู้ตามจุดประสงค์มีจำนวนทั้งหมด 7 ข้อ ครูมีความคิดเห็นด้วยมาก 3 ข้อ ได้แก่ข้อที่ว่าด้วย

- การทดสอบพื้นฐานเป็นสิ่งจำเป็น
- เครื่องมือที่กำหนดให้ใช้วัดพฤติกรรมเหมาะสมแล้ว
- เกณฑ์ที่ใช้วัดเหมาะสมกับวัย

และมีจำนวน 3 ข้อ ที่ครูเห็นด้วยปานกลาง และมีเพียง 1 ข้อ ที่ครูเห็นด้วยน้อย ได้แก่คำถามที่ว่าด้วยความสัมพันธ์ในวิธีใช้แบบประเมินผล ป.02/2 มีน้อย แสดงว่าด้านการประเมินผลความรู้ตามจุดประสงค์นี้ ในส่วนที่ว่าด้วยการประเมินความรู้ก่อนการเรียน การใช้เครื่องมือ และเกณฑ์ที่วัดเหมาะสมกับวัยดีมากทุกด้าน สำหรับเกณฑ์ที่วัดเหมาะสมกับสภาพสังคม และจุดประสงค์ดีพอสมควร และการกรอกแบบประเมินครูพอทำได้ แต่ครูยังมีความคิดเห็นว่ามีความสัมพันธ์ในวิธีใช้แบบประเมิน ป.02/2

4.2 ด้านการตัดสินผลการเรียน มีจำนวน 3 ข้อ ครูมีความคิดเห็นด้วยในระดับปานกลางทั้งหมด ซึ่งเป็นเรื่อง การกำหนดเวลาเรียนไว้เป็นคาบ ๆ การตัดสินผลการเรียน และเครื่องมือที่ใช้มีความชัดเจนดีพอสมควรทั้งหมด

5. หมวดการบริหารบริการหลักสูตร มีจำนวนทั้งหมด 9 ข้อ ครูมีความคิดเห็นด้วยในระดับปานกลาง 7 ข้อ ในเรื่อง การติดตามผลในการทำงานของครู เอกสารบริการหลักสูตรมีพอใช้ ผู้บริหารมีการช่วยเหลืออบรม แนะนำเมื่อมีปัญหา ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและนอกจากนี้ยังช่วยเหลือจัดหาสื่อ และให้ความสะดวกแก่ครูในการสอนพอสมควร แต่มีจำนวน 2 ข้อที่ครูเห็นด้วยน้อย ได้แก่

- หนังสืออ่านประกอบเพื่อเสริมสร้างความรู้มีเพียงพอ
- การจัดอาคารสถานที่สะดวกในการสอน

แสดงว่าหนังสืออ่านประกอบทั้งของครูและนักเรียนมีน้อย และอาคารสถานที่ไม่สะดวกแก่การสอน กับวิธีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับหลักสูตรใหม่

ข. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้นำหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 กลุ่ม
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยแยกตามวุฒิและประสบการณ์ การวิเคราะห์ข้อมูล
โดยใช้เครื่องจักรกลทางสถิติ

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของครูที่มีวุฒิและประสบการณ์
 ต่างกันในหมวดจุดประสงค์

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างวุฒิ (A)	2	11352.80	5676.40	0.44
ระหว่างประสบการณ์ (B)	2	19709.27	9854.63	0.76
ปฏิสัมพันธ์ (AB)	4	2796.58	699.15	0.05
ความคลาดเคลื่อน (error)	505	6547199.00	12964.75	
รวมทั้งหมด	513	6581057.65		

จากตาราง 6 แสดงว่าครูที่มีวุฒิต่างกันมีความคิดเห็นในเรื่องหลักสูตรกลุ่ม
 สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หมวดจุดประสงค์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
 และครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นในหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
 หมวดจุดประสงค์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ครูที่มีวุฒิและประสบการณ์
 ต่างกัน มีความคิดเห็นในหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตหมวดจุดประสงค์
 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลที่ได้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความถี่เห็นของครุที่มีวุฒิและประสบการณ์
ต่างกันหมวดเนื้อหา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างวุฒิ (A)	2	26355.60	18177.80	1.50
ระหว่างประสบการณ์ (B)	2	832.32	416.16	0.02
ปฏิสัมพันธ์ (AB)	4	37221.21	9305.30	0.54
ความคลาดเคลื่อน (error)	505	8773575.00	17373.41	
รวมทั้งหมด	513	8847984.13		

จากตาราง 7 แสดงว่าครุที่มีวุฒิต่างกัน มีความถี่เห็นในเรื่องหลักสูตรกลุ่ม
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หมวดเนื้อหา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ครุที่มี
ประสบการณ์ต่างกัน มีความถี่เห็นในเรื่องหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
หมวดเนื้อหาแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และครุที่มีวุฒิและประสบการณ์ต่างกัน
มีความถี่เห็นในเรื่องหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตหมวดเนื้อหาแตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลที่ได้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความถี่เห็นของครูที่มีวุฒิและประสบการณ์ต่างกัน ในหมวดการเรียนรู้การสอน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างวุฒิ (A)	2	310.04	155.02	0.93
ระหว่างประสบการณ์ (B)	2	139.41	69.71	0.42
ปฏิสัมพันธ์ (AB)	4	434.89	108.72	0.65
ความคลาดเคลื่อน (error)	505	83988.25	166.31	
รวมทั้งหมด	513	84872.59		

จากตาราง 8 แสดงว่าครูที่มีวุฒิต่างกันมีความถี่เห็นในเรื่องหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หมวดการเรียนรู้การสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความถี่เห็นในเรื่องหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หมวดการเรียนรู้การสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และครูที่มีวุฒิและประสบการณ์ต่างกันมีความถี่เห็นในเรื่องหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตหมวดการเรียนรู้การสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลที่ได้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของครูที่มีวุฒิและประสบการณ์
ต่างกัน ในหมวดการประเมินผล

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างวุฒิ (A)	2	234.48	117.24	2.62
ระหว่างประสบการณ์ (B)	2	46.95	23.47	0.52
ปฏิสัมพันธ์ (AB)	4	241.11	60.28	1.35
ความคลาดเคลื่อน (error)	505	22584.09	44.72	
รวมทั้งหมด	513	23103.13		

จากตาราง 9 แสดงว่าครูที่มีวุฒิต่างกันมีความคิดเห็นในเรื่องหลักสูตร กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตหมวดการประเมินผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นในหลักสูตร กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตหมวดการประเมินผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ครูที่มีวุฒิและประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นในเรื่องหลักสูตร กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หมวดการประเมินผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลที่ได้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของครูที่มีวุฒิและประสบการณ์
ต่างกันในการจัดการบริหารบริการหลักสูตร

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างวุฒิ (A)	2	377.01	188.51	2.86
ระหว่างประสบการณ์ (B)	2	11.05	5.63	0.08
ปฏิสัมพันธ์ (AB)	4	210.94	52.74	0.80
ความคลาดเคลื่อน (error)	505	33268.98	65.84	
รวมทั้งหมด	513	33867.98		

จากตาราง 10 แสดงว่าครูที่มีวุฒิต่างกันมีความคิดเห็นในเรื่องหลักสูตรกลุ่ม
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในการจัดการบริหารบริการหลักสูตร แตกต่างกันอย่างไม่มีนัย
สำคัญทางสถิติ ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นในหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิตในการจัดการบริหารบริการหลักสูตร แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
และครูที่มีวุฒิและประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นในเรื่องหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิตในการจัดการบริหารบริการหลักสูตร แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
ผลที่ได้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

ก. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้นำหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 กลุ่ม
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตไปใช้โดยแยกตามขนาดของโรงเรียน การวิเคราะห์
ข้อมูลโดยใช้เครื่องจักรกลทางสถิติ

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของครูที่อยู่ในโรงเรียน
 ขนาดต่างกัน ในหมวดจุดประสงค์ของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	12922227.3638	6467113.0000	2.808
ภายในกลุ่ม	450	1035546032.0000	2301213.0000	
รวมทั้งหมด	452	1048468224.0000		

จากตาราง 11 แสดงว่าครูในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นในการใช้
 หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตหมวดจุดประสงค์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
 ทางสถิติ ผลที่ได้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความถี่เห็นของครูที่อยู่ในโรงเรียน
ขนาดต่างกัน ในหมวด เนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	9188571.4673	4594275.0000	2.763
ภายในกลุ่ม	450	788144464.0000	1662543.0000	
รวมทั้งหมด	452	757332992.0000		

จากตาราง 12 แสดงว่าครูในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความถี่เห็นในการใช้
หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในหมวด เนื้อหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติ ผลที่ได้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความถี่เห็นของครูที่อยู่ในโรงเรียน
ขนาดต่างกัน ในหมวดการเรียนการสอนของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	401662.5171	200831.2500	4.791*
ภายในกลุ่ม	450	18864477.0000	41921.0586	
รวมทั้งหมด	452	19266128.0000		

จากตาราง 13 แสดงว่าครูในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความถี่เห็นในการใช้
หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หมวดการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลที่ได้เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 แต่เพื่อให้ทราบว่า
ความถี่เห็นของครูในโรงเรียนขนาดใดบ้างที่มีความถี่เห็นต่างกัน ในหลักสูตรหมวด
การเรียนการสอน จึงทำการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ต่อไปโดยใช้ q-Statistic
ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความคิดเห็นของครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน
ในหมวดการเรียนรู้การสอนของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	ค่าเฉลี่ย	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง
		123.0118	181.9107	187.8522
ขนาดเล็ก	123.0118	-	58.8989*	64.8404*
ขนาดใหญ่	181.9107		-	5.9415
ขนาดกลาง	187.8522			-

$$r = 2$$

$$r = 3$$

$$q_{.95}(r, 450) = 2.81 \quad q_{.95}(r, 450) = 3.34$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 ครูในโรงเรียนขนาดกลางมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร
ประถมศึกษา พ.ศ. 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตหมวดการเรียนรู้การสอน
แตกต่างกับความคิดเห็นของครูในโรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
และครูในโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตหมวดการเรียนรู้การสอนแตกต่างกับความคิดเห็นของครู
ในโรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูในโรงเรียนขนาด
กลางมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์
ชีวิตหมวดการเรียนรู้การสอนแตกต่างกับความคิดเห็นของครูในโรงเรียนขนาดใหญ่อย่างไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความถี่เห็นของครูที่อยู่ในโรงเรียน
ขนาดต่างกัน ในหมวดการประเมินผลของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	263.7512	131.8756	1.928
ภายในกลุ่ม	450	30775.4883	68.3900	
รวมทั้งหมด	452	31039.2383		

จากตาราง 15 แสดงว่าครูในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความถี่เห็นในการใช้
หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หมวดการประเมินผลแตกต่างกันอย่างไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติ ผลที่ได้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของครูที่อยู่ในโรงเรียน
ขนาดต่างกัน ในหมวดการบริหารบริการหลักสูตรของ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	185.6672	92.8336	1.1390
ภายในกลุ่ม	450	36665.4648	81.4788	
รวมทั้งหมด	452	36851.1289		

จากตาราง 16 แสดงว่าครูในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นในการ
ใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตหมวดการบริหารบริการหลักสูตร แตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลที่ได้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

ง. ความคิดเห็นของครูในการจัดอันดับความสำคัญในด้านจุดประสงค์ เนื้อหา การเรียน
การสอน การประเมินผล และการบริหารบริการหลักสูตร

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้คะแนนความคิดเห็นของครูในการตอบแบบสอบถาม
 ในตอนที่ 3 (ดูภาคผนวก) ของด้านต่าง ๆ มาหาความถี่ หาค่าร้อยละ และนำมาจัด
 อันดับเพื่อทราบว่าสิ่งใด เรื่องใด และวิธีการใดสำคัญเป็นอันดับแรก ๆ ครูจะได้เน้น
 เรื่องนั้น สิ่งนั้น และวิธีการนั้นให้มากต่อการเรียนการสอน

1. ความคิดเห็นของครูในการจัดอันดับความสำคัญในด้านจุดประสงค์

ตาราง 17 ผลความคิดเห็นของครูด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ แสดง เป็นค่าร้อยละ

ชื่อหน่วย	จุดประสงค์							ร้อยละ
	ข้อที่ 1	ข้อที่ 2	ข้อที่ 3	ข้อที่ 4	ข้อที่ 5	ข้อที่ 6	ข้อที่ 7	
เรื่องตัวเรา	67.3	19.3	4.7	3.5	2.5	1.5	1.4	100
เรื่องบ้านที่ อาศัยอยู่	28.4	61.7	7.4	2.5	-	-	-	100
เรื่องโรงเรียน	41.4	12.6	18.8	37.2	-	-	-	100
เรื่องชุมชน	55.4	18.1	12.3	10.9	3.3	-	-	100
เรื่องสิ่งแวดล้อม	50.4	28.4	21.2	-	-	-	-	100
เรื่องชาติไทย	52.5	12.5	21.6	2.7	3.5	4.3	2.9	100
เรื่องข่าว เหตุการณ์ และวันสำคัญ	60.3	23.6	12.6	3.5	-	-	-	100

จากตาราง 17 แสดงความคิดเห็นของครูเป็นคำร้อยละ ในด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยต่าง ๆ ดังนี้ เรื่องตัวเรามีจำนวน 7 ข้อ ซึ่งจุดประสงค์ข้อที่ 1 ว่าด้วยการทำความสะอาดร่างกายมีร้อยละ 67.3 จุดประสงค์ข้อที่ 2 ว่าด้วยการแปร่งฟันให้ถูกวิธี และรักษาฟันให้สะอาดอยู่เสมอ มีร้อยละ 19.3 จุดประสงค์ข้อที่ 3 ว่าด้วยการแต่งกายให้ตัวเองได้เรียบร้อยและเหมาะสมกับกาลเทศะ มีร้อยละ 4.7 จุดประสงค์ข้อที่ 4 ว่าด้วยปฏิบัติตนในการกินอยู่และขับถ่ายได้ถูกต้อง มีร้อยละ 3.5 จุดประสงค์ข้อที่ 5 ว่าด้วยปฏิบัติในการออกกำลังกาย การพักผ่อน การนอนได้ถูกต้อง มีร้อยละ 2.3 จุดประสงค์ข้อที่ 6 ว่าด้วยแบ่งเวลาสำหรับกิจกรรมการเรียนรู้ การทำงาน การออกกำลังกายและการพักผ่อนมีร้อยละ 1.5 และจุดประสงค์ข้อที่ 7 ว่าด้วยบอกวิธีปฏิบัติตนให้ปลอดภัยจากอุบัติเหตุที่บ้าน โรงเรียน และในการสัญจรไปมาที่อาจเป็นอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น มีร้อยละ 1.4 แสดงว่าจุดประสงค์ในหน่วยเรื่องตัวเรานี้ ครูเน้นเรื่อง การทำความสะอาดร่างกายเป็นอันดับที่ 1 การแปร่งฟันให้สะอาดและรักษาฟันสะอาดเป็นอันดับที่ 2 การแต่งกายให้ตัวเองได้เรียบร้อยเหมาะสมเป็นอันดับที่ 3 การกินอยู่ขับถ่ายได้ถูกต้องเป็นอันดับที่ 4 สำหรับจุดประสงค์การออกกำลังกาย การพักผ่อน การนอน การแบ่งเวลาสำหรับกิจกรรม การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยจากอุบัติเหตุในการสัญจรไปมา เป็นอันดับที่ 5, 6, 7 ตามลำดับ ซึ่งครูเน้นเรื่อง การฝึกนิสัย การปฏิบัติตนเองให้มีสุขภาพดีเป็นเรื่องสำคัญที่เด็กควรได้กระทำก่อนเรื่องอื่น ๆ

หน่วยเรื่องบ้านที่น่าอยู่ มีจำนวน 4 ข้อ ซึ่งจุดประสงค์ข้อที่ 1 ว่าด้วยขอบประโยชน์ที่ได้รับจากบ้าน มีร้อยละ 28.4 จุดประสงค์ข้อที่ 2 ว่าด้วยบอกจำนวนสมาชิก ความสัมพันธ์ ความสำคัญ และลักษณะของสมาชิกที่ดีของบุคคลในบ้านได้มีร้อยละ 61.7 จุดประสงค์ข้อที่ 3 ว่าด้วยยกตัวอย่างของสิ่งจำเป็นที่ควรซื้อและบอกเหตุผลได้ มีร้อยละ 7.4 และจุดประสงค์ข้อที่ 4 ว่าด้วยบอกชื่อโรค สาเหตุ และการป้องกันโรคติดต่อที่เด็กเป็นกันมากในท้องถิ่นได้ มีร้อยละ 2.5 แสดงว่าในหน่วยเรื่องบ้านที่น่าอยู่ ครูเห็นความสำคัญในเรื่องสมาชิก ความสำคัญ และความสัมพันธ์ของบุคคลในบ้าน

เป็นอันดับที่ 1 บอกประโยชน์ที่ได้รับจากบ้านเป็นอันดับที่ 2 เรื่องของจำเป็นที่ควรซื้อ และบอกเหตุผล และบอกชื่อโรค สาเหตุและการป้องกันที่เด็กเป็นกันมากในห้องเรียน เป็นอันดับที่ 3, 4 ตามลำดับ แสดงว่าครูเห็นด้วยกับความเกี่ยวข้อง ความสัมพันธ์ของสังคมในบ้าน เป็นเรื่องชีวิตประจำวันที่เกิดขึ้นได้พบเป็นเรื่องสำคัญ

หน่วยเรื่อง โรงเรียน มีจำนวน 4 ข้อ จุดประสงค์ข้อที่ 1 ว่าด้วยบอกความสำคัญของโรงเรียนได้ มีร้อยละ 41.4 จุดประสงค์ข้อที่ 2 ว่าด้วยใช้แหล่งบริการที่โรงเรียนจัดให้ได้ มีร้อยละ 12.6 จุดประสงค์ข้อที่ 3 ว่าด้วยอ่านแผนผังง่าย ๆ ของโรงเรียนได้ มีร้อยละ 8.8 และจุดประสงค์ข้อที่ 4 ว่าด้วยปฏิบัติตามหน้าที่ระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนได้ มีร้อยละ 37.2 แสดงว่าในหน่วยเรื่องโรงเรียน ครูเห็นความสำคัญเรื่องโรงเรียนเป็นอันดับที่ 1 ปฏิบัติตามหน้าที่ระเบียบข้อบังคับเป็นอันดับที่ 2 การใช้แหล่งบริการที่โรงเรียนจัดให้ได้ และการอ่านแผนผังง่าย ๆ ของโรงเรียนได้เป็นอันดับที่ 3, 4 ตามลำดับ แสดงว่าครูเห็นเรื่องโรงเรียนมีความสำคัญและนักเรียนควรทราบความหมายในการปฏิบัติตามเมื่อมาอยู่ในโรงเรียนอันเป็นสิ่งสำคัญที่ 2 รองจากบ้าน

หน่วยเรื่องชุมชน มีจำนวน 5 ข้อ ซึ่งจุดประสงค์ข้อที่ 1 ว่าด้วยบอกหน้าที่ประโยชน์และความสัมพันธ์ของคนในชุมชนได้ มีร้อยละ 55.4 จุดประสงค์ข้อที่ 2 ว่าด้วยบอกบริการที่ชุมชนจัดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของบุคคลในชุมชนได้ มีร้อยละ 18.1 จุดประสงค์ข้อที่ 3 ว่าด้วยบอกสิ่งที่เป็นอันตรายที่มีในชุมชนได้ มีร้อยละ 12.3 จุดประสงค์ข้อที่ 4 ว่าด้วยปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนในการรักษาความสะอาดและความสวยงามของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีร้อยละ 10.9 และจุดประสงค์ข้อที่ 5 ว่าด้วยบอกสาเหตุที่ทำให้สิ่งมีชีวิตที่อยู่แวดล้อมตัวเราเพิ่มขึ้นหรือลดลงได้ มีร้อยละ 3.3 แสดงว่าในหน่วยเรื่อง โรงเรียน ครูเห็นเรื่องประโยชน์และความสัมพันธ์ของคนเป็นอันดับที่ 1 บริการที่ชุมชนจัดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของบุคคลในชุมชนเป็นอันดับที่ 2 อันตรายที่มีในชุมชนเป็นอันดับที่ 3 และการปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ในการรักษาความสะอาด ความสวยงามของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสาเหตุที่ทำให้สิ่งมีชีวิตอยู่

แวดล้อมตัวเราเพิ่มขึ้นหรือลดลง เป็นอันดับที่ 4, 5 ตามลำดับ สรุปได้ว่าครูเห็นความสัมพันธ์หรือความเกี่ยวข้องของ คนในชุมชนมากกว่าอย่างอื่น

หน่วยเรื่องสิ่งแวดล้อม มีจำนวน 3 ข้อ จุดประสงค์ข้อที่ 1 ว่าด้วยอธิบายถึงลักษณะการเจริญเติบโตและประโยชน์ของพืชได้ มีร้อยละ 50.4 จุดประสงค์ข้อที่ 2 ว่าด้วยบอกอันตรายและวิธีป้องกันสัตว์บางชนิดได้ มีร้อยละ 28.4 และจุดประสงค์ข้อที่ 3 ว่าด้วยบอกชื่อพืชโดยใช้บ้านและโรงเรียนเป็นหลักในการสังเกตได้ มีร้อยละ 21.2 สรุปได้ว่าครูเห็นเรื่อง การเจริญเติบโตของพืชเป็นอันดับที่ 1 อันตรายและวิธีป้องกันสัตว์บางชนิดได้ เป็นอันดับที่ 2 และบอกชื่อพืชโดยใช้บ้านและโรงเรียนเป็นหลักในการสังเกตได้ เป็นอันดับสุดท้าย แสดงว่าครูเห็นความสำคัญในเรื่องชีวิตของพืชอันเป็นสิ่งแวดลอมที่สำคัญกว่าเรื่องอื่น ๆ

หน่วยเรื่องชาติไทย มีจำนวน 7 ข้อ จุดประสงค์ข้อที่ 1 ว่าด้วยเล่าความเป็นมาของชาติไทยอย่างง่าย ๆ ได้ มีร้อยละ 52.5 จุดประสงค์ข้อที่ 2 ว่าด้วยทำความเข้าใจการพ้องชาติได้ตามเวลาและสถานที่ที่มีร้อยละ 12.5 และจุดประสงค์ข้อที่ 3 ว่าด้วยบอกภาษาและลักษณะการแต่งกายของคนไทยได้มีร้อยละ 21.6 จุดประสงค์ข้อที่ 4 ว่าด้วยบอกพระนามย่อ วันประสูติ และพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถในรัชกาลปัจจุบันได้ มีร้อยละ 2.7 จุดประสงค์ข้อที่ 5 ว่าด้วยบอกความหมายความสำคัญของเนื้อเพลงชาติไทยได้ มีร้อยละ 3.5 และจุดประสงค์ข้อที่ 6 ว่าด้วยร้องเพลงชาติไทยได้อย่างถูกต้องมีร้อยละ 4.3 และจุดประสงค์ข้อที่ 7 ว่าด้วยร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีได้มีร้อยละ 2.9 ในหน่วยเรื่องชาติไทยนี้ ครูเห็นความสำคัญเรื่องความเป็นมาของชาติไทยเป็นอันดับที่ 1 การบอกภาษาและลักษณะการแต่งกายของคนไทยเป็นอันดับที่ 2 การทำความเข้าใจการพ้องชาติได้ตามเวลาและสถานที่ เป็นอันดับที่ 3 การร้องเพลงชาติไทยได้เป็นอันดับที่ 4 การบอกความหมายสำคัญของเนื้อเพลงชาติไทยได้ การร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีได้ และบอกพระนามย่อ วันประสูติและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระ

พระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถในรัชกาลปัจจุบันได้เป็นอันดับที่ 5, 6, 7 ตามลำดับ แสดงว่าครูเห็นว่าควรเน้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญเรื่องชาติไทย และให้เด็กมีความภาคภูมิใจในการเป็นคนไทย การใช้ภาษา และการแต่งกายมากกว่าด้านอื่น ๆ ก่อน

หน่วยเรื่องข่าวเหตุการณ์และวันสำคัญ มีจำนวน 4 ข้อ จุดประสงค์ข้อที่ 1 ว่าด้วยอ่านข่าวสั้นจากหนังสือพิมพ์ได้มีร้อยละ 60.3 จุดประสงค์ข้อที่ 2 ว่าด้วยแยกแยะข้อเท็จจริงจากคำโฆษณาและคำชักชวนได้ มีร้อยละ 23.6 จุดประสงค์ข้อที่ 3 ว่าด้วยวิจารณ์ข่าวและเหตุการณ์ได้มีร้อยละ 12.6 และจุดประสงค์ข้อที่ 4 ว่าด้วยบอกความเป็นมาและร่วมมือในการจัดกิจกรรมในวันสำคัญที่เกี่ยวข้องกับชาติและศาสนาที่ตนนับถือได้ มีร้อยละ 3.5 สรุปได้ว่าครูเห็นความสำคัญของจุดประสงค์ว่าด้วยการอ่านหนังสือพิมพ์ได้เป็นอันดับที่ 1 และจุดประสงค์ว่าด้วยแยกแยะข้อเท็จจริง คำโฆษณา และคำชักชวนได้เป็นอันดับที่ 2 การวิจารณ์ข่าวเหตุการณ์ได้และความเป็นมา ร่วมมือในการจัดกิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ เป็นอันดับที่ 3, 4 ตามลำดับ แสดงว่าครูเน้นเรื่องการอ่านหนังสือได้เป็นเรื่องสำคัญ เพราะเป็นสื่ออย่างหนึ่งทำให้เด็กมีความรู้มากขึ้น

2. ความคิดเห็นของครูในการจัดอันดับความสำคัญในด้านเนื้อหา

ตาราง 18 ผลความคิดเห็นของครูด้านเนื้อหา แสดงเป็นค่าร้อยละ

ชื่อหน่วย	เนื้อหา						ร้อยละ
	ข้อที่ 1	ข้อที่ 2	ข้อที่ 3	ข้อที่ 4	ข้อที่ 5	ข้อที่ 6	
เรื่องตัวเรา	51.9	21.9	5.4	16.3	2.9	1.6	100
เรื่องบ้านที่นํ้าอยู่	61.1	8.8	5.6	24.5	-	-	100
เรื่องโรงเรียน	59.3	6.2	25.7	8.8	-	-	100
เรื่องชุมชน	49.0	30.1	7.4	5.1	4.5	3.9	100
เรื่องสิ่งแวดล้อม	44.6	26.1	23.1	6.2	-	-	100
เรื่องชาติไทย	41.2	24.4	24.7	9.7	-	-	100
เรื่องข่าวเหตุการณ์และวันสำคัญ	63.4	36.6	-	-	-	-	100

จากตาราง 18 แสดงความคิดเห็นของครูเป็นค่าร้อยละ ในด้านเนื้อหาของหน่วยต่าง ๆ ดังนี้

หน่วยเรื่องตัวเรามีเนื้อหาเรื่อง 6 ข้อ ข้อที่ 1 ว่าด้วยการทำความสะอาดและรักษาความสะอาดของร่างกาย มีร้อยละ 51.9 ข้อที่ 2 ว่าด้วยการรู้จักช่วยตนเอง มีร้อยละ 21.9 ข้อที่ 3 ว่าด้วยเรื่องอาหารมีร้อยละ 5.4 ข้อที่ 4 ว่าด้วยข้อปฏิบัติในการสร้างสุขนิสัยเกี่ยวกับการรับประทานอาหาร มีร้อยละ 16.3 ข้อที่ 5 ว่าด้วยเรื่องการออกกำลังกาย การพักผ่อน และการนอนมีร้อยละ 2.9 ข้อที่ 6 ว่าด้วยเรื่องอุบัติเหตุและการป้องกัน มีร้อยละ 1.6 สรุปได้ว่าครูเห็นความสำคัญในเนื้อหาเรื่อง

การทำความสะอาดและรักษาความสะอาดของร่างกายเป็นอันดับที่ 1 การรู้จักช่วยตนเองเป็นอันดับที่ 2 ข้อปฏิบัติในการสร้างสุขนิสัยเกี่ยวกับการรับประทานอาหารเป็นอันดับที่ 3 และเนื้อหาเรื่องอาหาร การออกกำลังกาย การพักผ่อนและการนอน และอุบัติเหตุและการป้องกันเป็นอันดับที่ 4, 5, 6 ตามลำดับ และในหน่วยเรื่องนี้ครูเห็นว่าเนื้อหาที่ควรเน้นได้แก่ เรื่องสุขภาพอนามัยที่เด็กควรปฏิบัติ และยังเห็นความสำคัญในเรื่องให้เด็กฝึกช่วยเหลือตนเองก่อน ทั้งในด้านการกินอยู่ ขับถ่าย ซึ่งปฏิบัติเป็นประจำวันสำหรับเรื่องการออกกำลังกาย การพักผ่อน และอุบัติเหตุครูเห็นความสำคัญน้อยมาก

หน่วยเรื่องบ้านที่น่าอยู่ มีเนื้อเรื่อง 4 ข้อ ข้อที่ 1 ว่าด้วยเรื่องบ้าน มีร้อยละ 61.1 ข้อที่ 2 ว่าด้วยเรื่อง การเลือกซื้อของใช้และของเล่นมีร้อยละ 8.8 ข้อที่ 3 ว่าด้วยเรื่อง โรคติดต่อในเด็กมีร้อยละ 5.6 และข้อที่ 4 ว่าด้วยเรื่อง การช่วยเหลือครอบครัวมีร้อยละ 24.5 แสดงว่าครูมีความคิดเห็นในเนื้อหาเรื่องบ้านสำคัญเป็นอันดับที่ 1 และเรื่อง การช่วยเหลือครอบครัวเป็นอันดับที่ 2 รองลงมา สำหรับเรื่อง การเลือกซื้อของใช้ของเล่นเป็นอันดับที่ 3 และเรื่อง โรคติดต่อในเด็กเป็นอันดับที่ 4 สรุปได้ว่าครูเน้นเรื่องบ้านสำคัญเป็นอันดับแรก เพราะเป็นสังคมแรกที่เด็กอยู่ และการฝึกอบรมให้ช่วยเหลือครอบครัวซึ่งเป็นเรื่องสำคัญต่อมาสำหรับเรื่อง การเลือกซื้อของใช้ และโรคติดต่อเป็นเรื่องที่ห่างไกลออกไป ครูเห็นว่ามีความสำคัญน้อย

หน่วยเรื่อง โรงเรียน มีจำนวน 4 ข้อ จากเนื้อหาข้อที่ 1 ว่าด้วยเรื่อง โรงเรียนของเรา มีร้อยละ 59.3 เนื้อหาข้อที่ 2 มีร้อยละ 6.2 ข้อที่ 3 ว่าด้วยเรื่อง ระเบียบข้อบังคับกับคุณภาพชีวิต และการปฏิบัติตนในโรงเรียนมีร้อยละ 25.7 และข้อที่ 4 ว่าด้วยหน้าที่ของบุคคลและผู้บริหารต่าง ๆ ในโรงเรียนมีร้อยละ 8.8 แสดงว่าครูเห็นความสำคัญในเนื้อหาเรื่อง โรงเรียนเป็นอันดับที่ 1 และเรื่องระเบียบข้อบังคับกับคุณภาพชีวิตและการปฏิบัติตนในโรงเรียนเป็นอันดับที่ 2 เรื่องหน้าที่ของบุคคลและผู้บริหารต่าง ๆ ในโรงเรียน และบุคคลในโรงเรียนเป็นอันดับที่ 3 และ 4 ตามลำดับ สรุปว่าครูต้องการให้นักเรียนเห็นความสำคัญของ โรงเรียนซึ่งเป็นศูนย์กลางความรู้ ผักผ่อน

นักเรียนให้มีระเบียบวินัย และความสัมพันธ์กับบุคคลต่าง ๆ ที่อยู่ในโรงเรียน สำหรับเรื่องบุคคลและหน้าที่ผู้บริการต่าง ๆ ครูเห็นความสำคัญน้อย

หน่วยเรื่องชุมชนมีจำนวน 6 ข้อ เนื้อหาข้อที่ 1 ว่าด้วยเรื่องประวัติและสถานที่สำคัญของชุมชนมีร้อยละ 49.0 เนื้อหาข้อที่ 2 ว่าด้วยบุคคลที่มีประโยชน์ต่อชุมชนผู้ให้บริการชุมชน และบริการที่ชุมชนจัด มีร้อยละ 30.1 เนื้อหาข้อที่ 3 ว่าด้วยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในชุมชน มีร้อยละ 7.4 เนื้อหาข้อที่ 4 ว่าด้วยเรื่องการคมนาคมและการติดต่อสื่อสารในชุมชนมีร้อยละ 5.1 เนื้อหาข้อที่ 5 ว่าด้วยเรื่องการประกอบอาชีพในชุมชนกับความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมธรรมชาติ มีร้อยละ 4.5 และข้อที่ 6 ว่าด้วยการรักษาความสะอาด ความสวยงาม ความสมดุลงของธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมในชุมชนและอันตรายจากสิ่งแวดล้อมมีร้อยละ 3.9 แสดงว่าครูเห็นความสำคัญ ประวัติสถานที่สำคัญของชุมชนเป็นอันดับที่ 1 บุคคลที่มีประโยชน์ผู้ให้บริการและบริการที่ชุมชนจัดเป็นอันดับที่ 2 เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในชุมชนเป็นอันดับที่ 3 การคมนาคม การติดต่อสื่อสาร การประกอบอาชีพกับความสัมพันธ์ของสภาพแวดล้อมธรรมชาติ การรักษาความสะอาด ความสวยงาม ความสมดุลงของธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและอันตรายจากสิ่งแวดล้อม เป็นอันดับที่ 4, 5, 6 ตามลำดับ สรุปว่าครูเห็นความสำคัญเรื่องสถานที่ต่าง ๆ ในชุมชนที่ได้เกื้ออยู่ การพึ่งพาอาศัยร่วมมือกัน เพื่อให้ชุมชนอยู่กันอย่างมีความสุข เป็นสิ่งที่ครูต้องการเน้นเพื่อให้เด็กได้เห็นปฏิบัติตาม สำหรับการติดต่อสื่อสาร การประกอบอาชีพ และการรักษาความสะอาด ความสมดุลงของธรรมชาติ และอันตรายจากสิ่งแวดล้อม ครูเห็นความสำคัญน้อยมาก

หน่วยเรื่องสิ่งแวดล้อม มีเนื้อหา 4 ข้อ ข้อที่ 1 ว่าด้วยเรื่องสัตว์ มีร้อยละ 44.6 เนื้อหาข้อที่ 2 ว่าด้วยเรื่องพืช มีร้อยละ 26.1 เนื้อหาข้อที่ 3 ว่าด้วยเรื่องเปลือกโลกมีร้อยละ 23.1 เนื้อหาข้อที่ 4 ว่าด้วยเรื่องดิน มีร้อยละ 6.2 แสดงว่าครูเห็นความสำคัญเรื่องสัตว์เป็นอันดับที่ 1 และเรื่องพืชเป็นอันดับที่ 2 เรื่องเปลือกโลกและเรื่องดินมีความสำคัญเป็นอันดับที่ 3, 4 ตามลำดับ สรุปได้ว่าครูเห็นความสำคัญ

เรื่องสัตว์ เป็นเรื่องสำคัญเพราะเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของคน และเรื่องพืชก็เช่นเดียวกัน สำหรับเรื่องเปลือกโลกและพืช ครูให้ความสำคัญน้อยลงมา

หน่วยเรื่องชาติไทย มีเนื้อหา 4 ข้อ ข้อที่ 1 ว่าด้วยเรื่องประวัติความเป็นมาของชาติไทยที่อยู่ในแหลมทอง มีร้อยละ 41.2 เนื้อหาข้อที่ 2 ว่าด้วยเรื่องธงชาติไทย และเพลงชาติ มีร้อยละ 24.4 เนื้อหาข้อที่ 3 ว่าด้วยเรื่องภาษาไทย การแต่งกายของคนไทย และการเคารพแบบไทย มีร้อยละ 24.7 และเนื้อหาข้อที่ 4 ว่าด้วยเรื่องพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ มีร้อยละ 9.7 แสดงว่าครูเห็นความสำคัญเรื่องประวัติความเป็นมาของชาติไทยที่อยู่ในแหลมทอง เป็นอันดับที่ 1 เรื่องภาษาไทย การแต่งกายของคนไทย และการเคารพแบบไทยเป็นอันดับที่ 2 ธงชาติและเพลงชาติ และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถเป็นอันดับที่ 3, 4 ตามลำดับ สรุปได้ว่าครูเห็นความสำคัญของชาติ ประวัติความเป็นมาที่แสดงถึงความเป็นเอกราช และมีเอกลักษณ์เช่น ภาษา การแต่งกาย และขนบธรรมเนียมประเพณี เป็นเรื่องสำคัญที่ครูเน้นเพื่อให้เด็กเกิดความรักภูมิใจ

หน่วยเรื่องข้าว เหตุการณ์และวันสำคัญ มีเนื้อหา 2 ข้อ ข้อที่ 1 ว่าด้วยเรื่องข้าวและเหตุการณ์ มีร้อยละ 63.4 และข้อที่ 2 ว่าด้วยเรื่องวันสำคัญมีร้อยละ 36.6 แสดงว่าครูเห็นความสำคัญเรื่องข้าวและเหตุการณ์ เป็นอันดับที่ 1 สำหรับเรื่องวันสำคัญเป็นอันดับที่ 2 สรุปได้ว่าครูเห็นความสำคัญเรื่องข้าวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทุกวันนี้สำคัญกว่าวันสำคัญ

3. ความคิดเห็นของครูในการจัดอันดับความสำคัญในการเรียนการสอน

ตาราง 19 ผลความคิดเห็นของครูด้านการเรียนการสอน แสดงเป็นค่าร้อยละของเนื้อหา ในหน่วยเรื่องตัวเรา

เนื้อหา	การเรียนการสอน									
	การสำคัญ และ ปฏิบัติจริง	บทบาท สมมุติ	ศึกษานอก สถานที่	แบ่งกลุ่ม อภิปราย	ค้นคว้า ศึกษา รายงาน	บรรยาย โดยครูหรือ วิทยากร	เกม	ร้องเพลง	นิทาน	ร้อยละ
การทำความสะอาดและรักษา										
ความสะอาดของร่างกาย	66.7	8.0	3.9	6.4	4.3	4.3	2.9	1.9	1.6	100
การรู้จักช่วยตนเอง	57.0	23.9	0.2	7.0	5.6	2.9	1.6	1.4	0.4	100
อาหาร	51.2	17.9	3.5	9.9	9.3	3.5	1.9	1.8	1.0	100
การสร้างสุขนิสัยในการ										
รับประทานอาหารและการ										
ขับถ่าย	48.2	16.9	5.6	7.6	7.8	8.2	2.5	1.9	1.2	100
การออกกำลังกาย การ										
พักผ่อนและการนอน	72.6	10.5	6.4	1.8	3.5	3.3	1.0	0.8	0.2	100
อุบัติเหตุและการป้องกัน	34.8	20.2	1.6	12.6	8.0	8.0	7.2	5.4	2.1	100

จากตาราง 19 แสดงความคิดเห็นของครูเป็นค่าร้อยละในด้านการเรียนการสอนต่อเนื้อหาต่าง ๆ ในหน่วยเรื่องตัวเรา จากเนื้อหาเรื่องการทำมาหากินและรักษาความสะอาดของร่างกาย ครูเห็นด้วยกับวิธีการสาธิตและปฏิบัติจริง มีถึงร้อยละ 66.7 จัดเป็นอันดับที่ 1 วิธีสอนแบบบทบาทสมมติมีร้อยละ 8.0 จัดเป็นอันดับที่ 2 การแบ่งกลุ่มอภิปรายมีร้อยละ 6.4 จัดเป็นอันดับที่ 3 การค้นคว้าศึกษาและรายงานและการบรรยายโดยครูหรือวิทยากรมีร้อยละ 4.3 เป็นอันดับที่ 4 การศึกษานอกสถานที่มีร้อยละ 3.9 เป็นอันดับที่ 6 สำหรับ เกม ร้องเพลง และนิทานมีร้อยละ 2.9, 1.9 และ 1.6 ตามลำดับ จัดเป็นอันดับที่ 7, 8 และ 9 สรุปได้ว่าวิธีการสอนด้วยการสาธิตและปฏิบัติจริง ครูคิดเห็นว่าวิธีนี้มีความเหมาะสมมากที่สุด

เรื่องการเรียนรู้จักช่วยตนเอง ครูเห็นด้วยกับวิธีการเรียนการสอนด้วยการใช้การสาธิตและปฏิบัติจริง มีร้อยละ 57.0 จัดเป็นอันดับที่ 1 การใช้วิธีบทบาทสมมติมีร้อยละ 23.9 เป็นอันดับที่ 2 การแบ่งกลุ่มอภิปรายมีร้อยละ 7.0 เป็นอันดับที่ 3 การใช้วิธีค้นคว้าศึกษาและรายงานมีร้อยละ 5.6 เป็นอันดับที่ 4 วิธีการบรรยายโดยครูหรือวิทยากรมีร้อยละ 2.9 เป็นอันดับที่ 5 เกม มีร้อยละ 1.6 เป็นอันดับที่ 6 สำหรับการร้องเพลง นิทานและการศึกษานอกสถานที่ มีร้อยละ 1.4, 0.4 และ 0.2 ตามลำดับ ซึ่งจัดเป็นอันดับที่ 7, 8, 9 สรุปได้ว่าครูเห็นวิธีการเรียนการสอนด้วยการสาธิตและปฏิบัติจริงต่อเรื่องการเรียนรู้จักช่วยตนเองมาก สำหรับการสอนด้วยบทบาทสมมติครูคิดเห็นว่า เป็นอันดับต่อมาแต่วิธีการเรียนการสอนแบบอื่น ๆ ครูเห็นว่ามีความเหมาะสมน้อยที่สุด

เรื่องอาหาร ครูเห็นด้วยกับวิธีการเรียนการสอนด้วยการสาธิตและปฏิบัติจริง มีร้อยละ 51.2 จัดเป็นอันดับที่ 1 วิธีใช้บทบาทสมมติมีร้อยละ 17.9 เป็นอันดับที่ 2 การแบ่งกลุ่มอภิปราย มีร้อยละ 9.9 เป็นอันดับที่ 3 การค้นคว้าศึกษาและรายงานมีร้อยละ 9.3 เป็นอันดับที่ 4 การศึกษานอกสถานที่ การบรรยายโดยครูหรือวิทยากรมีร้อยละ 3.5 เป็นอันดับที่ 5 สำหรับเกม ร้องเพลง นิทาน มีร้อยละ 1.9, 1.8 และ 1.0 ตามลำดับ จัดเป็นอันดับที่ 7, 8 และ 9 สรุปได้ว่าเนื้อหาเรื่องอาหาร ครูเห็นวิธีการสาธิตและ

ปฏิบัติจริงมีความเหมาะสมมาก และวิธีรองลงมาได้แก่บทบาทสมมุติมีความเหมาะสมพอประมาณ สำหรับวิธีการเรียนการสอนแบบอื่น ๆ ทุกรูปแบบเป็นอันดับหลัง ๆ

เรื่องการสร้างนิสัยในการรับประทานอาหารและการขับถ่าย วิธีการเรียนการสอนด้วยการสาธิตปฏิบัติจริงมีร้อยละ 48.2 จัดเป็นอันดับที่ 1 การใช้บทบาทสมมุติ มีร้อยละ 16.9 จัดเป็นอันดับที่ 2 การบรรยายโดยครูหรือวิทยากรมีร้อยละ 8.2 จัดเป็นอันดับที่ 3 การค้นคว้าศึกษาและรายงานมีร้อยละ 7.8 จัดเป็นอันดับที่ 4 การแบ่งกลุ่มอภิปราย มีร้อยละ 7.6 จัดเป็นอันดับที่ 5 การศึกษานอกสถานที่มีร้อยละ 5.6 จัดเป็นอันดับที่ 6 และการใช้เกม ร้องเพลง นิทานมีร้อยละ 2.5, 1.9 และ 1.2 ตามลำดับ สรุปได้ว่าในเนื้อเรื่องการรับประทานอาหารและการขับถ่ายครูเห็นว่าวิธีการสาธิตและปฏิบัติจริงมีความเหมาะสมมาก และบทบาทสมมุติเห็นควรเป็นวิธีต่อมาด้านการเรียนการสอนแบบอื่น ๆ ทุกรูปแบบมีความคิดเห็นว่ามีค่าไม่ค่อยสำคัญ

เรื่องการออกกำลังกาย การพักผ่อนและการนอน วิธีการเรียนการสอนด้วยการสาธิตปฏิบัติจริงมีร้อยละ 72.6 จัดเป็นอันดับที่ 1 วิธีการใช้บทบาทสมมุติมีร้อยละ 10.5 เป็นอันดับที่ 2 การศึกษานอกสถานที่มีร้อยละ 6.4 เป็นอันดับที่ 3 การค้นคว้าศึกษาและรายงานมีร้อยละ 3.5 เป็นอันดับที่ 4 การบรรยายโดยครูหรือวิทยากรมีร้อยละ 3.3 เป็นอันดับที่ 5 การแบ่งกลุ่มอภิปรายมีร้อยละ 1.8 เป็นอันดับที่ 6 สำหรับเกม ร้องเพลง นิทาน มีร้อยละ 1.0, 0.8 และ 0.2 จัดเป็นอันดับที่ 7, 8, 9 ตามลำดับ สรุปได้ว่าวิธีการสอนด้วยการสาธิตและปฏิบัติจริงมีมากที่สุดถึง 72.6 ด้านบทบาทสมมุติมีความสำคัญรองลงมา สำหรับด้านอื่น ๆ ทุกรูปแบบมีความน้อยที่สุด

เรื่องอุบัติเหตุและการป้องกัน วิธีการเรียนการสอนด้วยการสาธิตและปฏิบัติจริงมีร้อยละ 34.8 เป็นอันดับที่ 1 วิธีการใช้บทบาทสมมุติมีร้อยละ 20.2 จัดเป็นอันดับที่ 2 การแบ่งกลุ่มอภิปรายมีร้อยละ 12.6 จัดเป็นอันดับที่ 3 วิธีค้นคว้าศึกษาและรายงาน และบรรยายโดยครูหรือวิทยากรมีร้อยละ 8.0 จัดเป็นอันดับที่ 4 ใช้เกม มีร้อยละ 7.0 จัดเป็นอันดับที่ 6 สำหรับวิธีร้องเพลง นิทาน และการศึกษานอกสถานที่ มีร้อยละ 5.4,

2.1 และ 1.6 จัดเป็นอันดับที่ 7, 8, 9 ตามลำดับ สรุปได้ว่าเนื้อหาเรื่องอุบัติเหตุ และการป้องกัน ครูเห็นว่าวิธีการสาธิตและปฏิบัติจริงสำคัญมากกว่าวิธีอื่น สำหรับ บทบาทสมมุติเป็นอันดับรองลงมา การใช้วิธีการแบ่งกลุ่มอภิปราย ครูเห็นด้วยบ้าง สำหรับ วิธีอื่น ๆ ครูเห็นว่าไม่ค่อยมีความสำคัญ

ตาราง 20 ผลการเกิดประโยชน์ของครูในด้านการเรียนการสอน แสดง เป็นค่าร้อยละ ของเนื้อหาในหน่วยเรียนที่นำออก

เนื้อหา	การเรียนการสอน									ร้อยละ
	การสาธิต และ ปฏิบัติจริง	บทบาทสมมติ	ศึกษานอกสถานที่	เพลง กลุ่ม อภิปราย	คุณค่า ความรู้ วิทยา	บรรยาย โดยครูหรือ วิทยากร	เกม	ร้องเพลง	นิทาน	
บ้าน	27.2	17.7	7.0	15.8	7.8	7.2	6.0	5.3	6.0	100
การเลือกซื้อของใช้ และ ของเล่น	33.3	17.5	15.0	8.9	6.4	6.0	4.9	4.7	3.3	100
โรคติดต่อในเด็ก	12.5	19.6	6.4	10.7	12.1	20.6	6.4	6.2	5.4	100
การช่วยเลือกครอบครัว	39.5	19.3	4.5	9.5	11.7	4.5	3.7	3.7	3.7	100

จากตาราง 20 แสดงความคิดเห็นของครูเป็นคำร้อยละในด้านการเรียนการสอนต่อเนื้อหาต่าง ๆ ในหน่วยเรื่องบ้านที่น่าอยู่ จากเนื้อหาเรื่องบ้าน ครูเห็นด้วยกับวิธีการสาธิตและปฏิบัติจริง มีร้อยละ 27.2 จัดเป็นอันดับที่ 1 วิธีสอนแบบบทบาทสมมติ มีร้อยละ 17.9 เป็นอันดับที่ 2 ใช้วิธีการแบ่งกลุ่มอภิปราย มีร้อยละ 15.8 เป็นอันดับที่ 3 การค้นคว้าศึกษาและรายงานมีร้อยละ 7.8 เป็นอันดับที่ 4 การใช้วิธีบรรยาย โดยครูหรือวิทยากร มีร้อยละ 7.2 เป็นอันดับที่ 5 การศึกษานอกสถานที่ มีร้อยละ 7.0 เป็นอันดับที่ 6 สำหรับการใช้เกม นิทาน และร้องเพลงมีร้อยละ 6.0, 6.0 และ 5.3 ตามลำดับ จัดเป็นอันดับที่ 7 และ 9 ซึ่งสรุปได้ว่าเนื้อหาเรื่องบ้าน ครูเห็นด้วยกับวิธีการสาธิตและปฏิบัติจริง เป็นวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสมและสำคัญ วิธีบทบาทสมมติและการเรียนด้วยการแบ่งกลุ่มอภิปราย ครูเห็นว่า เป็นวิธีที่สำคัญรองลงมา สำหรับวิธีอื่น ๆ ครูมีความคิดเห็นว่ามีควมสำคัญน้อยลงมา

เรื่อง การเลือกซื้อของใช้และของเล่น ครูเห็นด้วยกับวิธีการสาธิตและปฏิบัติจริง มีร้อยละ 33.3 จัดเป็นอันดับที่ 1 การใช้วิธีบทบาทสมมติ มีร้อยละ 17.5 เป็นอันดับที่ 2 การศึกษานอกสถานที่ มีร้อยละ 15.0 เป็นอันดับที่ 3 วิธีการแบ่งกลุ่มอภิปราย มีร้อยละ 8.9 เป็นอันดับที่ 4 การค้นคว้าศึกษาและรายงานมีร้อยละ 6.4 เป็นอันดับที่ 5 การบรรยายโดยครูหรือวิทยากรมีร้อยละ 6.0 เป็นอันดับที่ 6 สำหรับการใช้เกม ร้องเพลง นิทาน มีร้อยละ 4.9, 4.7 และ 3.3 ตามลำดับ จัดเป็นอันดับที่ 7, 8, 9 สรุปได้ว่าครูเห็นความสำคัญในการใช้วิธีการสาธิตและปฏิบัติจริงมากที่สุด วิธีบทบาทสมมติและการศึกษานอกสถานที่ ครูเห็นว่า เป็นวิธีสำคัญรองลงมา สำหรับวิธีอื่น ๆ มีความสำคัญน้อย

เรื่อง โรคติดต่อในเด็ก ครูเห็นด้วยกับวิธีใช้การบรรยายโดยครูหรือวิทยากร มีร้อยละ 20.6 จัดเป็นอันดับที่ 1 การใช้บทบาทสมมติมีร้อยละ 19.6 จัดเป็นอันดับที่ 2 การใช้วิธีการสาธิตและปฏิบัติจริงมีร้อยละ 12.5 เป็นอันดับที่ 3 วิธีค้นคว้าศึกษารายงาน มีร้อยละ 12.1 เป็นอันดับที่ 4 การแบ่งกลุ่มอภิปรายมีร้อยละ 10.7 เป็นอันดับที่ 5

การศึกษานอกสถานที่และเกม มีร้อยละ 6.4 จัดเป็นอันดับที่ 6 การใช้เพลง นิทาน มีร้อยละ 6.2 และ 5.4 ตามลำดับ จัดเป็นอันดับที่ 8, 9 สรุปได้ว่าเนื้อหาเรื่อง โรคติดต่อในเด็ก ครูใช้วิธีการบรรยายโดยครูหรือวิทยากรมากที่สุด และวิธีบทบาทสมมุติ เป็นอันดับรองลงมา สำหรับวิธีสาธิตและปฏิบัติจริงครูเห็นเป็นอันดับต่อมา วิธีอื่น ๆ ครูเห็นว่าไม่ค่อยสำคัญ

เรื่อง การช่วยเหลือครอบครัว ครูใช้วิธีสาธิตและปฏิบัติจริง มีร้อยละ 39.5 จัดเป็นอันดับที่ 1 วิธีบทบาทสมมุติมีร้อยละ 19.3 จัดเป็นอันดับที่ 2 วิธีค้นคว้าศึกษารายงานมีร้อยละ 11.7 เป็นอันดับที่ 3 วิธีแบ่งกลุ่มอภิปรายมีร้อยละ 9.5 เป็นอันดับที่ 4 วิธีบรรยายโดยครูหรือวิทยากรและการศึกษานอกสถานที่มีร้อยละ 4.5 จัดเป็นอันดับที่ 5 สำหรับการใช้เกม ร้องเพลง นิทาน มีร้อยละ 3.7 เป็นอันดับ 7 สรุปได้ว่าเนื้อหาการช่วยเหลือครอบครัว ครูใช้วิธีสาธิตและปฏิบัติจริงมาก วิธีบทบาทสมมุติ มีความสำคัญพอประมาณ และการค้นคว้าศึกษารายงานเป็นอันดับรองลงมา สำหรับวิธีอื่น ๆ ครูเห็นว่าไม่ค่อยสำคัญ

ตาราง 21 ผลความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน แสดงเป็นค่าร้อยละของเนื้อหาในหน่วยเรียน

เนื้อหา	การเรียนการสอน									
	สาระสำคัญ และ ปฏิบัติจริง	บทบาท สมมติ	ศึกษานอก สถานที่	แบ่งกลุ่ม อภิปราย	ค้นคว้า ศึกษา รายงาน	บรรยาย โดยครูหรือ วิทยากร	เกม	ร้องเพลง	นิทาน	ร้อยละ
โรงเรียนของเรา บุคคลในโรงเรียน ระเบียบข้อบังคับกฎภาพชีวิต และการปฏิบัติตนในเวลา เรียน	43.4	14.0	7.2	8.0	8.0	7.4	4.3	4.3	3.5	100
	35.4	17.9	4.9	11.1	9.5	9.7	4.5	4.3	2.7	100
หน้าที่ของบุคคลและผู้บริหาร ต่าง ๆ ในโรงเรียน	44.9	16.0	3.9	9.3	8.0	7.0	4.5	3.7	2.7	100
	32.3	18.7	3.5	12.3	9.1	7.6	6.4	5.4	4.7	100

จากตาราง 21 แสดงความคิดเห็นของครูเป็นค่าร้อยละในด้านการเรียน การสอนต่อเนื้อหาต่าง ๆ ในหน่วยเรื่อง โรงเรียนจากเนื้อหาเรื่อง โรงเรียนของเรา ใช้วิธีการสาธิตและปฏิบัติจริง มีร้อยละ 43.4 จัดเป็นอันดับที่ 1 การใช้บทบาทสมมุติ มีร้อยละ 14.0 เป็นอันดับที่ 2 การแบ่งกลุ่มอภิปรายและการค้นคว้าศึกษารายงาน มีร้อยละ 8.0 เป็นอันดับที่ 3 วิธีบรรยายโดยครูหรือวิทยากรมีร้อยละ 7.4 เป็นอันดับที่ 5 การศึกษานอกสถานที่ มีร้อยละ 7.2 เป็นอันดับที่ 6 การใช้เกม ร้องเพลง และนิทานมีร้อยละ 4.3, 4.3 และ 3.5 ตามลำดับ จัดเป็นอันดับที่ 7 และ 9 สรุปได้ว่าเนื้อหาเรื่อง โรงเรียนของเรา การใช้วิธีการสาธิตและการปฏิบัติจริง เป็นวิธีการสำคัญมากที่สุด การใช้บทบาทสมมุติเป็นวิธีการรองลงมา สำหรับวิธีอื่น ๆ ครูคิดเห็นว่าไม่ค่อยสำคัญ เนื่องจากแต่ละวิธีมีความคิดเห็นไม่ถึง 10 %

เรื่อง บุคคลในโรงเรียนใช้วิธีการสาธิตและปฏิบัติจริงมีร้อยละ 35.4 จัดเป็นอันดับที่ 1 การใช้บทบาทสมมุติมีร้อยละ 17.9 เป็นอันดับที่ 2 วิธีการแบ่งกลุ่มอภิปราย มีร้อยละ 11.1 เป็นอันดับที่ 3 การบรรยายโดยครูหรือวิทยากรมีร้อยละ 9.7 เป็นอันดับที่ 4 การค้นคว้าศึกษาและรายงานมีร้อยละ 9.5 เป็นอันดับที่ 5 การศึกษานอกสถานที่มีร้อยละ 4.9 เป็นอันดับที่ 6 การใช้เกม ร้องเพลง และนิทานมีร้อยละ 4.5, 4.3 และ 2.7 ตามลำดับ จัดเป็นอันดับที่ 7, 8, 9 สรุปได้ว่าเนื้อหาเรื่อง บุคคลในโรงเรียนใช้วิธีการสาธิตและปฏิบัติจริงเป็นวิธีการสำคัญมากที่สุด วิธีการใช้บทบาทสมมุติเป็นสำคัญอันดับรองลงมา สำหรับวิธีการอื่น ๆ ครูเห็นว่าไม่ค่อยสำคัญ เนื่องจากแต่ละวิธีมีความคิดเห็นไม่ถึง 10 %

เรื่อง ระเบียบข้อบังคับกับคุณภาพชีวิตและการปฏิบัติตนในโรงเรียน การใช้การสาธิตและปฏิบัติจริงมีร้อยละ 44.9 จัดเป็นอันดับที่ 1 การใช้บทบาทสมมุติมีร้อยละ 16.0 เป็นอันดับที่ 2 การแบ่งกลุ่มอภิปรายมีร้อยละ 9.3 เป็นอันดับที่ 3 การค้นคว้าศึกษารายงานมีร้อยละ 8.0 เป็นอันดับที่ 4 การบรรยายโดยครูหรือวิทยากรมีร้อยละ 7.0 เป็นอันดับที่ 5 การใช้เกมมีร้อยละ 4.5 เป็นอันดับที่ 6 การศึกษา

นอกสถานที่ ร้องเพลง นิทาน มีร้อยละ 3.9, 3.7 และ 2.7 ตามลำดับ จัดเป็นอันดับที่ 7, 8 และ 9 สรุปได้ว่าการสาธิตและปฏิบัติจริงมีความสำคัญมาก การใช้บทบาทสมมุติมีความสำคัญรองลงมา วิธีการแบ่งกลุ่มอภิปรายครูคิดเห็นว่าใช้ได้พอประมาณ วิธีการอื่น ๆ มีความสำคัญน้อยลงตามลำดับ

เรื่องหน้าที่ของบุคคลและผู้บริหารต่าง ๆ ในโรงเรียน วิธีการสาธิตและปฏิบัติจริงมีร้อยละ 32.3 เป็นอันดับที่ 1 วิธีบทบาทสมมุติมีร้อยละ 18.7 เป็นอันดับที่ 2 การแบ่งกลุ่มอภิปรายมีร้อยละ 12.3 เป็นอันดับที่ 3 การค้นคว้าศึกษารายงานมีร้อยละ 9.1 เป็นอันดับที่ 4 การบรรยายโดยครูหรือวิทยากรมีร้อยละ 7.6 เป็นอันดับที่ 5 การใช้เกมมีร้อยละ 6.4 เป็นอันดับที่ 6 การร้องเพลง นิทาน และศึกษานอกสถานที่ มีร้อยละ 5.4 4.7 และ 3.5 จัดเป็นอันดับที่ 7, 8 และ 9 ตามลำดับ สรุปได้ว่าเนื้อหาเรื่อง โรงเรียน การใช้วิธีการสาธิตและปฏิบัติจริงมีความเหมาะสมที่สุด วิธีการใช้บทบาทสมมุติเป็นอันดับรอง วิธีการแบ่งกลุ่มอภิปรายครูเห็นเป็นอันดับต่อมา สำหรับวิธีการเรียนแบบอื่น ๆ ครูเห็นว่าไม่ค่อยมีความสำคัญ

ตาราง 22 ผลการติดตามการเรียนการสอน แสดงเป็นตารางรายละเอียดของเนื้อหาในหน่วยเรื่องชุมชน

เนื้อหา	การเรียนรู้การสอน							
	การสำนึก และ ปฏิบัติจริง	บทบาท สมมุติ	ศึกษานอก สถานที่	แบ่งกลุ่ม อภิปราย	ค้นหา ความรู้ จาก วิทยากร	บรรยาย โดยครูหรือ วิทยากร	เกม ร้องเพลง	นิทาน ร้อยละ
ประวัติและสถานที่สำคัญ ของชุมชน	7.4	8.1	9.3	11.1	16.5	21.2	8.8	9.1
บุคคลที่มีประโยชน์ต่อชุมชน ผู้ให้บริการและบริวารที่ชุมชน จัด	8.9	10.5	12.1	14.4	16.3	16.9	8.8	5.8
ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ในชุมชน	21.0	16.1	11.7	12.8	10.3	9.1	7.4	5.6
การคมนาคมและการติดต่อ สื่อสารในชุมชน	20.6	15.0	12.1	14.2	9.1	8.4	8.4	4.5

ตาราง 22 (ต่อ)

เนื้อหา	การเรียนการสอน									ร้อยละ
	การสาธิต และ ปฏิบัติจริง	บทบาท สมมติ	ศึกษานอก สถานที่	แบ่งกลุ่ม อภิปราย	ค้นคว้า ศึกษา รายงาน	บรรยาย โดยครูหรือ วิทยากร	เกม	ร้องเพลง	นิทาน	
การประกอบอาชีพในชุมชน กับความสัมพันธ์ระหว่าง สภาพแวดล้อมธรรมชาติ การรักษาความสะอาด ความสมดุลย์ และสิ่งแวดล้อม ในชุมชนและอันตราย จากสิ่งแวดล้อม	22.6	14.8	8.8	12.6	12.3	10.3	6.6	6.2	5.8	100
	36.4	11.1	8.0	10.1	9.1	9.1	4.8	4.5	3.3	100

จากตาราง 22 แสดงความคิดเห็นของครูเป็นคำร้อยละในด้านการเรียนรู้ การสอนต่อเนื้อหาต่าง ๆ ในหน่วยเรื่องชุมชน จากเนื้อหาเรื่องประวัติและสถานที่สำคัญของชุมชน การใช้วิธีบรรยายโดยครูหรือวิทยากร มีร้อยละ 21.2 จัดเป็นอันดับที่ 1 การค้นคว้าศึกษาและรายงาน มีร้อยละ 16.0 เป็นอันดับที่ 2 การแบ่งกลุ่มอภิปราย มีร้อยละ 11.1 เป็นอันดับที่ 3 การศึกษานอกสถานที่ มีร้อยละ 9.3 เป็นอันดับที่ 4 การใช้พื้นที่มีร้อยละ 9.1 เป็นอันดับที่ 5 การใช้เกม มีร้อยละ 8.9 เป็นอันดับที่ 6 สำหรับร้องเพลง บทบาทสมมุติ และการสาธิตและปฏิบัติจริงมีร้อยละ 8.8, 8.1 และ 7.4 ตามลำดับ สรุปได้ว่าการใช้วิธีการบรรยายโดยครูหรือวิทยากรเหมาะสมเป็นอันดับแรก การค้นคว้าศึกษารายงานมีความสำคัญต่อมา และการใช้วิธีแบ่งกลุ่มอภิปราย ครูก็คิดเห็นว่ามีเหมาะสมพอประมาณ สำหรับวิธีการอื่น ๆ ครูเห็นว่ามีสำคัญน้อยมาก

เรื่องบุคคลที่มีประโยชน์ต่อชุมชน ผู้ให้บริการและบริการที่ชุมชนจัด การใช้วิธีการบรรยายโดยครูหรือวิทยากรมีร้อยละ 16.9 จัดเป็นอันดับที่ 1 การค้นคว้าศึกษาและรายงานมีร้อยละ 16.3 เป็นอันดับที่ 2 การใช้วิธีแบ่งกลุ่มอภิปรายมีร้อยละ 14.4 เป็นอันดับที่ 3 การศึกษานอกสถานที่มีร้อยละ 12.1 เป็นอันดับที่ 4 วิธีบทบาทสมมุติ มีร้อยละ 10.5 เป็นอันดับที่ 5 การสาธิตและปฏิบัติจริงมีร้อยละ 8.9 เป็นอันดับที่ 6 สำหรับวิธีการใช้เกม ร้องเพลง นิทาน มีร้อยละ 8.8, 6.2 และ 5.8 ตามลำดับ จัดเป็นอันดับที่ 7, 8 และ 9 สรุปว่าการใช้วิธีการบรรยายโดยครูหรือวิทยากรมีความเหมาะสมเป็นอันดับแรก การค้นคว้าศึกษาและรายงาน และวิธีแบ่งกลุ่มอภิปราย มีความสำคัญรองลงมา สำหรับการศึกษานอกสถานที่ ครูเห็นว่า เป็นอันดับต่อมาและการใช้บทบาทสมมุติเหมาะสมกับเนื้อหาพอสมควร แต่วิธีการอื่นครูเห็นว่ามีสำคัญน้อยมาก

เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในชุมชน การใช้วิธีการสาธิตและปฏิบัติจริง มีร้อยละ 21.0 เป็นอันดับที่ 1 การใช้บทบาทสมมุติมีร้อยละ 16.1 เป็นอันดับที่ 2

การแบ่งกลุ่มอภิปรายมีร้อยละ 12.8 เป็นอันดับที่ 3 การศึกษานอกสถานที่มีร้อยละ 11.7 เป็นอันดับที่ 4 การค้นคว้าศึกษาและรายงานมีร้อยละ 10.3 เป็นอันดับที่ 5 การบรรยายโดยครูหรือวิทยากรมีร้อยละ 9.1 เป็นอันดับที่ 6 สำหรับเกม ร้องเพลง และนิทานมีร้อยละ 7.4, 5.8 และ 5.6 ตามลำดับ จัดเป็นลำดับที่ 7, 8 และ 9 สรุปว่าครูเห็นความสำคัญในเรื่องวิธีการสาธิตและปฏิบัติจริงเหมาะสมกับเนื้อหาเรื่องนี้ การใช้วิธีบทบาทสมมติเป็นอันดับรองลงมา ส่วนแบ่งกลุ่มอภิปรายและการศึกษานอกสถานที่มีความเหมาะสมน้อยลงสำหรับวิธีอื่น ๆ ครูเห็นความสำคัญน้อยที่สุด

เรื่องการประกอบอาชีพในชุมชนความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมธรรมชาติ ครูเห็นว่าเนื้อหาเรื่องนี้ใช้วิธีการสาธิตและปฏิบัติจริงมีร้อยละ 22.6 เป็นอันดับที่ 1 วิธีบทบาทสมมติมีร้อยละ 14.8 เป็นอันดับที่ 2 การแบ่งกลุ่มอภิปรายมีร้อยละ 12.6 เป็นอันดับที่ 3 วิธีค้นคว้าศึกษาและรายงานมีร้อยละ 12.3 เป็นอันดับที่ 4 การบรรยายโดยครูหรือวิทยากรมีร้อยละ 10.3 เป็นอันดับที่ 5 การศึกษานอกสถานที่มีร้อยละ 8.8 เป็นอันดับที่ 6 สำหรับเกม ร้องเพลง และนิทานมีร้อยละ 6.6, 6.2 และ 5.8 ตามลำดับ จัดเป็นอันดับที่ 7, 8 และ 9 สรุปว่าวิธีใช้การสาธิตและปฏิบัติจริงมีความสำคัญกว่าวิธีอื่นและบทบาทสมมติเป็นวิธีการรองลงมา การแบ่งกลุ่มอภิปรายค้นคว้าศึกษาและรายงาน และการบรรยายโดยครูมีความเหมาะสมพอสมควร สำหรับวิธีอื่น ๆ ครูเห็นความสำคัญน้อยมาก

เรื่องการรักษาความสะอาด ความสวยงาม ความสมดุลย์ของธรรมชาติและอันตรายจากสิ่งแวดล้อม เนื้อหาเรื่องนี้ครูใช้วิธีการสาธิตและปฏิบัติจริงร้อยละ 36.4 เป็นอันดับที่ 1 วิธีบทบาทสมมติมีร้อยละ 11.1 เป็นอันดับที่ 2 วิธีแบ่งกลุ่มอภิปรายมีร้อยละ 10.1 เป็นอันดับที่ 3 การค้นคว้าศึกษาและรายงานและการบรรยายโดยครูหรือวิทยากรมีร้อยละ 9.1 เป็นอันดับที่ 4 การศึกษานอกสถานที่มีร้อยละ 8.0 เป็นอันดับที่ 6 สำหรับการใช้เกม ร้องเพลง และนิทานมีร้อยละ 4.8, 4.5 และ 3.3 ตามลำดับ จัดเป็นอันดับที่ 7, 8 และ 9 สรุปได้ว่าวิธีการสาธิตและปฏิบัติจริงครูเห็นว่ามีค่ามากที่สุด บทบาทสมมติมีความเหมาะสมพอประมาณ ส่วนวิธีการเรียนการสอนแบบอื่น ๆ ครูเห็นความสำคัญน้อยที่สุด

ตาราง 23 ผลการวัดเห็นของครูด้านการเรียนการสอน แสดง เป็นค่าร้อยละของเนื้อหาในหน่วยเรื่องสิ่งแวดล้อม

ร้อยละ	การเรียนการสอน									
	การสาธิต และปฏิบัติจริง	บทบาทสมมติ	ศึกษานอกสถานที่	แบ่งกลุ่มอภิปราย	ค้นคว้าศึกษา รายงาน	บรรยาย โดยครูหรือวิทยากร	เกม	ร้องเพลง	นิทาน	ร้อยละ
สัตว์	24.3	8.2	8.4	12.6	15.2	12.1	7.2	6.6	5.4	100
พืช	27.8	8.8	8.9	11.3	12.1	11.1	8.7	6.6	4.7	100
เปลือกโลก	26.1	10.0	10.2	10.7	14.8	10.5	7.8	6.4	3.5	100
พืช	38.7	7.6	8.1	8.9	12.5	8.8	6.0	5.6	3.7	100

จากตาราง 23 แสดงความคิดเห็นของครูเป็นคำร้อยละในด้านการเรียนการสอนต่อเนื้อหาต่าง ๆ ในหน่วยเรื่องสิ่งแวดล้อม จากเนื้อหาเรื่องสัตว์ครูเห็นว่าการใช้วิธีการสาธิตและปฏิบัติจริงมีร้อยละ 24.3 เป็นอันดับที่ 1 การค้นคว้าศึกษาและรายงานมีร้อยละ 15.2 เป็นอันดับที่ 2 วิธีแบ่งกลุ่มอภิปรายมีร้อยละ 12.6 เป็นอันดับที่ 3 การบรรยายโดยครูและวิทยากรมีร้อยละ 12.1 เป็นอันดับที่ 4 การศึกษานอกสถานที่มีร้อยละ 8.4 เป็นอันดับที่ 5 การใช้วิธีบทบาทสมมุติมีร้อยละ 8.2 เป็นอันดับที่ 6 สำหรับเกม ร้องเพลง และนิทานมีร้อยละ 7.2, 6.6 และ 5.4 ตามลำดับ จัดเป็นอันดับที่ 7, 8 และ 9 สรุปได้ว่าครูเห็นวิธีการสอนด้วยการสาธิตและปฏิบัติจริงเหมาะสมที่สุด วิธีการค้นคว้าศึกษารายงานเป็นอันดับต่อมา วิธีการแบ่งกลุ่มอภิปรายและการบรรยายโดยครูหรือวิทยากรเป็นอันดับรองลงมา สำหรับวิธีการเรียนการสอนแบบอื่น ๆ ครูเห็นด้วยน้อยที่สุด

เรื่องพืช ครูเห็นว่าการใช้วิธีการสาธิตและปฏิบัติจริงมีร้อยละ 27.8 จัดเป็นอันดับที่ 1 การค้นคว้าศึกษาและรายงานมีร้อยละ 12.1 เป็นอันดับที่ 2 การแบ่งกลุ่มอภิปรายมีร้อยละ 11.3 เป็นอันดับที่ 3 การบรรยายโดยครูหรือวิทยากรมีร้อยละ 11.1 เป็นอันดับที่ 4 การศึกษานอกสถานที่มีร้อยละ 8.9 เป็นอันดับที่ 5 การใช้วิธีบทบาทสมมุติมีร้อยละ 8.8 เป็นอันดับที่ 6 สำหรับเกม ร้องเพลง และนิทานมีร้อยละ 8.7, 6.6 และ 4.7 ตามลำดับ จัดเป็นอันดับที่ 7, 8 และ 9 สรุปได้ว่าครูเห็นวิธีการสอนแบบการสาธิตและปฏิบัติจริงเหมาะสมที่สุด วิธีการค้นคว้าศึกษารายงานเป็นอันดับต่อมา วิธีการแบ่งกลุ่มอภิปรายและการบรรยายโดยครูหรือวิทยากรเป็นอันดับรองลงมา สำหรับวิธีสอนแบบอื่น ๆ ครูเห็นด้วยน้อยที่สุด

เรื่องเปลือกโลก ครูเห็นว่าวิธีการสาธิตและปฏิบัติจริงมีร้อยละ 26.1 เป็นอันดับที่ 1 การค้นคว้าศึกษาและรายงานมีร้อยละ 14.8 จัดเป็นอันดับที่ 2 การแบ่งกลุ่มอภิปรายมีร้อยละ 10.7 เป็นอันดับที่ 3 การบรรยายโดยครูหรือวิทยากรมีร้อยละ 10.5 เป็นอันดับที่ 4 การศึกษานอกสถานที่มีร้อยละ 10.2 เป็นอันดับที่ 5 วิธีใช้บทบาทสมมุติ

มีร้อยละ 10.0 เป็นอันดับที่ 6 สำหรับเกม ร้องเพลง และนิทานมีร้อยละ 7.8, 6.4 และ 3.5 ตามลำดับ ซึ่งจัดเป็นอันดับที่ 7, 8 และ 9 สรุปได้ว่าครูเห็นด้วยกับวิธีการใช้การสาธิตและปฏิบัติจริงเหมาะสมที่สุด วิธีการก้นกว้าศึกษารายงานเป็นอันดับต่อมา วิธีการแบ่งกลุ่มอภิปรายและการบรรยายโดยครูหรือวิทยากรเป็นอันดับรองลงมา สำหรับวิธีสอนแบบอื่น ๆ ครูเห็นด้วยน้อย

เรื่องที่ ๓ ครูเห็นว่าวิธีการสาธิตและปฏิบัติจริงมีร้อยละ 38.7 เป็นอันดับที่ 1 การก้นกว้าศึกษาและรายงานมีร้อยละ 12.5 เป็นอันดับที่ 2 การแบ่งกลุ่มอภิปรายมีร้อยละ 8.9 เป็นอันดับที่ 3 การบรรยายโดยครูหรือวิทยากรมีร้อยละ 8.8 เป็นอันดับที่ 4 การศึกษานอกสถานที่มีร้อยละ 8.1 เป็นอันดับที่ 5 การใช้บทบาทสมมุติมีร้อยละ 7.6 เป็นอันดับที่ 6 สำหรับเกม ร้องเพลง และนิทานมีร้อยละ 6.0, 5.6 และ 3.7 ตามลำดับ จัดเป็นอันดับที่ 7, 8 และ 9 สรุปได้ว่าครูเห็นด้วยกับวิธีการสาธิตและปฏิบัติจริงเหมาะสมที่สุด วิธีการก้นกว้าศึกษารายงานเป็นอันดับต่อมา สำหรับวิธีการสอนแบบอื่น ๆ ครูเห็นด้วยน้อยที่สุด

ตาราง 24 ผลความคิดเห็นของครูด้านการเรียนการสอน แสดงเป็นตารางร้อยละของเนื้อหาในหน่วยเรื่องชาติไทย

เนื้อหา	การเรียนการสอน									
	การสำคัญ และ ปฏิบัติจริง	บทบาท สมมติ	ศึกษานอก สถานที่	แบ่งกลุ่ม อภิปราย	ค้นคว้า ศึกษา รายงาน วิทยากร	บรรยาย โดยครูหรือ วิทยากร	เกม	ร้องเพลง	นิทาน	ร้อยละ
ความเป็นมาของชาติไทย ที่อยู่ในแหลมทอง	10.5	8.4	10.3	13.8	15.6	16.9	8.8	8.2	7.2	100
ธงชาติและเพลงชาติ	41.8	6.2	6.2	9.9	8.6	8.0	5.2	11.5	5.4	100
ภาษาไทย การแต่งกายของ คนไทยและการเคารพแบบ ไทย	44.4	13.6	4.7	7.8	7.4	7.2	6.8	3.3	4.9	100
พระบาทสมเด็จพระเจ้า อยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ	9.5	6.9	11.7	11.7	12.8	21.8	7.4	10.9	7.3	100

จากตาราง 24 แสดงความคิดเห็นของครูเป็นคำร้อยละ ในด้านการเรียนการสอนต่อเนื่องต่าง ๆ ในหน่วยเรื่องชาติไทย จากเนื้อหาเรื่องความเป็นมาของชาติไทยที่อยู่ในแหลมทอง ครูเห็นว่าวิธีการบรรยายโดยครูหรือวิทยากรมีร้อยละ 16.9 จัดเป็นอันดับที่ 1 การค้นคว้าศึกษาและรายงานมีร้อยละ 15.6 เป็นอันดับที่ 2 การแบ่งกลุ่มอภิปรายมีร้อยละ 13.8 เป็นอันดับที่ 3 การสาธิตและปฏิบัติจริงมีร้อยละ 10.5 เป็นอันดับที่ 4 ศึกษาเอกสารที่มีร้อยละ 10.3 เป็นอันดับที่ 5 เกมมีร้อยละ 8.8 เป็นอันดับที่ 6 สำหรับบทบาทสมมติ ร้องเพลง และนิทานมีร้อยละ 8.4, 8.2. และ 7.2 ตามลำดับ จัดเป็นอันดับที่ 7, 8 และ 9 สรุปได้ว่า เนื้อหาเรื่องความเป็นมาของชาติไทยครูเห็นว่าวิธีการบรรยายเป็นเรื่องสำคัญกว่าวิธีอื่น ๆ วิธีการค้นคว้ารายงาน การแบ่งกลุ่มอภิปราย และการสาธิตมีความเหมาะสมน้อยลงมา ส่วนการเรียนการสอนวิธีอื่น ๆ ครูมีความคิดเห็นว่ามันไม่ค่อยมีความสำคัญ

เรื่องธงชาติและเพลงชาติ ครูเห็นว่าวิธีการสาธิตและปฏิบัติจริงมีร้อยละ 41.8 เป็นอันดับที่ 1 การร้องเพลงมีร้อยละ 11.5 เป็นอันดับที่ 2 วิธีแบ่งกลุ่มอภิปรายมีร้อยละ 9.9 เป็นอันดับที่ 3 วิธีค้นคว้าศึกษาและรายงานมีร้อยละ 8.6 เป็นอันดับที่ 4 วิธีบรรยายโดยครูหรือวิทยากรมีร้อยละ 8.0 เป็นอันดับที่ 5 การใช้บทบาทสมมติ ศึกษาเอกสารที่มี และเกมมีร้อยละ 6.2 เป็นอันดับที่ 6 สำหรับนิทานมีร้อยละ 5.4 เป็นอันดับสุดท้าย สรุปได้ว่าจากเนื้อหาเรื่องธงชาติและเพลงชาติครูใช้วิธีการสาธิตและปฏิบัติจริงมาก และใช้วิธีการร้องเพลงเป็นอันดับรองลงมา ส่วนการแบ่งกลุ่มอภิปราย ค้นคว้าศึกษารายงานและการบรรยายมีความเหมาะสมน้อย สำหรับวิธีอื่น ๆ ครูเห็นว่าไม่ค่อยมีความสำคัญ

เรื่องภาษาไทย การแต่งกายของคนไทยและการเคารพแบบไทย ครูมีความคิดเห็นว่าการใช้วิธีการสาธิตและปฏิบัติจริงมีร้อยละ 44.4 จัดเป็นอันดับที่ 1 วิธีบทบาทสมมุติมีร้อยละ 13.6 เป็นอันดับที่ 2 วิธีแบ่งกลุ่มอภิปรายมีร้อยละ 7.8 เป็นอันดับที่ 3 การค้นคว้าศึกษาและรายงานมีร้อยละ 7.4 เป็นอันดับที่ 4 วิธีบรรยายโดยครูหรือวิทยากร

มีร้อยละ 7.2 เป็นอันดับที่ 5 การใช้เกมมีร้อยละ 6.8 เป็นอันดับที่ 6 สำหรับนิทาน
ศึกษานอกสถานที่ และร้องเพลงมีร้อยละ 4.9, 4.7 และ 3.3 ตามลำดับ จัดเป็น
อันดับที่ 7, 8 และ 9 สรุปได้ว่าครูเห็นความสำคัญเรื่องวิธีการใช้การสาธิตและ
ปฏิบัติจริงมากที่สุด วิธีบทบาทสมมติเป็นอันดับรองลงมา สำหรับวิธีอื่น ๆ ครูเห็นด้วย
น้อยที่สุด

เรื่องพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ
ครูเห็นว่าวิธีการบรรยายโดยครูหรือวิทยากรมีร้อยละ 21.8 จัดเป็นอันดับที่ 1
การค้นคว้าศึกษาและรายงานมีร้อยละ 12.8 เป็นอันดับที่ 2 วิธีศึกษานอกสถานที่และ
การแบ่งกลุ่มอภิปรายมีร้อยละ 11.7 เป็นอันดับที่ 3 วิธีร้องเพลงมีร้อยละ 10.9 เป็น
อันดับที่ 5 วิธีการสาธิตและปฏิบัติจริงมีร้อยละ 9.5 เป็นอันดับที่ 6 สำหรับเกม
นิทาน และบทบาทสมมติมีร้อยละ 7.4, 7.3 และ 6.9 ตามลำดับ จัดเป็นอันดับที่
7, 8 และ 9 สรุปได้ว่าครูเห็นความสำคัญวิธีการเรียนการสอนด้วยการบรรยายโดย
ครูหรือวิทยากรมากกว่าวิธีอื่น สำหรับวิธีค้นคว้าศึกษารายงานเป็นอันดับรองลงมา
ส่วนวิธีการศึกษานอกสถานที่ การแบ่งกลุ่มอภิปราย และการร้องเพลงมีความ
เหมาะสมพอสมควร สำหรับวิธีอื่น ๆ ครูเห็นว่าไม่ค่อยมีความสำคัญ

ตาราง 25 ผลความพึงพอใจของครูด้านการเรียนการสอน แสดงเป็นตารางย่อยของเนื้อหาในหน่วยเรื่องข่าว เหตุการณ์ และ
วันสำคัญ

เนื้อหา	การเรียนการสอน									
	การสาธิต และ ปฏิบัติจริง	บทบาท สมมติ	ศึกษานอก สถานที่	แข่งกลุ่ม อภิปราย	ค้นคว้า ศึกษา รายงาน	บรรยาย โดยครูหรือ วิทยากร	เกม	ร้องเพลง	นิทาน	ร้อยละ
ข่าว เหตุการณ์	39.5	13.2	3.3	9.3	9.1	8.6	7.0	6.0	3.5	100
วันสำคัญ	26.7	13.4	10.5	10.5	8.9	9.5	6.0	9.7	4.7	100

จากตาราง 25 แสดงความคิดเห็นของครูเป็นคำร้อยละในด้านการเรียน การสอนต่อเนื้อหาต่าง ๆ ในหน่วยเรื่องข่าว เหตุการณ์และวันสำคัญ จากเนื้อหาเรื่อง ข่าว เหตุการณ์ ครูเห็นว่าวิธีการสาธิตและปฏิบัติจริงมีร้อยละ 39.5 เป็นอันดับที่ 1 การใช้วิธีบทบาทสมมุติมีร้อยละ 13.2 เป็นอันดับที่ 2 การแบ่งกลุ่มอภิปรายมีร้อยละ 9.3 เป็นอันดับที่ 3 วิธีค้นคว้าศึกษาและรายงานมีร้อยละ 9.1 เป็นอันดับที่ 4 การบรรยายโดยครูหรือวิทยากรมีร้อยละ 8.6 เป็นอันดับที่ 5 การใช้เกมมีร้อยละ 7.0 เป็นอันดับที่ 6 สำหรับวิธีสอนด้วยการร้องเพลง นิทาน และการศึกษานอกสถานที่ มีร้อยละ 6.0, 3.5 และ 3.3 ตามลำดับ จัดเป็นอันดับที่ 7, 8 และ 9 สรุปได้ว่า จากเนื้อหาเรื่องข่าวและเหตุการณ์นี้ ครูใช้วิธีสอนด้วยการสาธิตและปฏิบัติจริงมีความเหมาะสมมากที่สุด วิธีการสอนรองลงมาได้แก่บทบาทสมมุติ สำหรับวิธีการอื่น ๆ ครู เห็นค่าน้อยมา

เรื่องวันสำคัญจากเนื้อหาเรื่องนี้ ครูใช้วิธีสอนด้วยการสาธิตและปฏิบัติมีร้อยละ 26.7 จัดเป็นอันดับที่ 1 วิธีบทบาทสมมุติมีร้อยละ 13.4 เป็นอันดับที่ 2 สำหรับวิธี ศึกษานอกสถานที่และแบ่งกลุ่มอภิปรายมีร้อยละ 10.5 เป็นอันดับที่ 3 การร้องเพลง มีร้อยละ 9.7 เป็นอันดับที่ 5 การบรรยายโดยครูหรือวิทยากรมีร้อยละ 9.5 เป็น อันดับที่ 6 การใช้วิธีการค้นคว้ารายงาน เกม และนิทานมีร้อยละ 8.9, 6.0 และ 4.7 ตามลำดับ จัดเป็นอันดับที่ 7, 8 และ 9 จากเนื้อหาเรื่องนี้สรุปได้ว่าครูเห็น ความสำคัญเรื่อง การสาธิตและปฏิบัติจริงมาก สำหรับวิธีการใช้บทบาทสมมุติ วิธีศึกษา นอกสถานที่ และแบ่งกลุ่มอภิปราย มีความสำคัญรองลงมาตามลำดับ ส่วนวิธีการอื่น ๆ ครูมีความเห็นว่าไม่ค่อยสำคัญ

4. ความคิดเห็นของครูในการจัดอันดับความสำคัญด้านการประเมินผล

ตาราง 26 ผลความคิดเห็นของครูด้านการประเมินผลแสดงเป็นค่าร้อยละของเนื้อหา
ในหน่วยเรื่องตัวเรา

เนื้อหา	การประเมินผล				ร้อยละ
	การสังเกต พฤติกรรม	การติดตามผล งานภาคปฏิบัติ	การทดสอบ ด้วยวาจา	การทดสอบ ด้วยข้อเขียน	
การทำความสะอาด และรักษาความ สะอาดของร่างกาย	65.2	16.0	6.8	12.0	100
การรู้จักช่วยเหลือตนเอง	58.4	16.0	10.1	15.6	100
อาหาร	55.6	21.0	12.4	11.0	100
ข้อปฏิบัติในการสร้าง สุนทรีย์เกี่ยวกับการ รับประทานอาหารและ การขับถ่าย	53.9	19.8	16.3	10.0	100
การออกกำลังกายและ พักผ่อนและการนอน	53.9	27.2	12.6	6.3	100
อุบัติเหตุและการ ป้องกัน	60.3	10.1	18.9	10.7	100

จากตาราง 26 แสดงความคิดเห็นของครูเป็นค่าร้อยละในด้านการประเมินผล
ต่อเนื้อหาต่าง ๆ ในหน่วยเรื่องตัวเรา จากเนื้อหาเรื่อง การทำความสะอาดและรักษา

ความสะอาดของร่างกาย ครูเห็นด้วยกับวิธีการสังเกตพฤติกรรม มีร้อยละ 65.2 จัดเป็นอันดับที่ 1 การติดตามผลงานภาคปฏิบัติมีร้อยละ 16.0 เป็นอันดับที่ 2 การทดสอบด้วยข้อเขียนมีร้อยละ 12.0 เป็นอันดับที่ 3 และการทดสอบด้วยวาจามีร้อยละ 6.8 จัดเป็นอันดับที่ 4 แสดงว่าครูเห็นด้วยกับการสังเกตพฤติกรรมเป็นอันดับสำคัญที่ควรใช้มากที่สุด การตรวจผลงานภาคปฏิบัติเป็นอันดับรองลงมา สำหรับการทดสอบด้วยข้อเขียนและด้วยวาจามีความสำคัญน้อยลงไป

เรื่องการรู้จักช่วยตนเอง ครูเห็นด้วยกับวิธีการวัดด้วยการสังเกตพฤติกรรม มีร้อยละ 58.4 จัดเป็นอันดับที่ 1 การติดตามผลงานภาคปฏิบัติมีร้อยละ 16.0 เป็นอันดับที่ 2 การทดสอบด้วยข้อเขียนมีร้อยละ 15.6 เป็นอันดับที่ 3 และการทดสอบด้วยวาจามีร้อยละ 10.1 เป็นอันดับที่ 4 แสดงว่าครูเห็นด้วยกับวิธีการสังเกตพฤติกรรมมีความเหมาะสมกับเนื้อหาเรื่องนี้มาก สำหรับวิธีการติดตามผลงานภาคปฏิบัติ และการวัดด้วยข้อเขียน ครูเห็นด้วยเป็นอันดับรองลงมา สำหรับการทดสอบด้วยวาจา ครูเห็นด้วยเป็นอันดับสุดท้าย

เรื่องอาหาร ครูเห็นด้วยกับวิธีการวัดด้วยการสังเกตพฤติกรรม มีร้อยละ 55.6 จัดเป็นอันดับที่ 1 การติดตามผลงานภาคปฏิบัติมีร้อยละ 21.0 เป็นอันดับที่ 2 การทดสอบด้วยวาจามีร้อยละ 12.4 เป็นอันดับที่ 3 และการทดสอบด้วยข้อเขียนมีร้อยละ 11.0 เป็นอันดับที่ 4 แสดงว่าครูเห็นด้วยกับการสังเกตพฤติกรรมเป็นวิธีการที่เหมาะสมมาก สำหรับการติดตามผลงานภาคปฏิบัติเป็นอันดับรองลงมา วิธีการทดสอบด้วยวาจา และข้อเขียนมีความสำคัญน้อยลงไปตามลำดับ

เรื่องข้อปฏิบัติในการสร้างสุขนิสัย เกี่ยวกับการรับประทานอาหารและการขับถ่าย ครูเห็นด้วยกับวิธีการวัดด้วยการสังเกตพฤติกรรมมีร้อยละ 53.9 จัดเป็นอันดับที่ 1 การติดตามผลงานภาคปฏิบัติมีร้อยละ 19.8 เป็นอันดับที่ 2 การทดสอบด้วยวาจามีร้อยละ 16.3 เป็นอันดับที่ 3 และการทดสอบด้วยข้อเขียนมีร้อยละ 10.0 เป็นอันดับที่ 4 แสดงว่าครูเห็นด้วยกับการวัดด้วยการสังเกตพฤติกรรมเป็นวิธีการที่ดีที่สุด สำหรับวิธีการติดตามผลงานภาคปฏิบัติ การทดสอบด้วยวาจาและข้อเขียนเป็นวิธีที่ใช้รองลงมาตามลำดับ

เรื่องการออกกำลังกายการพักผ่อนและการนอน ครูเห็นด้วยกับวิธีการวัดด้วยการสังเกตพฤติกรรมมีร้อยละ 53.9 จัดเป็นอันดับที่ 1 วิธีติดตามผลงานภาคปฏิบัติมีร้อยละ 27.2 เป็นอันดับที่ 2 การทดสอบด้วยวาจามีร้อยละ 12.6 เป็นอันดับที่ 3 การทดสอบด้วยข้อเขียนมีร้อยละ 6.3 เป็นอันดับที่ 4 แสดงว่าครูเห็นด้วยกับการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนมีความสำคัญและเหมาะสมที่ควรใช้มาก การตรวจผลงานภาคปฏิบัติเป็นอันดับรองลงมา สำหรับการทดสอบด้วยวาจาและการทดสอบด้วยข้อเขียนมีความสำคัญรอง ๆ ไปตามลำดับ

เรื่องอุบัติเหตุและการป้องกัน ครูเห็นด้วยกับวิธีการวัดด้วยการสังเกตพฤติกรรมมีร้อยละ 60.3 เป็นอันดับที่ 1 การทดสอบด้วยวาจามีร้อยละ 18.9 เป็นอันดับที่ 2 การทดสอบด้วยข้อเขียนมีร้อยละ 10.7 เป็นอันดับที่ 3 และการติดตามผลงานภาคปฏิบัติมีร้อยละ 10.1 เป็นอันดับที่ 4 แสดงว่าครูเห็นด้วยกับการสังเกตพฤติกรรมเป็นสิ่งที่สำคัญมาก สำหรับการทดสอบด้วยวาจาและข้อเขียน ครูเห็นว่ามีความสำคัญรองลงไป และการติดตามผลงานภาคปฏิบัติครูเห็นด้วยเป็นอันดับสุดท้าย

ตาราง 27 ผลความคิดเห็นของครูด้านการประเมินผล แสดงเป็นค่าร้อยละของเนื้อหา
ในหน่วยเรื่องบ้านที่น่าอยู่

เนื้อหา	การประเมินผล				ร้อยละ
	การสังเกต พฤติกรรม	การติดตามผล งานภาคปฏิบัติ	การทดสอบ ด้วยวาจา	การทดสอบ ด้วยข้อเขียน	
บ้าน	35.6	27.6	21.8	15.0	100
การเลือกซื้อของใช้ และของเล่น	48.6	21.0	22.2	9.2	100
โรคติดต่อในเด็ก	43.4	18.5	22.2	15.9	100
การช่วยเหลือรอบ ครัว	41.1	19.3	24.3	15.3	100

จากตาราง 27 แสดงความคิดเห็นของครูเป็นค่าร้อยละในด้านการประเมินผล
ต่อเนื้อหาต่าง ๆ ในหน่วยเรื่องบ้านที่น่าอยู่ จากเนื้อหาเรื่องบ้าน ครูเห็นด้วยกับวิธีการ
วัดด้วยการสังเกตพฤติกรรม มีร้อยละ 35.6 จัดเป็นอันดับที่ 1 การติดตามผลงานภาค
ปฏิบัติมีร้อยละ 27.6 เป็นอันดับที่ 2 วิธีการทดสอบด้วยวาจามีร้อยละ 21.8 จัดเป็น
อันดับที่ 3 วิธีการทดสอบด้วยข้อเขียนมีร้อยละ 15.0 เป็นอันดับที่ 4 สรุปได้ว่าใน
เนื้อหาเรื่องนี้ ครูเห็นด้วยกับวิธีการวัดด้วยการสังเกตพฤติกรรมเด็ก เป็นวิธีการที่เหมาะสม
มากที่สุด การติดตามผลงานภาคปฏิบัติ การทดสอบด้วยวาจา และข้อเขียนเป็นวิธีการ
รองลงมาตามลำดับ

เรื่อง การเลือกซื้อของใช้และของเล่น ครูเห็นด้วยกับวิธีการสังเกตพฤติกรรม
มีร้อยละ 48.6 เป็นอันดับที่ 1 การทดสอบด้วยวาจามีร้อยละ 22.2 เป็นอันดับที่ 2

การติดตามผลงานภาคปฏิบัติมีร้อยละ 21.0 เป็นอันดับที่ 3 การทดสอบด้วยข้อเขียนมีร้อยละ 9.2 เป็นอันดับที่ 4 สรุปได้ว่าครูเห็นด้วยกับการสังเกตพฤติกรรม มีความสำคัญเป็นอันดับแรก การทดสอบด้วยวาจาเป็นวิธีการที่รองลงมา สำหรับการติดตามผลงานภาคปฏิบัติและทดสอบด้วยข้อเขียนครูเห็นด้วยน้อยลงมาตามลำดับ

เรื่อง โรคติดต่อในเด็ก ครูเห็นด้วยกับวิธีการวัดด้วยการสังเกตพฤติกรรมมีร้อยละ 43.4 การทดสอบด้วยวาจามีร้อยละ 22.2 การติดตามผลงานภาคปฏิบัติมีร้อยละ 18.5 เป็นอันดับที่ 3 การทดสอบด้วยข้อเขียนมีร้อยละ 15.9 เป็นอันดับที่ 4 สรุปได้ว่าครูเห็นความสำคัญในวิธีการวัดด้วยการสังเกตพฤติกรรมมีความเหมาะสมที่สุดสำหรับการทดสอบด้วยวาจา การติดตามผลงานภาคปฏิบัติ และการทดสอบด้วยข้อเขียนมีความสำคัญรองลงมาตามลำดับ

เรื่อง การช่วยเหลือรอบครัว ครูเห็นด้วยกับวิธีการวัดด้วยการสังเกตพฤติกรรมเด็ก มีร้อยละ 41.1 จัดเป็นอันดับที่ 1 การทดสอบด้วยวาจามีร้อยละ 24.3 เป็นอันดับที่ 2 การติดตามผลงานภาคปฏิบัติมีร้อยละ 19.3 เป็นอันดับที่ 3 การทดสอบด้วยข้อเขียนมีร้อยละ 15.3 เป็นอันดับที่ 4 สรุปได้ว่าครูเห็นความสำคัญในวิธีการวัดด้วยการสังเกตพฤติกรรมมีความเหมาะสม สำหรับการทดสอบด้วยวาจา การติดตามผลงานภาคปฏิบัติ และการทดสอบด้วยข้อเขียนมีความเหมาะสมรอง ๆ ลงมาตามลำดับ

ตาราง 28 ผลความคิดเห็นของครูด้านการประเมินผล แสดงเป็นค่าร้อยละของเนื้อหา
ในหน่วยเรื่องโรงเรียน

เนื้อหา	การประเมินผล				ร้อยละ
	การสังเกต พฤติกรรม	การตรวจผล งานภาคปฏิบัติ	การทดสอบ ด้วยวาจา	การทดสอบ ด้วยข้อเขียน	
โรงเรียนของเรา	47.1	21.6	20.0	11.3	100
บุคคลในโรงเรียน	43.8	22.6	21.0	12.6	100
ระเบียบข้อบังคับ คุณภาพชีวิตและการ ปฏิบัติตนในโรงเรียน	54.1	22.0	17.5	6.4	100
หน้าที่ของบุคคลและ ผู้บริการต่าง ๆ ใน โรงเรียน	45.5	17.9	23.2	13.4	100

จากตาราง 28 แสดงความคิดเห็นของครูเป็นค่าร้อยละในด้านการประเมินผล
ต่อเนื้อหาต่าง ๆ ในหน่วยเรื่องโรงเรียน จากเนื้อหาเรื่องโรงเรียนของเรา ครูเห็น
ด้วยกับวิธีการวัดด้วยการสังเกตพฤติกรรมของเด็ก มีร้อยละ 47.1 จัดเป็นอันดับที่ 1
การตรวจผลงานภาคปฏิบัติ มีร้อยละ 21.6 เป็นอันดับที่ 2 การทดสอบด้วยวาจา
มีร้อยละ 20.0 เป็นอันดับที่ 3 การทดสอบด้วยข้อเขียนมีร้อยละ 11.3 เป็นอันดับที่ 4
สรุปได้ว่าครูเห็นด้วยกับวิธีการวัดด้วยการสังเกตพฤติกรรมมีความเหมาะสมมากกว่าแบบอื่น
สำหรับวิธีการวัดด้วยการตรวจผลงานภาคปฏิบัติ การทดสอบด้วยวาจา และข้อเขียนมีความ
สำคัญรอง ๆ ลงไปตามลำดับ

เรื่องบุคคลในโรงเรียน ครูเห็นด้วยกับวิธีการวัดด้วยการสังเกตพฤติกรรม มีร้อยละ 43.8 จัดเป็นอันดับที่ 1 การตรวจผลงานภาคปฏิบัติมีร้อยละ 22.6 เป็นอันดับที่ 2 การทดสอบด้วยวาจา มีร้อยละ 21.0 เป็นอันดับที่ 3 การทดสอบด้วยข้อเขียนมีร้อยละ 12.6 เป็นอันดับที่ 4 สรุปได้ว่าครูเห็นด้วยกับวิธีการวัดด้วยการสังเกตพฤติกรรมมีความเหมาะสมเป็นอันดับแรก สำหรับการติดตามผลงานภาคปฏิบัติ การทดสอบด้วยวาจา และข้อเขียน มีความสำคัญรองลงไปตามลำดับ

เรื่องระเบียบข้อบังคับคุณภาพชีวิตและการปฏิบัติตนในโรงเรียน ครูเห็นด้วยกับวิธีการสังเกตพฤติกรรม มีร้อยละ 54.1 จัดเป็นอันดับที่ 1 การตรวจผลงานภาคปฏิบัติ มีร้อยละ 22.0 เป็นอันดับที่ 2 การทดสอบด้วยวาจา มีร้อยละ 17.5 เป็นอันดับที่ 3 การทดสอบด้วยข้อเขียนมีร้อยละ 6.4 เป็นอันดับที่ 4 สรุปได้ว่าครูเห็นด้วยกับวิธีการวัดด้วยการสังเกตพฤติกรรมมีความเหมาะสมมากกว่าแบบอื่น ๆ สำหรับวิธีการตรวจผลงานภาคปฏิบัติ การทดสอบด้วยวาจาและข้อเขียนมีความสำคัญรองลงไปตามลำดับ

เรื่องหน้าที่ของบุคคลและผู้บริหารต่าง ๆ ในโรงเรียน ครูเห็นด้วยกับวิธีการสังเกตพฤติกรรมมีร้อยละ 45.5 เป็นอันดับที่ 1 การทดสอบด้วยวาจา มีร้อยละ 23.2 เป็นอันดับที่ 2 การตรวจผลงานภาคปฏิบัติมีร้อยละ 17.9 เป็นอันดับที่ 3 การทดสอบด้วยข้อเขียนมีร้อยละ 13.4 เป็นอันดับที่ 4 สรุปได้ว่าครูเห็นด้วยกับวิธีการวัดด้วยการสังเกตพฤติกรรมมีความเหมาะสมมากเป็นอันดับแรก สำหรับวิธีการทดสอบด้วยวาจา การตรวจผลงานภาคปฏิบัติ และการทดสอบด้วยข้อเขียนมีความเหมาะสมรอง ๆ ลงไป

ตาราง 29 ผลความคิดเห็นของครูด้านการประเมินผล แสดงเป็นค่าร้อยละของเนื้อหา
ในหน่วยเรื่องชุมชน

เนื้อหา	การประเมินผล				ร้อยละ
	การสังเกต พฤติกรรม	การตรวจผล งานภาคปฏิบัติ	การทดสอบ ด้วยวาจา	การทดสอบ ด้วยข้อเขียน	
ประวัติและสถานที่ สำคัญของชุมชน	27.0	15.2	29.0	28.8	100
บุคคลที่มีประโยชน์ต่อ ชุมชนผู้ให้บริการชุมชน และบริ การที่ชุมชนจัด	27.2	15.0	23.9	33.9	100
ความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลในชุมชน	22.4	14.6	26.5	36.6	100
การคมนาคมและการ ติดต่อสื่อสารในชุมชน	22.8	19.1	32.9	25.3	100
การประกอบอาชีพใน ชุมชนกับความสัมพันธ์ ระหว่างสภาพแวดล้อม ธรรมชาติ	24.9	12.8	25.5	36.8	100
การรักษาความสะอาด ความสวยงาม ความ สมดุลย์ของธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมในชุมชนและ อันตรายจากสิ่งแวดล้อม	46.7	22.2	18.1	13.0	100

จากตาราง 29 แสดงความคิดเห็นของครูเป็นคำร้อยละในด้านการประเมินผล
 ต่อเนื้อหาต่าง ๆ ในหน่วยเรื่องชุมชน จากเนื้อหาเรื่องประวัติและสถานที่สำคัญของชุมชน
 ครูเห็นด้วยกับวิธีการวัดด้วยการทดสอบด้วยวาจา มีร้อยละ 29.0 จัดเป็นอันดับที่ 1 การ
 ทดสอบด้วยข้อเขียนมีร้อยละ 28.8 เป็นอันดับที่ 2 การสังเกตพฤติกรรมมีร้อยละ 27.0
 เป็นอันดับที่ 3 และการตรวจผลงานภาคปฏิบัติมีร้อยละ 15.2 เป็นอันดับที่ 4 สรุปได้
 ว่าครูเห็นด้วยในวิธีการวัดแบบทดสอบด้วยวาจา มีความเหมาะสมมาก การทดสอบด้วย
 ข้อเขียน การสังเกตพฤติกรรมและการตรวจผลงานภาคปฏิบัติมีความเหมาะสมรอง ๆ
 ลงมา

เรื่องบุคคลที่มีประโยชน์ต่อชุมชน ผู้ให้บริการชุมชนและบริการที่ชุมชนจัด ครูเห็น
 ด้วยกับวิธีการทดสอบข้อเขียน มีร้อยละ 33.9 จัดเป็นอันดับที่ 1 การสังเกตพฤติกรรม
 มีร้อยละ 27.2 เป็นอันดับที่ 2 การทดสอบด้วยวาจา มีร้อยละ 23.9 เป็นอันดับที่ 3
 การตรวจผลงานภาคปฏิบัติมีร้อยละ 15.0 เป็นอันดับที่ 4 สรุปได้ว่าครูเห็นวิธีการวัด
 ด้วยข้อเขียนมีความเหมาะสมเป็นอันดับแรก สำหรับวิธีการวัดด้วยการสังเกตพฤติกรรม
 การทดสอบด้วยวาจา และการตรวจผลงานภาคปฏิบัติมีความเหมาะสมรองลงไปตามลำดับ

เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในชุมชน ครูเห็นด้วยกับวิธีการวัดด้วยการทดสอบ
 ด้วยข้อเขียนมีร้อยละ 36.6 จัดเป็นอันดับที่ 1 การทดสอบด้วยวาจา มีร้อยละ 26.5
 เป็นอันดับที่ 2 การสังเกตพฤติกรรมมีร้อยละ 22.4 เป็นอันดับที่ 3 การตรวจผลงาน
 ภาคปฏิบัติมีร้อยละ 14.6 เป็นอันดับที่ 4 สรุปได้ว่าครูเห็นด้วยในวิธีการทดสอบด้วย
 ข้อเขียนมีความเหมาะสมเป็นอันดับแรก สำหรับการทดสอบด้วยวาจา การสังเกตพฤติกรรม
 และการตรวจผลงานภาคปฏิบัติมีความเหมาะสมรองลงไปตามลำดับ

เรื่อง การคมนาคมและการติดต่อสื่อสารในชุมชน ครูเห็นด้วยกับวิธีการวัดด้วย
 การทดสอบด้วยวาจา มีร้อยละ 32.9 จัดเป็นอันดับที่ 1 การทดสอบด้วยข้อเขียนมีร้อยละ
 25.3 เป็นอันดับที่ 2 การสังเกตพฤติกรรมมีร้อยละ 22.8 เป็นอันดับที่ 3 การตรวจ
 ผลงานภาคปฏิบัติมีร้อยละ 19.1 เป็นอันดับที่ 4 สรุปได้ว่าครูเห็นวิธีการทดสอบด้วยวาจา

มีความเหมาะสมเป็นอันดับแรก สำหรับการทดสอบด้วยข้อเขียน การสังเกตพฤติกรรม และการตรวจผลงานภาคปฏิบัติมีความเหมาะสมรองลงไปตามลำดับ

เรื่อง การประกอบอาชีพในชุมชนกับความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมธรรมชาติ
ครูเห็นด้วยกับวิธีการวัดด้วยการทดสอบด้วยข้อเขียนมีร้อยละ 36.8 จัดเป็นอันดับที่ 1
การทดสอบด้วยวามามีร้อยละ 25.5 เป็นอันดับที่ 2 การสังเกตพฤติกรรมมีร้อยละ 24.9
เป็นอันดับที่ 3 การตรวจผลงานภาคปฏิบัติมีร้อยละ 12.8 เป็นอันดับที่ 4 สรุปได้ว่า
ครูเห็นด้วยในวิธีการวัดที่ใช้แบบทดสอบด้วยข้อเขียนมีความเหมาะสมเป็นอันดับแรก สำหรับ
วิธีการวัดแบบทดสอบด้วยวาม การสังเกตพฤติกรรม และการตรวจผลงานภาคปฏิบัติ
มีความเหมาะสมรอง ๆ ไปตามลำดับ

เรื่อง การรักษาความสะอาด ความสวยงาม ความสมดุลย์ของธรรมชาติ
สิ่งแวดล้อมในชุมชน และอันตรายจากสิ่งแวดล้อม ครูเห็นด้วยกับวิธีการสังเกตพฤติกรรม
มีร้อยละ 46.7 จัดเป็นอันดับที่ 1 การตรวจผลงานภาคปฏิบัติมีร้อยละ 22.2 เป็น
อันดับที่ 2 การทดสอบด้วยวามามีร้อยละ 18.1 เป็นอันดับที่ 3 การทดสอบด้วย
ข้อเขียนมีร้อยละ 13.0 เป็นอันดับที่ 4 สรุปได้ว่าครูเห็นวิธีการวัดด้วยการสังเกต
พฤติกรรมมีความเหมาะสมเป็นอันดับแรก สำหรับวิธีการตรวจผลงานภาคปฏิบัติ การ
ทดสอบด้วยวามและการทดสอบด้วยข้อเขียนมีความเหมาะสมรองลงไปตามลำดับ

ตาราง 30 ผลความคิดเห็นของครูด้านการประเมินผล แสดงเป็นค่าร้อยละของเนื้อหา
ในหน่วยเรื่องสิ่งแวดล้อม

เนื้อหา	การประเมินผล				ร้อยละ
	การสังเกต พฤติกรรม	การตรวจผล งานภาคปฏิบัติ	การทดสอบ ด้วยวาจา	การทดสอบ ด้วยข้อเขียน	
สัตว์	37.7	18.3	19.5	24.5	100
พืช	38.1	19.3	18.9	23.7	100
เปลือกโลก	37.0	15.6	20.0	27.4	100
หิฟ	38.5	18.5	19.8	23.2	100

จากตาราง 30 แสดงความคิดเห็นของครูเป็นค่าร้อยละ ในด้านการประเมินผล
ต่อเนื้อหาต่าง ๆ ในหน่วยเรื่องสิ่งแวดล้อม จากเนื้อหาเรื่องสัตว์ ครูเห็นด้วยกับวิธีการ
วัดด้วยการสังเกตพฤติกรรมมีร้อยละ 37.7 จัดเป็นอันดับที่ 1 วิธีการทดสอบด้วยข้อเขียน
มีร้อยละ 24.5 เป็นอันดับที่ 2 การทดสอบด้วยวาจามีร้อยละ 19.5 เป็นอันดับที่ 3
การตรวจผลงานภาคปฏิบัติมีร้อยละ 18.3 เป็นอันดับที่ 4 สรุปได้ว่าครูเห็นด้วยในวิธี
การสังเกตพฤติกรรมมีความเหมาะสมมากที่สุด สำหรับการทดสอบด้วยข้อเขียน การทดสอบ
ด้วยวาจา และการตรวจผลงานภาคปฏิบัติครูเห็นว่ามีความเหมาะสมน้อยลงตามลำดับ

เรื่องพืช ครูเห็นด้วยกับวิธีการวัดด้วยการสังเกตพฤติกรรม มีร้อยละ 38.1
จัดเป็นอันดับที่ 1 การทดสอบด้วยข้อเขียนมีร้อยละ 23.7 เป็นอันดับที่ 2 การตรวจ
ผลงานภาคปฏิบัติมีร้อยละ 19.3 เป็นอันดับที่ 3 การทดสอบด้วยวาจามีร้อยละ 18.9
เป็นอันดับที่ 4 สรุปได้ว่าครูเห็นด้วยในวิธีการวัดด้วยการสังเกตพฤติกรรมมีความเหมาะสม
มากเป็นอันดับแรก สำหรับการทดสอบด้วยข้อเขียน การตรวจผลงานภาคปฏิบัติ และการ

ทดสอบด้วยวาจามีความสำคัญรอง ๆ ลงมา

เรื่อง เปลือกโลก ครูเห็นด้วยกับวิธีการวัดด้วยการสังเกตพฤติกรรม มีร้อยละ 37.0 จัดเป็นอันดับที่ 1 การทดสอบด้วยข้อเขียนมีร้อยละ 27.4 เป็นอันดับที่ 2 การทดสอบด้วยวาจามีร้อยละ 20.0 เป็นอันดับที่ 3 การตรวจผลงานภาคปฏิบัติมีร้อยละ 15.6 เป็นอันดับที่ 4 สรุปได้ว่าครูเห็นด้วยในวิธีการวัดด้วยการสังเกตพฤติกรรมมีความเหมาะสมมากเป็นอันดับแรก สำหรับวิธีทดสอบด้วยข้อเขียน การทดสอบด้วยวาจา และการตรวจผลงานภาคปฏิบัติมีความสำคัญน้อยลงไปตามลำดับ

เรื่องที่ครูเห็นด้วยกับวิธีการวัดด้วยการสังเกตพฤติกรรมมีร้อยละ 38.5 จัดเป็นอันดับที่ 1 การทดสอบด้วยข้อเขียนมีร้อยละ 23.2 จัดเป็นอันดับที่ 2 การทดสอบด้วยวาจามีร้อยละ 19.8 เป็นอันดับที่ 3 การตรวจผลงานภาคปฏิบัติมีร้อยละ 18.5 เป็นอันดับที่ 4 สรุปได้ว่า ครูเห็นด้วยในวิธีการวัดด้วยการสังเกตพฤติกรรม มีความเหมาะสมมากที่สุด สำหรับวิธีทดสอบด้วยข้อเขียน การทดสอบด้วยวาจาและการตรวจผลงานภาคปฏิบัติมีความเหมาะสมน้อยลงไปตามลำดับ

ตาราง 31 ผลความึกเห็นของครูด้านการประเมินผลแสดง เป็นค่าร้อยละของ เนื้อหา
ในหน่วยเรื่องชาติไทย

เนื้อหา	การประเมินผล				ร้อยละ
	การสังเกต พฤติกรรม	การตรวจผล งานภาคปฏิบัติ	การทดสอบ ด้วยวาจา	การทดสอบ ด้วยข้อเขียน	
ประวัติความเป็นมา ของชาติไทยที่อยู่ใน แหลมทอง	27.0	11.7	27.0	34.2	100
ธงชาติและเพลงชาติ ภาษาและการแต่งกาย ของคนไทยและการ เคารพแบบไทย	47.5	22.4	10.5	19.6	100
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและ สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ	47.7	21.6	17.5	13.2	100
	42.4	14.8	13.2	19.6	100

จากตาราง 31 แสดงความึกเห็นของครูเป็นค่าร้อยละ ในด้านการประเมินผล
ต่อเนื้อหาต่าง ๆ ในหน่วยเรื่องชาติไทย จากเนื้อหาเรื่องประวัติความเป็นมาของชาติไทย
ที่อยู่ในแหลมทอง ครูเห็นด้วยกับวิธีการทดสอบด้วยข้อเขียนมีร้อยละ 34.2 จัดเป็นอันดับที่ 1
การทดสอบด้วยการสังเกตพฤติกรรม และการทดสอบด้วยวาจามีร้อยละ 27.0 เป็นอันดับ
ที่ 2 การตรวจผลงานภาคปฏิบัติมีร้อยละ 11.7 เป็นอันดับที่ 4 สรุปได้ว่าครูเห็นด้วย

ในวิธีวัดด้วยการทดสอบข้อเขียนมีความเหมาะสมเป็นอันดับแรก สำหรับการสังเกตพฤติกรรมและการทดสอบด้วยวาจา ครูเห็นเป็นอันดับรองลงมา และการตรวจผลงานภาคปฏิบัติครูเห็นด้วยเป็นอันดับสุดท้าย

เรื่องธงชาติและเพลงชาติ ครูเห็นด้วยกับวิธีการสังเกตพฤติกรรมมีร้อยละ 47.5 จัดเป็นอันดับที่ 1 การตรวจผลงานภาคปฏิบัติมีร้อยละ 22.4 เป็นอันดับที่ 2 การทดสอบด้วยข้อเขียนมีร้อยละ 19.6 เป็นอันดับที่ 3 การทดสอบด้วยวาจามีร้อยละ 10.5 เป็นอันดับที่ 4 สรุปได้ว่าครูเห็นด้วยกับการสังเกตพฤติกรรม ซึ่งเหมาะสมเป็นอันดับแรก สำหรับการตรวจผลงานภาคปฏิบัติ การทดสอบด้วยข้อเขียน และการทดสอบด้วยวาจา ครูเห็นว่ามีความเหมาะสมเป็นอันดับรอง ๆ ลงมา

เรื่องภาษาและการแต่งกายของคนไทยและการเคารพแบบไทย ครูเห็นด้วยกับวิธีการวัดด้วยการสังเกตพฤติกรรม มีร้อยละ 47.7 จัดเป็นอันดับที่ 1 การตรวจผลงานภาคปฏิบัติมีร้อยละ 21.6 เป็นอันดับที่ 2 การทดสอบด้วยวาจามีร้อยละ 17.5 เป็นอันดับที่ 3 และการทดสอบด้วยข้อเขียนมีร้อยละ 13.2 เป็นอันดับที่ 4 สรุปได้ว่าครูเห็นด้วยกับการสังเกตพฤติกรรมมีความเหมาะสมมาก เป็นอันดับแรก สำหรับการตรวจผลงานภาคปฏิบัติ การทดสอบด้วยวาจา และการทดสอบด้วยข้อเขียน ครูเห็นว่ามีความเหมาะสมรองลงไปตามลำดับ

เรื่องพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ครูเห็นด้วยกับวิธีการวัดด้วยการสังเกตพฤติกรรม มีร้อยละ 42.4 จัดเป็นอันดับที่ 1 การทดสอบด้วยข้อเขียนมีร้อยละ 19.6 เป็นอันดับที่ 2 การตรวจผลงานภาคปฏิบัติมีร้อยละ 14.8 เป็นอันดับที่ 3 และการทดสอบด้วยวาจามีร้อยละ 13.2 เป็นอันดับที่ 4 สรุปได้ว่าครูเห็นด้วยกับการสังเกตพฤติกรรมมีความเหมาะสมมาก เป็นอันดับแรก สำหรับการทดสอบด้วยข้อเขียน การตรวจผลงานภาคปฏิบัติ และการทดสอบด้วยวาจา ครูเห็นว่ามีความเหมาะสมน้อยลงไปตามลำดับ

ตาราง 32 ผลความึกเห็นของครูด้านการประเมินผล แสดงเป็นค่าร้อยละของเนื้อหา
ในหน่วยเรื่องข่าว เหตุการณ์ และวันสำคัญ

เนื้อหา	การประเมินผล				ร้อยละ
	การสังเกต พฤติกรรม	การตรวจผล งานภาคปฏิบัติ	การทดสอบ ด้วยวาจา	การทดสอบ ด้วยข้อเขียน	
ข่าว เหตุการณ์	42.8	22.0	17.9	17.3	100
วันสำคัญ	42.4	19.6	14.8	13.2	100

จากตาราง 32 แสดงความึกเห็นของครูเป็นค่าร้อยละในด้านการประเมินผล
ต่อเนื้อหาต่าง ๆ ในหน่วยเรื่องข่าว เหตุการณ์และวันสำคัญ จากเนื้อหาเรื่องข่าว
เหตุการณ์ ครูเห็นด้วยกับวิธีสังเกตพฤติกรรมมีร้อยละ 42.8 จัดเป็นอันดับที่ 1 การ
ตรวจผลงานภาคปฏิบัติมีร้อยละ 22.0 เป็นอันดับที่ 2 การทดสอบด้วยวาจามีร้อยละ
17.9 เป็นอันดับที่ 3 การทดสอบด้วยข้อเขียนมีร้อยละ 17.3 เป็นอันดับที่ 4 สรุป
ได้ว่าครูเห็นด้วยกับวิธีการสังเกตพฤติกรรมเป็นวิธีที่เหมาะสมที่สุด สำหรับการตรวจ
ผลงานภาคปฏิบัติ การทดสอบด้วยวาจา และการทดสอบด้วยข้อเขียน ครูเห็นว่ามีความ
เหมาะสมรองลงไปตามลำดับ

เรื่องวันสำคัญ ครูเห็นด้วยกับวิธีการสังเกตพฤติกรรม มีร้อยละ 42.4 จัดเป็น
อันดับที่ 1 การตรวจผลงานภาคปฏิบัติมีร้อยละ 19.6 เป็นอันดับที่ 2 การทดสอบด้วย
วาจามีร้อยละ 14.8 เป็นอันดับที่ 3 การทดสอบด้วยข้อเขียนมีร้อยละ 13.2 เป็น
อันดับที่ 4 สรุปได้ว่า ครูเห็นด้วยกับวิธีการสังเกตพฤติกรรม มีความเหมาะสมมากกว่า
วิธีอื่น สำหรับการตรวจผลงานภาคปฏิบัติ การทดสอบด้วยวาจาและการทดสอบด้วย
ข้อเขียน ครูมีความึกเห็นว่ามีเหมาะสมรอง ๆ ลงไปตามลำดับ

5. ความคิดเห็นของครูในด้านการบริหารบริการหลักสูตร เพื่อต้องการทราบว่าสิ่งใด เรื่องใดที่ครูเห็นว่ามีค่ามากที่สุด เพื่อช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูได้นำไปประกอบการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตร

ตาราง 33 ผลความคิดเห็นของครูด้านการบริหารบริการหลักสูตรแสดง เป็นค่าร้อยละ

การบริหารบริการหลักสูตร	ร้อยละ
สื่อการเรียน	29.2
ผู้ช่วยทางวิชาการ	16.0
หนังสือคู่มือ	26.8
ครูพิเศษช่วยเหลือบางวิชาที่ตนไม่ถนัด	11.7
แหล่งความรู้เพื่อค้นคว้าเพิ่มเติม	6.2
แบบทดสอบในแต่ละแผน	4.5
การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	3.5
สถานที่อำนวยความสะดวกในการสอน	2.1

จากตาราง 33 แสดงว่าครูมีความคิดเห็นว่า สื่อการเรียนมีความจำเป็นมาก มีร้อยละ 29.2 จัดเป็นอันดับที่ 1 หนังสือคู่มือมีร้อยละ 26.8 เป็นอันดับที่ 2 ผู้ช่วยทางวิชาการมีร้อยละ 16.0 เป็นอันดับที่ 3 ครูพิเศษช่วยเหลือบางวิชาที่ตนไม่ถนัด มีร้อยละ 11.7 เป็นอันดับที่ 4 แหล่งความรู้เพื่อค้นคว้าเพิ่มเติมมีร้อยละ 6.2 เป็นอันดับที่ 5 แบบทดสอบในแต่ละแผนมีร้อยละ 4.5 เป็นอันดับที่ 6 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีร้อยละ 3.5 เป็นอันดับที่ 7 และสถานที่อำนวยความสะดวกในการสอน มีร้อยละ 2.1 เป็นอันดับที่ 8 สรุปได้ว่า ครูเห็นความจำเป็นเรื่องสื่อการเรียนมากที่สุด

สำหรับหนังสือคู่มือ ผู้ช่วยทางวิชาการ ครูพิเศษช่วยเหลือในการสอนมีความจำเป็น
รอง ๆ ลงไปตามลำดับ และในเรื่องแหล่งความรู้เพื่อค้นคว้าเพิ่มเติม แบบทดสอบใน
แต่ละแผน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และสถานที่ในการสอนครูเห็นความสำคัญ
น้อยลงไป

บทที่ 5

บทสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษากันคว่ำ

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูในการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างประสบการณ์ชีวิตในเรื่องจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา การเรียน การสอน การประเมินผล การบริหารบริการหลักสูตร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยแยกตามวุฒิและประสบการณ์
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยแยกตามขนาดโรงเรียน
4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับการจัดอันดับความสำคัญของ จุดประสงค์ เนื้อหา การเรียนการสอน การประเมิน การบริหารบริการหลักสูตร

สมมติฐานในการศึกษากันคว่ำ

1. ครูที่มีวุฒิและประสบการณ์ต่างกันจะมีความคิดเห็นในการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตแตกต่างกัน
2. ครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกันจะมีความคิดเห็นในการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษากันคว่ำ

1. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษากันคว่ำนี้ คือ ครูสอนประจำชั้น ประถมศึกษาปีที่สอง โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 640 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาความคิดเห็นของครูชั้นประถมศึกษาปีที่สอง
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน
คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัว

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในคำจนุดประสงค์ เนื้อหา การเรียน
การสอน การประเมินผล การบริหารบริการหลักสูตร

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูในการจัดอันดับความสำคัญใน
คำจนุดประสงค์ เนื้อหา การเรียนการสอน และการบริหารบริการหลักสูตร

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ไปขอความ
ร่วมมือต่อสำนักการศึกษากรุงเทพมหานครในการเก็บข้อมูล จากโรงเรียนต่าง ๆ ทั้งหมด
24 เขต โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามจำนวน 396 ฉบับ ไปยัง โรงเรียนในเขตชั้นใน
14 เขต และได้รับแบบสอบถามคืน 372 ฉบับ สำหรับโรงเรียนในเขตชั้นนอก จำนวน
10 เขต ผู้วิจัยนำแบบสอบถามส่งผ่านหัวหน้าเขตและงานการศึกษาจำนวน 244 ฉบับ
ได้รับแบบสอบถามคืนจากเขตชั้นนอก จำนวน 223 ฉบับ รวมเป็นแบบสอบถามได้รับคืน
ทั้งหมด 595 ชุด

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ โดยดูการตอบคำถามทุกตอน
และทุกข้อให้ครบ ซึ่งผู้วิจัยคัดเลือกได้ 514 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.31 และจำแนก
แบบสอบถามตามลักษณะตัวแปร คือ วุฒิและประสบการณ์ และขนาดของ โรงเรียน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ก. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแต่ละ
ข้อคำถาม ซึ่งแยกเป็นหมวดจุดประสงค์ เนื้อหา การเรียนการสอน การประเมินผล
การบริหารบริการหลักสูตร

ข. เปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของครูระหว่างครูที่มีวุฒิ และ

ประสบการณ์การสอนต่างกัน จะมีความคิดเห็นในเรื่องการใช้หลักสูตรในหัวข้อต่าง ๆ โดยใช้สถิติค่า เอฟ (F-test) แบบสองทาง Two-way analysis of variance

ค. เปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน โดยใช้สถิติค่า เอฟ (F-test) แบบทางเดียว One-way analysis of variance

ง. จัดอันดับความสำคัญของความคิดเห็นของครูในด้านจุดประสงค์ เนื้อหา การเรียนการสอน การประเมินผล และการบริหารบริการหลักสูตร โดยใช้ความถี่และสถิติร้อยละ

สรุปผลการศึกษากันว่า

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ก. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

1. ด้านจุดประสงค์ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ครูมีความคิดเห็นว่าจุดประสงค์ส่วนมากสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มีความชัดเจนพอควร และนักเรียนสามารถปฏิบัติได้ตามจุดประสงค์เป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ครูก็เห็นว่าจุดประสงค์ส่วนมากเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนและมีความเหมาะสมกับวัยและสภาพสังคมของเด็กดีมาก

2. ด้านเนื้อหาครูมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์มีความเหมาะสมกับวุฒิภาวะและประสบการณ์เดิมของผู้เรียนพอสมควร แต่สำหรับความเหมาะสมกับชีวิตประจำวันและสภาพสังคมปัจจุบันดีมาก นอกจากนี้เนื้อหามีความชัดเจนถูกต้อง และเป็นพื้นฐานในการเรียนขั้นต่อไปของเด็กได้

3. ด้านการเรียนการสอน ครูเห็นว่ากิจกรรมที่กำหนดไว้สอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหา ความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมทั้งเหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน นอกจากนี้กิจกรรมได้ส่งเสริมความรู้ เจตคติ ทัศนคติ และการฝึกทักษะ

ให้แก่เด็กมากด้วย สำหรับสื่อการเรียนครูเห็นว่าสามารถสนองจุดประสงค์ สอดคล้องกับเนื้อหากิจกรรมและเหมาะสมด้วย ความสนใจของผู้เรียน สื่อการเรียนสามารถนำมาใช้ได้หลายโอกาส และช่วยให้เด็กเกิดความเข้าใจในบทเรียน สำหรับแผนการสอนครูมีความคิดเห็นว่ามีความสะดวกในการนำไปใช้ มีความชัดเจนดี แต่สำหรับท่านให้ความรู้แก่ครูนั้นเหมาะสมกับความต้องการ และให้แนวทางปฏิบัติต่อครูดีพอสมควร เรื่องอัตราเวลาเรียน ครูเห็นว่ามีความเหมาะสมด้วย และระดับชั้นพอสมควร แต่อัตราเวลาเรียนที่ใช้เหมาะสมกับเนื้อหาน้อย

4. ด้านการประเมินผล ครูเห็นว่า การประเมินความรู้พื้นฐาน เป็นสิ่งจำเป็น เพื่อวัดว่าวัดได้เหมาะสมด้วย สภาพสังคม และสอดคล้องกับจุดประสงค์พอสมควร ด้านการกรอกแบบประเมินผลครูสามารถทำได้ แต่ยังไม่มีความสับสนในวิธีใช้แบบประเมินผล ป.02/2 บ้าง ด้านการตัดสินผลการเรียน เกณฑ์และเวลาเรียนมีความเหมาะสมพอสมควร เครื่องมือที่ใช้วัดครูมีความคิดเห็นว่าครูสามารถเข้าใจได้ดี

5. ด้านบริหารบริการหลักสูตร ผู้บริหารมีการติดตามผล และบริการเอกสารหลักสูตรพอสมควร หนังสืออ่านประกอบเพื่อเสริมสร้างความรู้สำหรับครูและนักเรียนมีน้อย ด้านอาคารสถานที่มีพอประมาณ แต่ห้องเรียนไม่เหมาะสมและไม่สะดวกในการจัดกิจกรรมการสอน ความช่วยเหลือในการจัดอบรมเมื่อครูมีปัญหาบ้าง การให้ความรู้ในการใช้หลักสูตรใหม่มีพอประมาณ การช่วยเหลือในการจัดซื้อ การเรียนการสอน และการอำนวยความสะดวกในการสอนมีพอสมควร

ข. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้นำหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตไปใช้ โดยแยกตามวุฒิและประสบการณ์

ครูมีความคิดเห็น เรื่อง หลักสูตรในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตพอสรุปได้ดังนี้

1. หมวดจุดประสงค์ ครูที่มีวุฒิต่างกันมีความคิดเห็นในเรื่องหลักสูตร หมวดจุดประสงค์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมี

ความคิดเห็นในหลักสูตรหมวดจุดประสงค์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ครูที่มีวุฒิและประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นในหลักสูตรหมวดจุดประสงค์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. หมวดเนื้อหา ครูที่มีวุฒิต่างกันมีความคิดเห็นในเรื่องหลักสูตรหมวดเนื้อหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นในหลักสูตรหมวดเนื้อหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ครูที่มีวุฒิและประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นในหลักสูตรหมวดเนื้อหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. หมวดการเรียนการสอน ครูที่มีวุฒิต่างกันมีความคิดเห็นในหลักสูตรหมวดการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นในหลักสูตรหมวดการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ครูที่มีวุฒิและประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นในหลักสูตรหมวดการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. หมวดการประเมินผล ครูที่มีวุฒิต่างกันมีความคิดเห็นในหลักสูตรหมวดการประเมินผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นในหลักสูตรหมวดการประเมินผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ครูที่มีวุฒิและประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นในหลักสูตรหมวดการประเมินผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. หมวดการบริหารบริการหลักสูตร ครูที่มีวุฒิต่างกันมีความคิดเห็นในเรื่องหลักสูตรหมวดการบริหารบริการหลักสูตรแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นในเรื่องหลักสูตรหมวดการบริหารบริการหลักสูตรแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ก. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้นำหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตไปใช้โดยแยกตามขนาดของโรงเรียน

ครูมีความคิดเห็นเรื่องหลักสูตรในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตพอสรุปได้ดังนี้

1. หมวดจุดประสงค์ ครูในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความคิดเห็นในหลักสูตร
หมวดจุดประสงค์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. หมวดเนื้อหา ครูในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความคิดเห็นในหลักสูตร
หมวดเนื้อหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. หมวดการเรียนการสอน ครูในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความคิดเห็น
ในหมวดการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูใน
โรงเรียนขนาดกลาง เห็นด้วยกับหลักสูตรหมวดการเรียนการสอนมากกว่าครูในโรงเรียน
ขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ เห็นด้วย
กับหลักสูตรหมวดการเรียนการสอนมากกว่าครูในโรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดกลางมีความคิดเห็นใน
หลักสูตรหมวดการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. หมวดการประเมินผล ครูในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นใน
หลักสูตรหมวดการประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. หมวดการบริหารบริการหลักสูตร ครูในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความ
คิดเห็นในหลักสูตรหมวดการบริหารบริการหลักสูตร แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ง. ความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับการจัดอันดับความสำคัญ

1. หมวดจุดประสงค์

จากหน่วยเรื่องตัวเราครูมีความคิดเห็นว่าจุดประสงค์ทั้งหมดมี 7 ข้อ เรียง
อันดับความสำคัญจากมากไปหาน้อยดังนี้ การทำความสะอาดร่างกาย มือ เท้า ผิวหนัง
ผม เล็บ ขู ตา จมูก ใต้ การแปรงฟันให้สะอาดถูกวิธีและรักษาฟันให้สะอาดอยู่เสมอ
การแต่งกายให้ตัวเองได้เรียบร้อยและเหมาะสมกับกาลเทศะ การปฏิบัติตนในการกินอยู่
ขับถ่ายได้ถูกต้อง ปฏิบัติตนในการออกกำลังกาย การพักผ่อน ขอบวิธีปฏิบัติตนให้ปลอดภัย
จากอุบัติเหตุที่บ้าน โรงเรียน และในการสัญจรไปมาที่อาจเป็นอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น

หน่วยเรื่องบ้านที่น้ำอยู่ มีจุดประสงค์ทั้งหมด 4 ข้อ ครูมีความคิดเห็นในการจัดอันดับความสำคัญจากมากไปหาน้อยดังนี้ บอกจำนวนสมาชิก ความสัมพันธ์ ความสำคัญ และลักษณะของสมาชิกที่ดีของบุคคลในบ้านได้ ประโยชน์ที่ได้รับจากบ้าน ยกตัวอย่างของจำเป็นที่ควรซื้อ และบอกเหตุผลได้ บอกชื่อโรค สาเหตุและการป้องกันโรคติดต่อที่ตกเป็นกันมากในท้องถิ่นได้

หน่วยเรื่อง โรงเรียนมีจุดประสงค์ทั้งหมด 4 ข้อ ครูมีความคิดเห็นในการจัดอันดับความสำคัญจากมากไปหาน้อยดังนี้ บอกความสำคัญของโรงเรียนได้ การปฏิบัติตนตามหน้าที่และระเบียบข้อบังคับ การใช้แหล่งบริการของโรงเรียน และอ่านแผนผังได้

หน่วยเรื่องชุมชนมีจุดประสงค์ทั้งหมด 5 ข้อ ครูมีความคิดเห็นในการจัดอันดับความสำคัญเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ บอกประโยชน์และความสัมพันธ์ของคนในชุมชน บริการที่ชุมชนจัดเพื่อสนองความต้องการของบุคคลในชุมชน บอกสิ่งที่เป็นอันตรายในชุมชน การปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชน ในการรักษาความสะอาดความสวยงามของสิ่งแวดล้อม และสาเหตุที่ทำให้สิ่งมีชีวิตที่อยู่แวดล้อมตัวเราเพิ่มขึ้นหรือลดลงได้

หน่วยเรื่องสิ่งแวดล้อมมีจุดประสงค์ทั้งหมด 3 ข้อ ครูมีความคิดเห็นในการจัดอันดับความสำคัญเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ อธิบายถึงลักษณะการเจริญเติบโต และประโยชน์ของพืช บอกอันตราย วิธีป้องกันสัตว์บางชนิด บอกชื่อพืชโดยใช้นามเป็นหลัก

หน่วยเรื่องชาติไทย มีจุดประสงค์ทั้งหมด 7 ข้อ ครูมีความคิดเห็นในการจัดอันดับความสำคัญเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ เล่าความเป็นมาของชาติไทยอย่างง่าย การใช้ภาษา ลักษณะการแต่งกายของคนไทย การทำความเคารพธงชาติได้ตามเวลา และสถานที่ การร้องเพลงชาติไทยได้ การร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีได้ บอกนามย่อวันประสูติและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถได้

หน่วยเรื่อง ชาวเหตุการณ์และวันสำคัญ มีจุดประสงค์ทั้งหมด 2 ข้อ ครูมีความคิดเห็นในการจัดอันดับความสำคัญเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ เรื่องชาวเหตุการณ์และวันสำคัญ

2. หมวดเนื้อหา

เรื่องตัวเรามีเนื้อหา 6 ข้อ กรุณามองคิดเห็นว่าเนื้อหาที่มีความสำคัญ
เรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ การทำความสะอาดและรักษาความสะอาดของร่างกาย
การรู้จักช่วยเหลือตนเอง ข้อปฏิบัติในการสร้างสุขนิสัยเกี่ยวกับการรับประทานอาหาร และ
การขับถ่าย อาหาร การออกกำลังกาย การพักผ่อน และการนอน อุบัติเหตุและการ
ป้องกัน

เรื่องบ้านที่น้ำอยู่มีเนื้อหา 4 ข้อ กรุณามองคิดเห็นว่าเนื้อหาที่มีความสำคัญ
เรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ บ้าน การช่วยเหลือครอบครัว การเลือกซื้อของใช้ และ
ของเล่น โรคติดต่อในเด็ก

เรื่อง โรงเรียนมีเนื้อหา 4 ข้อ กรุณามองคิดเห็นว่าเนื้อหาที่มีความสำคัญ
เรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ เรื่อง โรงเรียน ระเบียบข้อบังคับคุณภาพชีวิต และการ
ปฏิบัติตนในโรงเรียน หน้าที่ของบุคคล และผู้บริหารต่าง ๆ ในโรงเรียน บุคคลใน
โรงเรียน

เรื่องชุมชน มีเนื้อหา 6 ข้อ กรุณามองคิดเห็นว่าเนื้อหาที่มีความสำคัญ
เรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ ประวัติและสถานที่สำคัญของชุมชน บุคคลที่มีประโยชน์
ผู้ให้บริการ และบริการที่ชุมชนจัด ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในชุมชน การคมนาคม
ติดต่อสื่อสาร การประกอบอาชีพในชุมชนกับความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมธรรมชาติ
การรักษาความสะอาด ความสวยงาม ความสมดุลของธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมในชุมชน
และอันตรายจากสิ่งแวดล้อมในชุมชน

เรื่องสิ่งแวดล้อมมีเนื้อหา 4 ข้อ กรุณามองคิดเห็นว่าเนื้อหาที่มีความสำคัญ
เรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ ใต้แก๊ส สัตว์ พืช เปลือกโลก และทิศ

เรื่องชาติไทย มีเนื้อหา 4 ข้อ กรุณามองคิดเห็นว่าเนื้อหาที่มีความสำคัญ
เรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ เรื่อง ประวัติความเป็นมาของชาติไทยที่อยู่ในแหลมทอง
ภาษาไทย การแต่งกายของคนไทย การเคารพแบบไทย ธงชาติ เพลงชาติ และ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ

เรื่องข่าว เหตุการณ์และวันสำคัญเนื้อหา 2 ข้อ ครูมีความคิดเห็นว่า
เนื้อหาที่มีความสำคัญเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ ข่าว เหตุการณ์และวันสำคัญ

3. หมวดการเรียนรู้การสอน

จากหน่วยเรื่องตัวเรามี 6 เนื้อเรื่อง ครูมีความคิดเห็นว่าทั้ง 6 เนื้อเรื่อง
ใช้วิธีการสอนด้วยการสาธิตและปฏิบัติจริง เป็นอันดับที่ 1 อันดับที่ 2 ใช้วิธีสอนแสดง
บทบาทสมมุติ อันดับที่ 3 ใช้วิธีสอนแบบแบ่งกลุ่มอภิปราย 4 เนื้อเรื่อง วิธีการบรรยาย
1 เนื้อเรื่อง อันดับที่ 4 ใช้วิธีค้นคว้าศึกษารายงาน 6 เนื้อเรื่อง บรรยายโดยครูหรือ
วิทยากร 2 เนื้อเรื่อง อันดับที่ 5 ใช้วิธีแบบแบ่งกลุ่มอภิปราย 1 เนื้อเรื่อง บรรยาย
โดยครูหรือวิทยากร 3 เนื้อเรื่อง ศึกษาเอกสารที่ 1 เนื้อเรื่อง อันดับที่ 6 ศึกษา
เอกสารที่ 2 เนื้อเรื่อง แบ่งกลุ่มอภิปราย 1 เนื้อเรื่อง เกม 2 เนื้อเรื่อง อันดับที่
7, 8 และ 9 ได้แก่วิธีร้องเพลง นิทาน และเกม

หน่วยเรื่องบ้านที่น่าอยู่มี 4 เนื้อเรื่อง ครูมีความคิดเห็นว่าอันดับที่ 1 ใช้
วิธีการสอนด้วยการสาธิตและปฏิบัติจริง 3 เนื้อเรื่อง วิธีการบรรยาย 1 เนื้อเรื่อง
อันดับที่ 2 ใช้วิธีแสดงบทบาทสมมุติทั้ง 4 เนื้อเรื่อง อันดับที่ 3 คือวิธีการเรียนการสอน
ด้วยการสาธิตและปฏิบัติจริง 1 เนื้อเรื่อง วิธีแบ่งกลุ่มอภิปราย 1 เนื้อเรื่อง ค้นคว้า
ศึกษาและรายงาน 1 เนื้อเรื่อง และศึกษาเอกสารที่ 1 เนื้อเรื่อง อันดับที่ 4 ใช้วิธี
การแบ่งกลุ่มอภิปราย 1 เนื้อเรื่อง ค้นคว้าศึกษารายงาน 2 เนื้อเรื่อง และศึกษา
เอกสารที่ 1 เนื้อเรื่อง อันดับที่ 5 ใช้วิธีแบ่งกลุ่มอภิปราย 1 เนื้อเรื่อง วิธีค้นคว้า
ศึกษาและรายงาน 1 เนื้อเรื่อง วิธีการบรรยาย 2 เนื้อเรื่อง และศึกษาเอกสารที่
1 เนื้อเรื่อง อันดับที่ 6 ใช้วิธีการบรรยาย 2 เนื้อเรื่อง การศึกษาเอกสารที่ 2
เนื้อเรื่อง และเกม 1 เนื้อเรื่อง สำหรับอันดับที่ 7, 8, 9 ได้แก่วิธีใช้เกม ร้องเพลง
และนิทานเป็นส่วนมาก

หน่วยเรื่องโรงเรียนมี 4 เนื้อเรื่อง ครูมีความคิดเห็นว่าทั้ง 4 เนื้อเรื่อง
ใช้วิธีการสอนด้วยการสาธิตและปฏิบัติจริงเป็นอันดับที่ 1 อันดับที่ 2 ใช้วิธีแสดงบทบาทสมมุติ

อันดับที่ 3 ใช้วิธีการแบ่งกลุ่มอภิปราย 4 เนื้อเรื่อง วิธีค้นคว้าศึกษารายงาน 1 เนื้อเรื่อง
 อันดับที่ 4 ใช้วิธีค้นคว้าศึกษารายงาน 2 เนื้อเรื่อง บรรยายโดยครูหรือวิทยากร
 1 เนื้อเรื่อง อันดับที่ 5 ใช้วิธีบรรยายโดยครูหรือวิทยากร 3 เนื้อเรื่อง การค้นคว้า
 ศึกษารายงาน 1 เนื้อเรื่อง อันดับที่ 6 ใช้วิธีศึกษานอกสถานที่ 2 เนื้อเรื่อง เกม
 2 เนื้อเรื่อง สำหรับอันดับที่ 7, 8, 9 ได้แก่ เกม ร้องเพลง และนิทาน

หน่วยเรื่องชุมชนมี 6 เนื้อเรื่อง ภูมิความคิดเห็นว่า อันดับที่ 1 ใช้วิธี
 การสอนด้วยการสาธิตและปฏิบัติจริง 4 เนื้อเรื่อง วิธีการบรรยาย 2 เนื้อเรื่อง
 อันดับที่ 2 ใช้วิธีการแสดงบทบาทสมมุติ 4 เนื้อเรื่อง วิธีค้นคว้าศึกษารายงาน 2
 เนื้อเรื่อง อันดับที่ 3 ใช้วิธีแบ่งกลุ่มอภิปราย 6 เนื้อเรื่อง อันดับที่ 4 ใช้วิธีศึกษา
 นอกสถานที่ 4 เนื้อเรื่อง วิธีค้นคว้าศึกษารายงาน 2 เนื้อเรื่อง วิธีบรรยาย 1
 เนื้อเรื่อง อันดับที่ 5 ใช้วิธีการแสดงบทบาทสมมุติ 1 เนื้อเรื่อง วิธีค้นคว้าศึกษา
 และรายงาน 2 เนื้อเรื่อง วิธีการบรรยาย 1 เนื้อเรื่อง และใช้นิทาน 1 เนื้อเรื่อง
 อันดับที่ 6 ใช้การศึกษานอกสถานที่ 2 เนื้อเรื่อง วิธีบรรยาย 2 เนื้อเรื่อง การสาธิต
 และปฏิบัติจริง 1 เนื้อเรื่อง ใช้เกม 1 เนื้อเรื่อง ร้องเพลง 1 เนื้อเรื่อง สำหรับ
 การใช้เกม ร้องเพลง นิทาน เป็นอันดับที่ 7, 8 และ 9

หน่วยเรื่องสิ่งแวดล้อมมี 4 เนื้อเรื่อง ภูมิความคิดเห็นว่าอันดับที่ 1 ใช้
 วิธีการสาธิตและปฏิบัติจริง 4 เนื้อเรื่อง อันดับที่ 2 ใช้วิธีค้นคว้าศึกษาและรายงาน
 4 เนื้อเรื่อง อันดับที่ 3 ใช้วิธีแบ่งกลุ่มอภิปราย 4 เนื้อเรื่อง อันดับที่ 4 ใช้วิธีการ
 บรรยายโดยครูหรือวิทยากร 4 เนื้อเรื่อง อันดับที่ 5 ใช้วิธีการศึกษานอกสถานที่
 4 เนื้อเรื่อง อันดับที่ 6 ใช้วิธีการแสดงบทบาทสมมุติ 4 เนื้อเรื่อง สำหรับเกม นิทาน
 และเพลงเป็นอันดับที่ 7, 8 และ 9

หน่วยเรื่องชาติไทยมี 4 เนื้อเรื่อง ภูมิความคิดเห็นว่าอันดับที่ 1 ใช้วิธี
 การสาธิตและปฏิบัติจริง 2 เนื้อเรื่อง การบรรยายโดยครูหรือวิทยากร 2 เนื้อเรื่อง
 อันดับที่ 2 ใช้วิธีการแสดงบทบาทสมมุติ 1 เนื้อเรื่อง วิธีแบ่งกลุ่มอภิปราย 1 เนื้อเรื่อง

วิธีค้นคว้าศึกษาและรายงาน 4 เนื้อเรื่อง อันดับที่ 3 ใช้วิธีแบ่งกลุ่มอภิปราย 3 เนื้อเรื่อง การศึกษานอกสถานที่ 1 เนื้อเรื่อง การค้นคว้าและรายงาน 1 เนื้อเรื่อง อันดับที่ 4 ใช้วิธีการสาธิตและปฏิบัติจริง 1 เนื้อเรื่อง วิธีค้นคว้าศึกษาและรายงาน 1 เนื้อเรื่อง วิธีการบรรยายโดยครูหรือวิทยากร 1 เนื้อเรื่อง อันดับที่ 5 ใช้วิธีแสดงบทบาทสมมุติ 1 เนื้อเรื่อง การศึกษานอกสถานที่ 2 เนื้อเรื่อง ไข่เกม 1 เนื้อเรื่อง และร้องเพลง 1 เนื้อเรื่อง อันดับที่ 6 ใช้วิธีการสาธิตและปฏิบัติจริง 1 เนื้อเรื่อง เกม 2 เนื้อเรื่อง สำหรับวิธีการแสดงบทบาทสมมุติ การศึกษานอกสถานที่ เกม เพลง และนิทาน เป็นอันดับที่ 7, 8 และ 9

หน่วยเรื่องข่าวเหตุการณ์และวันสำคัญ มี 2 เนื้อเรื่อง ครูมีความคิดเห็นว่าใช้วิธีการสาธิตและปฏิบัติจริง 2 เนื้อเรื่อง อันดับที่ 2 ใช้วิธีการแสดงบทบาทสมมุติ 2 เนื้อเรื่อง อันดับที่ 3 ใช้วิธีแบ่งกลุ่มอภิปรายและศึกษานอกสถานที่ อันดับที่ 4 ใช้วิธีค้นคว้าศึกษารายงาน อันดับที่ 5 ใช้วิธีการบรรยายโดยครูหรือวิทยากรและร้องเพลง อันดับที่ 6 ใช้วิธีบรรยายโดยครูหรือวิทยากรและเกม สำหรับการศึกษานอกสถานที่ เกม เพลงและนิทาน เป็นอันดับที่ 7, 8 และ 9

4. หมวดการประเมินผล

จากหน่วยเรื่องตัวเรามีจำนวน 6 เนื้อเรื่อง ครูมีความคิดเห็นว่าทั้ง 6 เนื้อเรื่อง ครูใช้วิธีสังเกตพฤติกรรมเป็นอันดับที่ 1 อันดับที่ 2 ครูใช้วิธีการตรวจผลงานภาคปฏิบัติ 5 เนื้อเรื่อง และการทดสอบด้วยวาจา 1 เนื้อเรื่อง อันดับที่ 3 ครูเห็นว่าใช้วิธีการทดสอบด้วยวาจา 5 เนื้อเรื่อง การทดสอบด้วยข้อเขียน 1 เนื้อเรื่อง อันดับที่ 4 ครูเห็นว่า ใช้วิธีทดสอบด้วยข้อเขียน 5 เนื้อเรื่อง และทดสอบด้วยวาจา 1 เนื้อเรื่อง

จากเรื่องบ้าน มีจำนวน 4 เนื้อเรื่อง ครูมีความคิดเห็นว่าทั้ง 4 เนื้อเรื่อง ใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรมเด็กเป็นอันดับที่ 1 อันดับที่ 2 ได้แก่วิธีการตรวจผลงานภาคปฏิบัติ 1 เนื้อเรื่อง การทดสอบด้วยวาจา 1 เนื้อเรื่อง อันดับที่ 3 ได้แก่วิธีการตรวจ

ผลงานภาคปฏิบัติ 3 เนื้อเรื่อง การทดสอบด้วยวาจา 1 เนื้อเรื่อง อันดับที่ 4 ได้แก่
วิธีทดสอบด้วยข้อเขียนทั้งหมด

จากเรื่อง โรงเรียนมี 4 เนื้อเรื่อง ครูมีความคิดเห็นว่าทั้ง 4 เนื้อเรื่อง
ครูใช้การสังเกตพฤติกรรมเด็กเป็นอันดับที่ 1 อันดับที่ 2 ใช้วิธีตรวจผลงานภาคปฏิบัติ
3 เนื้อเรื่อง การทดสอบด้วยวาจา 1 เนื้อเรื่อง อันดับที่ 3 ได้แก่วิธีการทดสอบด้วย
วาจา 3 เนื้อเรื่อง การตรวจผลงานภาคปฏิบัติ 1 เนื้อเรื่อง อันดับที่ 4 ได้แก่การ
ทดสอบด้วยข้อเขียนทั้งหมด

จากเรื่อง ชุมชน มีจำนวน 6 เนื้อเรื่อง ครูมีความคิดเห็นว่าทั้ง 6 เนื้อเรื่อง
ใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรมเด็กเป็นอันดับที่ 1 อันดับที่ 2 ได้แก่วิธีตรวจผลงานภาคปฏิบัติ
1 เนื้อเรื่อง การทดสอบด้วยวาจา 2 เนื้อเรื่อง การทดสอบด้วยข้อเขียน 3 เนื้อเรื่อง
อันดับที่ 3 ได้แก่วิธีทดสอบด้วยวาจา 4 เนื้อเรื่อง ทดสอบด้วยข้อเขียน 2 เนื้อเรื่อง
อันดับที่ 4 ได้แก่วิธีตรวจผลงานภาคปฏิบัติ 5 เนื้อเรื่อง การทดสอบด้วยข้อเขียน
1 เนื้อเรื่อง

จากเรื่อง สิ่งแวดล้อม มีจำนวน 4 เนื้อเรื่อง ครูมีความคิดเห็นว่า การใช้
วิธีสังเกตพฤติกรรมทั้ง 4 เนื้อเรื่องเป็นอันดับที่ 1 อันดับที่ 2 ครูใช้วิธีการทดสอบด้วย
ข้อเขียน 4 เนื้อเรื่อง อันดับที่ 3 ครูใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรม 1 เนื้อเรื่อง ทดสอบ
ด้วยวาจา 3 เนื้อเรื่อง อันดับที่ 4 ครูเห็นว่าใช้วิธีการตรวจผลงานภาคปฏิบัติ 3 เนื้อเรื่อง
การทดสอบด้วยวาจา 1 เนื้อเรื่อง

จากเรื่อง ชาติไทย มีจำนวน 4 เนื้อเรื่อง ครูมีความคิดเห็นว่าใช้วิธีสังเกต
พฤติกรรม 3 เนื้อเรื่อง การทดสอบด้วยข้อเขียน 1 เนื้อเรื่อง เป็นอันดับที่ 1 อันดับที่ 2
ครูใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรม 1 เนื้อเรื่อง การตรวจผลงานภาคปฏิบัติ 2 เนื้อเรื่อง
การทดสอบด้วยวาจา 1 เนื้อเรื่อง การทดสอบด้วยข้อเขียน 1 เนื้อเรื่อง อันดับที่ 3
ครูเห็นว่าใช้วิธีตรวจสอบภาคปฏิบัติ 1 เนื้อเรื่อง การทดสอบด้วยวาจา 1 เนื้อเรื่อง และ
ทดสอบด้วยข้อเขียน 1 เนื้อเรื่อง อันดับที่ 4 ครูใช้วิธีตรวจผลงานภาคปฏิบัติ 2 เนื้อเรื่อง

การทดสอบด้วยข้อเขียน 1 เนื้อเรื่อง การทดสอบด้วยวาจา 1 เนื้อเรื่อง

จากเรื่องข่าวเหตุการณ์และวันสำคัญ 2 เนื้อเรื่อง ครูมีความคิดเห็นว่า
ห้ 2 เนื้อเรื่อง ครูใช้วิธีสังเกตพฤติกรรมเป็นอันดับที่ 1 การตรวจผลงานภาคปฏิบัติ
เป็นอันดับที่ 2 การทดสอบด้วยวาจา เป็นอันดับที่ 3 และการทดสอบด้วยข้อเขียนเป็น
อันดับที่ 4

5. หมวดการบริหารบริการหลักสูตร มีทั้งหมด 8 ข้อ ครูมีความคิดเห็น
ความสำคัญเรียงอันดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ สื่อการเรียน หนังสือคู่มือ ผู้ช่วยเหลือ
ทางวิชาการ ครูพิเศษช่วยสอนบางวิชาที่ครูไม่ถนัด แหล่งความรู้เพื่อค้นคว้าเพิ่มเติม
แบบทดสอบในแต่ละแผน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และสถานที่อำนวยความสะดวก
ในการสอน

อภิปรายผล

1. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่ม
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

1. หมวดจุดประสงค์ จากการวิจัยพบว่า

จุดประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรคือ เป็น
ส่วนมากถึง 19 ข้อ และมีจำนวน 15 ข้อ ที่ครูเห็นว่าสอดคล้องพอสมควร แสดงว่า
จุดประสงค์สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายดีมาก นับว่าเป็นความสำเร็จของหลักสูตรกลุ่ม
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ที่จุดประสงค์สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ครูอ่านแล้วเข้าใจ
มองเห็นแนวทาง

จุดประสงค์ใช้ภาษาชัดเจนครูเข้าใจง่ายมาก มีจำนวน 14 ข้อ และ
ชัดเจนครูเข้าใจง่ายพอสมควรมี 19 ข้อ และครูเห็นว่ามีเพียงข้อเดียวที่ครูอ่านแล้ว
เข้าใจได้น้อยคือจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ว่าด้วยการแยกแยะข้อเท็จจริงจากคำโฆษณาได้
จุดประสงค์ข้อนี้อาจมีสาเหตุบางประการคือการที่ใช้ภาษาเขียนคลุมเครือไม่ชัดเจน

ครูอ่านแล้วไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายหรืออาจเป็นเพราะผู้จัดทำตั้งจุดมุ่งหมายไวสูง ทำให้ครูปฏิบัติตามไม่ได้ หรืออาจเป็นเพราะครูไม่ทราบวิธีการที่จะสอนให้บรรลุได้ ดังนั้นผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องควรไต่หาทางแก้ไขโดยเร็วมิฉะนั้นครูอาจไม่สอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ทำให้ขาดจุดมุ่งหมายข้อนี้ไป

จุดประสงค์ทั้งรายต่อกำนำไปปฏิบัติในจำนวน 34 ข้อ ครูคิดเห็นว่า เด็กสามารถนำไปปฏิบัติได้ง่ายมาก 10 ข้อ และปฏิบัติได้ง่ายพอสมควร 22 ข้อ แต่มีจำนวน 2 ข้อ ที่ครูเห็นว่ายากสำหรับเด็กคือแยกแยะข้อเท็จจริงจากคำโฆษณาได้ และวิจารณ์ข่าวและเหตุการณ์ได้ จากจุดประสงค์ทั้ง กล่าวนี้อาจมาจากสาเหตุที่ครูไม่เข้าใจหรือมองไม่เห็นทางที่จะสอนให้เด็กมีพฤติกรรมตามจุดประสงค์ได้ จึงคิดว่าเด็กปฏิบัติได้ยากแต่อาจมาจากสาเหตุอื่นอีกคือครูไม่เข้าใจวิธีการสอนแบบต่าง ๆ เช่น สอนให้เด็กพูดอภิปรายการวิจารณ์และรายงาน จึงทำให้ครูคิดเห็นว่าจุดประสงค์ 2 ข้อนี้ยากสำหรับเด็กที่จะนำไปปฏิบัติ

จุดประสงค์ส่วนมากเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนในจำนวน 34 ข้อ มีจำนวน 13 ข้อ ที่ครูเห็นว่ามีประโยชน์ต่อผู้เรียนมาก และจุดประสงค์จำนวน 21 ข้อ ที่ครูเห็นว่า เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนพอสมควร แสดงว่าจุดประสงค์ทั้ง กล่าวเป็นประโยชน์ต่อเด็กที่เด็กนำไปใช้ต่อไปได้

จุดประสงค์มีความเหมาะสมกับวัยในจำนวน 34 ข้อ มีจำนวน 10 ข้อ ที่ครูเห็นว่าเหมาะสมกับวัยของเด็กมาก และมีจำนวน 24 ข้อ ที่ครูเห็นว่าเหมาะสมกับวัยของเด็กผู้เรียนพอสมควร แสดงว่าจุดประสงค์ทั้ง กล่าวเป็นประโยชน์ต่อเด็กที่ เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็กในวัย 7 - 8 ขวบที่แล้ว

จุดประสงค์มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม ในจำนวน 34 ข้อ มีจำนวน 20 ข้อ ที่ครูเห็นว่า จุดประสงค์นี้สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของสังคมได้ก็ ส่วนอีก 14 ข้อ ครูเห็นว่าจุดประสงค์ปรับให้เข้ากับความสอดคล้องของสังคมพอสมควร แสดงว่าจุดประสงค์ทั้งหมดมีความสอดคล้องกับสภาพสังคมที่ทันต่อเหตุการณ์บ้านเมืองปัจจุบัน

จากการวิจัยในเรื่องจุดประสงค์ของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตพบว่า ครูเห็นด้วยกับจุดประสงค์ ของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ มลิวัดย์ ลับไพรี (มลิวัดย์ ลับไพรี 2521 : 123) พบว่าจุดประสงค์ของหลักสูตรชัดเจนดี เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ตรงกับความสนใจของผู้เรียนสามารถทำได้ตามจุดมุ่งหมาย และยังสอดคล้องกับของบุญนิตย์ ไวสุตีก (บุญนิตย์ ไวสุตีก 2522 : 145) พบว่าจุดมุ่งหมายกล่าวไว้อย่างชัดเจนเหมาะสมกับผู้เรียน และง่ายต่อการนำไปปฏิบัติได้

2. หมวดเนื้อหา จากการวิจัยพบว่า

เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์ จากจำนวนทั้งหมด 29 ข้อ มีจำนวน 20 ข้อ ที่เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์มาก และมีจำนวน 9 ข้อ ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์พอสมควร แสดงว่า เนื้อหาในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ เป็นส่วนใหญ่ สาเหตุเพราะครูมีความถนัด และความชำนาญสอนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตนี้มาก

เรื่องเนื้อหาเหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน ซึ่งมีจำนวน 29 ข้อ จำนวน 22 ข้อ ที่ครูคิดเห็นว่า เหมาะสมกับวุฒิภาวะของเด็กมาก และมีเพียง 7 ข้อ ที่เหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียนพอสมควร จากความคิดเห็นดังกล่าวแสดงว่าครูเห็นด้วยกับเนื้อหาแต่ละข้อนั้นเหมาะสมกับวุฒิภาวะของเด็กดี แสดงว่าเด็กมีความพร้อมที่จะรับเนื้อหาที่บ่งไว้ในหลักสูตรได้

เรื่องเนื้อหาเหมาะสมกับชีวิตประจำวัน มีจำนวน 29 ข้อ จำนวน 18 ข้อ ที่ครูเห็นว่าเหมาะสมกับชีวิตประจำวันมาก และจำนวน 11 ข้อ มีความเหมาะสมกับชีวิตประจำวันพอสมควร แสดงว่า เนื้อหาส่วนมากสอดคล้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียนเป็นอย่างดี นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาที่ต้องใช้เกี่ยวกับเหตุการณ์ประจำวันที่มีอยู่เสมอ

เรื่องเนื้อหาเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน จำนวน 29 ข้อ มีจำนวน 17 ข้อ ที่ครูเห็นว่าเหมาะสมกับสังคมปัจจุบันมาก และมีจำนวน 12 ข้อที่เหมาะสมกับสภาพสังคมพอสมควร ความคิดเห็นดังกล่าวแสดงว่า เนื้อหาปรับเข้ากับสภาพสังคมปัจจุบันได้ดีทันต่อเหตุการณ์บ้านเมืองในปัจจุบัน

เรื่องเนื้อหาเหมาะสมเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นต่อไป มีจำนวน 29 ข้อ จำนวน 18 ข้อ ที่ครูคิดเห็นว่าเหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นต่อไป ได้มากและมีจำนวน 11 ข้อ ที่เหมาะสมในการเรียนชั้นต่อไปได้อย่างพอสมควร แสดงว่าเนื้อหาส่วนใหญ่เหมาะที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นต่อไปได้ดี เนื้อหาก้าวไปตามลำดับขั้นนำไปสู่ยากหรือค่อยมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น

เรื่องความถูกต้องของเนื้อหาในแผนการสอน มีจำนวน 29 ข้อ จำนวน 14 ข้อที่ครูเห็นว่าเนื้อหามีความถูกต้อง และอีกจำนวน 15 ข้อ เนื้อหาถูกต้องพอสมควร แสดงว่าเนื้อหาส่วนใหญ่มีความถูกต้องพอสมควร เมื่อครูอ่านแล้วเข้าใจปฏิบัติได้

จากผลการวิจัยในด้านเนื้อหาปรากฏว่า ครูเห็นด้วยกับเนื้อหาต่าง ๆ ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเหมาะสมดี มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ครูเห็นว่ามีความเหมาะสมพอสมควร ซึ่งตรงกับงานวิจัยของสุภกัญญา สุจริตจิตร (สุภกัญญา สุจริตจิตร 2522 : 151) ว่าเนื้อหาที่กำหนดในแผนมีความเหมาะสมกับวัย เหมาะสมกับท้องถิ่น และการดำรงชีวิตประจำวัน และยังสอดคล้องกับของ อารี สายธร (อารี สายธร 2507 : 82 - 101) ว่าเนื้อหาแต่ละวิชาของหลักสูตรมีความเหมาะสมกับอัตราเวลาเรียนเหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นต่อไปได้ ประมวลการสอน ชัดเจน สอดคล้องกับหลักสูตร นอกจากนี้สอดคล้องกับของ สุลล ฤาชา และคณะ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2521 : 135 - 137 อ้างอิงจาก สุลล ฤาชา และคณะ) สรุปว่าเนื้อหาทันต่อเหตุการณ์บ้านเมือง แต่ละกลุ่มวิชาสัมพันธ์กันดี สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น เหมาะกับวัย และความพร้อมของเด็กด้วย

3. หมวดการเรียนการสอน

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีจำนวน 10 ข้อ ครูมีความคิดเห็นว่ากิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา และความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมทั้งเหมาะกับวัยของเด็กด้วย นอกจากนี้ยังส่งเสริมความสนใจของผู้เรียน และยังส่งเสริมความรู้ เจตคติ พัฒนาการทางร่างกาย และฝึกทักษะของผู้เรียน

ได้มาก นับว่าเป็นข้อดีของหลักสูตรที่กิจกรรม เนื้อหา จุดหมายมีความสอดคล้องกัน และ
เหมาะสมกับวัยของเด็ก ซึ่งจะส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการดี

ด้านสื่อการเรียนมีจำนวน 7 ข้อ ครูมีความคิดเห็นว่าสื่อการเรียน
สนองจุดประสงค์ได้ สอดคล้องกับเนื้อหา เหมาะกับวัย และใช้ประโยชน์ได้มากและยัง
ตรงกับความสนใจของผู้เรียนดี แสดงว่าสื่อการเรียนเหมาะสมกับจุดประสงค์ เนื้อหา
กิจกรรมและวัยของเด็ก ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ นับได้ว่าเป็นความสำเร็จของหลักสูตร
ได้บรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้

ด้านแผนการสอนมีจำนวน 5 ข้อ ครูมีความคิดเห็นว่าแผนการสอนมี
ความสะดวกในการนำไปใช้มาก มีความชัดเจนให้แนวทางในการปฏิบัติเหมาะสมกับ
ความรู้และความต้องการของครู สรุปได้ว่าแผนการสอนเป็นคู่มือที่ช่วยเหลือให้ครูได้รับ
ประโยชน์ แนวแนวทางแก่ครูได้ดี

ด้านอัตราเวลาเรียนมีจำนวน 3 ข้อ ครูมีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสม
กับวัย และระดับชั้นพอสมควร แต่เหมาะสมกับเนื้อหาน้อย สรุปได้ว่าครูเห็นด้วยกับ
อัตราเวลาเรียนที่กำหนดเป็นคาบ ๆ ละ 20 นาที เหมาะกับวัยของเด็กอายุ 7 - 8 ปี
ซึ่งอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 แต่เวลาที่กำหนดไว้ไม่เหมาะสมกับเนื้อหาอาจ
เนื่องมาจากครูเมื่อใช้แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ซึ่งได้แนะนำวิธีการ
เรียนการสอนกิจกรรมต่อเนื้อหาไว้มาก ครูไม่รู้จักเลือกกิจกรรมใช้ให้เหมาะกับเวลา
ไม่รู้จักวิธีการยืดหยุ่น เวลาจำนวนคาบที่กำหนดไว้ครูไม่กล้าดัดแปลง กิจกรรมที่กำหนดไว้
ให้จึงทำให้มองว่าเวลาเรียนน้อยไม่เหมาะสมกับเนื้อหา

จึงสรุปได้ว่า การเรียนการสอนครูเห็นด้วยมากกับกิจกรรมและสื่อ
การเรียนการสอน แต่อัตราเวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหาน้อยซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย
ของ สุกัญญา สุจริตจิตร (สุกัญญา สุจริตจิตร 2522 : 148) ว่ากิจกรรมการ
เรียนการสอนที่กำหนดไว้มีความเหมาะสม ครูสามารถนำไปปฏิบัติได้ และสอดคล้องกับของ
ประกิจ รัตนสุวรรณ (ประกิจ รัตนสุวรรณ 2503 : 141) ในเรื่องความคิดเห็น

ของผู้บริหารการศึกษาส่วนมากเห็นว่าประมวลการสอนชัดเจน มีส่วนช่วยครูในการเตรียมการสอนได้มาก แต่สำหรับอัตราเวลาเรียน ผู้บริหารเห็นว่าควรเพิ่มอัตราเวลาเรียนบางหมวดวิชาขึ้น คือ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา

4. หมวดการประเมินผล

วิธีประเมินผลความรู้ตามจุดประสงค์ ครูเห็นว่าการทดสอบพื้นฐานการเรียนเป็นสิ่งสำคัญ เครื่องมือที่กำหนดและเกณฑ์ที่ใช้วัดมีความเหมาะสมกับวัยของเด็กที่ อีกทั้ง เกณฑ์ที่ใช้นั้นเหมาะสมกับสภาพสังคม การกรอกแบบประเมินพอทำได้ แต่มีความสับสนในวิธีใช้แบบประเมินผล ป.02/2 สำหรับเกณฑ์การตัดสิน เวลาเรียน และเครื่องมือที่ใช้วัดมีความชัดเจนพอประมาณ สรุปได้ว่าครูมีความคิดเห็นในเรื่องวิธีประเมินผลและเกณฑ์ที่พอสมควร เกือบครูอ่านคู่มือการใช้หลักสูตรในเรื่องการประเมินผลแล้วพอทำได้ แต่ยังมีปัญหาบ้างในวิธีใช้แบบประเมินซึ่งตรงกับวิจัยของวิไล โบริ์เสรีวงศ์ (วิไล โบริ์เสรีวงศ์ 2522 : 106) ว่าครูไม่ค่อยเข้าใจหลักวิธีการโดยเฉพาะในวิธีใช้สมุด ป.01 และ ป.02 ไม่นั่นใจในการให้นักเรียนผ่านพฤติกรรม เพราะบางอย่างไม่สามารถเห็นได้ชัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของแก้วตา คณะวรรณ (แก้วตา คณะวรรณ 2521 : 89 - 94) ว่าครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือยังมีความเข้าใจหลักสูตรไม่อยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ โดยเฉพาะในด้านความมุ่งหมายการสอนและการประเมินผล

5. หมวดการบริหารบริการหลักสูตร

ผู้บริหารเห็นความสำคัญและมีการติดตามพอสมควร เอกสารบริการหลักสูตรมีพอใช้ แต่หนังสืออ่านประกอบเพื่อเสริมสร้างความรู้มีน้อย อาคารสถานที่ไม่ค่อยสะดวกในการสอน การช่วยเหลือให้ความรู้หรือแนะนำมีพอประมาณ จะเห็นได้ว่าการบริหารบริการหลักสูตรยังจำเป็นต้องปรับปรุงได้รับความช่วยเหลือจากฝ่ายบริหารหลายประการ ตลอดทั้งครูผู้สอนต้องร่วมมืออย่างดียิ่ง การเรียนการสอนตามหลักสูตรใหม่จึงจะประสบผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญนิตย์ ไวสุตีก (บุญนิตย์ ไวสุตีก 2522 : 142) พบว่าโรงเรียนได้รับการสนับสนุนเพียงพอ แต่มีวัสดุบางอย่าง เช่น

หนังสืออ่านประกอบได้รับจำนวนน้อย ไม่พอกับความต้องการ และด้านบริหารบริการ เกี่ยวกับอาคารเรียนบริเวณคับแคบ ทำให้โรงเรียนเปิดเรียน 2 ผลัด เป็นผลเสียในเรื่องการยืดหยุ่น เวลาเรียน เพื่อสอนให้ครบตามจำนวนคาบที่หลักสูตรกำหนด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภุชญา ขำยัง (ภุชญา ขำยัง 2513 : 175) สรุปผลความคิดเห็นของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลนครกรุงเทพฯ ในด้านปัญหาและอุปสรรคของ โรงเรียนคือ ไม่มีงบประมาณจัดตั้งห้องสมุด ไม่มีครูบรรณารักษ์ และหนังสือมีไม่เพียงพอ หนังสือไม่เหมาะสมกับเด็ก อุปกรณ์ไม่เพียงพอ บริเวณคับแคบ ครูใหญ่ทำงานธุรการมากกว่างานวิชาการ

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้นำหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยแยกตามวุฒิและประสบการณ์ ซึ่งพบว่าครูที่มีวุฒิ และประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นในการนำหลักสูตรไปใช้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติข้อที่ 1 ทุกหมวด คือ หมวดจุดประสงค์ หมวดเนื้อหา หมวดการเรียนการสอน หมวดการประเมินผล และหมวดการบริหารบริการหลักสูตร สาเหตุอาจเนื่องมาจากครูในสังกัดกรุงเทพมหานครทั้งที่มีวุฒิ และประสบการณ์ต่าง ๆ ได้ เป็นผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร ได้รับการพัฒนาโดยเข้ารับการอบรมก่อนทำการสอนประมาณ 5 - 7 วัน เหมือนกันทุกคน เมื่อหลักสูตรถูกนำมาใช้จึงมีความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ คล้ายคลึงกัน นอกจากนี้ครูมีประสบการณ์เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรใหม่ ในปีการศึกษา 2521 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และปีการศึกษา 2522 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พร้อม ๆ กัน ดังนั้นไม่ว่าครูที่มีวุฒิหรือประสบการณ์ต่าง ๆ กัน จึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรเหมือนกัน นอกจากนี้สำนักการศึกษากรุงเทพมหานครมีงบประมาณทางการศึกษามาก จึงจัดบริการเกี่ยวกับการอบรม การนิเทศติดตามผลการอบรม การบริการสื่อการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง ทำให้ครูสะดวกสบายในการใช้หลักสูตรจึงมีความคิดเห็น และความรู้สึกต่อหลักสูตรทุกด้านไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าความแตกต่างด้านวุฒิ และประสบการณ์การสอนไม่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นในการประเมินผลหลักสูตร ซึ่งงาน

วิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญศรี สืบภา (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2521 : 81 อ้างอิงมาจาก เพ็ญศรี สืบภา) ได้วิจัยความเข้าใจของครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ระหว่างครูที่จำแนกตามประสบการณ์ และวุฒิของครูซึ่งมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพฑูรย์ ธรรมแสง (ไพฑูรย์ ธรรมแสง 2503 : 82) ซึ่งพบว่าครูมีวุฒิกับครูไม่มีวุฒิมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรในค่านต่าง ๆ คล้ายคลึงกัน และครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างก็มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรคล้ายคลึงกัน และยังสอดคล้องกับ เพ็ญศรี นารายณ์ประทาน (เพ็ญศรี นารายณ์ประทาน 2513 : 114) พบว่าครูที่ทำการสอนน้อยกับครูที่ทำการสอนมานานมีความเข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตรไม่แตกต่างกัน และครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของหลักสูตรไม่แตกต่างกัน ซึ่งแสดงว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมในการสื่อความหมาย เพราะครูมองเห็นและเข้าใจหลักสูตรแนวทางเดียวกัน นับว่าเป็นความสำเร็จตามเป้าหมายอย่างดียิ่งของหลักสูตรประถมศึกษา 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้นำหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตโดยแยกตามขนาดของ โรงเรียน พบว่าครูในโรงเรียนขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในหมวดจุดประสงค์ เนื้อหา การประเมินผล การบริหารบริการหลักสูตรไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานข้อที่ 2 ผลการศึกษาครั้งนี้ อาจมีสาเหตุมาจากการบริหารงานและงบประมาณของกรุงเทพมหานคร ทางการศึกษาจึงจัดบริการโรงเรียนของทุกเขตให้มีความพร้อมในด้านอาคารเรียน ห้องเรียน อุปกรณ์ อัตรากำลัง ดังนั้นการบริการต่าง ๆ มีเพียงพอทำให้ครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่าง ๆ ได้รับความสะดวกทุกด้านพอกัน นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบทางสำนักการศึกษา และศึกษานิเทศก์กรุงเทพมหานครได้ไปเยี่ยมเยียนให้คำแนะนำแก่ครู และติดตามผลใช้หลักสูตรเป็นระยะ ๆ เป็นการช่วยกระตุ้นการทำงานของครูทำให้ครูปฏิบัติงานได้ถูกต้อง ดังนั้นไม่ว่าครูจะอยู่ในโรงเรียน

ขนาดใหญ กลาง หรือเล็กมีความคิดเห็น เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรใกล้เคียงกัน

แต่สำหรับในหมวดการเรียนการสอนครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็น เกี่ยว กับหลักสูตรในหมวดนี้แตกต่างกัน ซึ่งตรงกับสมมติฐานข้อที่ 2 โดยที่ครูในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ เห็นด้วยกับหลักสูตรมากกว่าครูในโรงเรียนขนาดเล็ก แต่สำหรับครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นในหลักสูตรหมวดการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน การที่ครูในโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง มีความเห็นแตกต่างกับครูในโรงเรียนขนาดเล็กอาจเป็นเพราะว่า ครูที่เข้ารับการอบรมก่อนทำการสอนตามหลักสูตรใหม่ที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ และกลางมีครูจำนวนมาก ผู้บริหารสามารถคัดเลือกได้ตามความสมัครใจ แต่ในโรงเรียนขนาดเล็กมีครูน้อย ไม่สามารถคัดเลือกได้ครูอาจถูกบังคับให้เข้ารับการอบรม จึงทำให้ครูไม่ค่อยสนใจในการถ่ายทอดวิธีการเรียนการสอนบางอย่างที่แตกต่างไปจากวิธีที่ครูใช้หลักสูตรประถมศึกษา 2503 เช่น แบบสืบสวน สอบสวน การใช้วิธีบทบาทสมมติ การค้นคว้าศึกษารายงาน และแบบอภิปรายกลุ่มเมื่อครูไม่สนใจและเข้าใจ การนำหลักสูตรไปใช้จึงเกิดความยุ่งยาก นอกจากนี้งบประมาณที่ทางสำนักการศึกษากรุงเทพมหานครจัดสรรในเรื่องสื่อการเรียนและอุปกรณ์ต่าง ๆ จัดให้ตามขนาดโรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลางย่อมได้มากกว่าขนาดเล็ก ดังนั้นโรงเรียนที่ได้รับงบประมาณมากย่อมจัดหาสื่อและอุปกรณ์ทั้งหลายได้ครบตามแผนการสอน และงบประมาณที่ได้มาช่วยสนับสนุนให้ครูมีโอกาสค้นคว้าหาความรู้ และเทคนิคเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น นอกจากนี้การตรวจเยี่ยม การนิเทศ และการสังเกตของ ผู้บริหาร ผู้ปกครองจึงมองเห็นข้อทางวิธีการเรียนการสอนที่จะจัดให้เด็กบรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้ตามเป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้นครูในโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลางมีความคิดเห็น เกี่ยว กับหลักสูตรในหมวดนี้แตกต่างกว่าครูในโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งตรงกับการสมมติฐานผลการใช้หลักสูตรประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2521 (กระทรวงศึกษาธิการ 2522 : 9) พบว่าการใช้หลักสูตรเมื่อแยกตามขนาดโรงเรียนแล้ว ผลการสอนได้ผลเรียงตามลำดับ คือ โรงเรียนขนาดใหญ่

ขนาดกลาง และขนาดเล็กได้ผลน้อยที่สุด การนิเทศติดตามผลการเรียนการสอนมาก
เรียงตามลำดับ คือ ขนาดใหญ่มาก ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก สำหรับ
วัสดุอุปกรณ์ เอกสาร ภูมิทัศน์ต่าง ๆ โรงเรียนขนาดเล็กได้รับน้อยที่สุด โรงเรียน
ขนาดใหญ่ได้มากขึ้นตามลำดับ

ดังนั้นสรุปได้ว่าครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ และกลางมีความคิดเห็น เกี่ยวกับ
การเรียนการสอน สื่อการเรียนและการใช้แผนการสอนแตกต่างกับโรงเรียนขนาดเล็ก
ดังนั้นผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารควรได้ช่วยเหลือแนะนำอบรม
วิธีการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม และการใช้สื่อแก่ครูที่สอนในกลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิตให้มากขึ้น

4. ความคิดเห็น เกี่ยวกับการจัดอันดับความสำคัญ

1. หมวดจุดประสงค์ จากความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับความสำคัญที่ควร
เน้นในหมวดจุดประสงค์ของหน่วยต่าง ๆ ทั้ง 7 หน่วย ได้แก่จุดประสงค์ว่าด้วย การ
ทำความสะอาดและการรักษาความสะอาดของร่างกาย สมาชิกความสัมพันธ์ ความสำคัญ
และลักษณะของสมาชิกที่ดีของบุคคลในบ้าน ความสำคัญของ โรงเรียน การปฏิบัติตนตาม
หน้าที่และระเบียบข้อบังคับ ประโยชน์และความสำคัญของ คนในชุมชน การเจริญเติบโต
ของพืช ความเป็นมาของชาติไทย การใช้ภาษา การแต่งกายของคนไทย การอ่าน
ข่าวสั้นจากหนังสือพิมพ์ได้

ความคิดเห็น เกี่ยวกับจุดประสงค์ดังกล่าว ครูเห็นว่าควรเน้นความสำคัญ
เกี่ยวกับตัวเด็กเอง ให้เห็นในด้านการรักษาสุขภาพอนามัยในชีวิตประจำวัน เพื่อให้มี
พลานามัยสมบูรณ์ นอกจากนี้ให้เด็กทราบถึงความสัมพันธ์กับบุคคลในสังคมที่อยู่แวดล้อม
ตัวเด็ก เช่น ในบ้าน โรงเรียน ว่าหน้าที่แต่ละคนมีบทบาทอย่างไร สำหรับความคิดเห็น
จุดประสงค์ ในเรื่องความเป็นมาของชาติเป็นเรื่องสำคัญที่ครูเน้น เพราะว่าให้เด็กมี
ค่านิยมมีความภาคภูมิใจในความเป็นเอกราช และเอกลักษณ์ของชาติ และมีเจตคติที่ดี
ต่อชาติซึ่งอาจปลูกฝังให้ เกิดขึ้นตั้งแต่วัยเด็ก สำหรับจุดประสงค์ว่าด้วยการอ่านหนังสือพิมพ์ได้

เป็นเรื่องสำคัญ เพราะเด็กวัยนี้มีความเจริญ เข้าใจคำศัพท์ได้อย่างรวดเร็ว และการอ่านจะพัฒนามากที่สุด ครูจึงเน้นในเรื่องนี้ก่อน

สำหรับจุดประสงค์ว่าด้วยการแต่งตัวให้ตนเอง การกินอยู่เรียบร้อย การออกกำลังกาย การพักผ่อน ของจำ เป็นที่ควรซื้อและบอกเหตุผล การใช้แหล่งบริการของโรงเรียน สิ่งที่เป็นอันตรายในชุมชน การปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ในการรักษาความสะอาด ความสวยงามต่อสิ่งแวดล้อม อันตรายและวิธีป้องกันสัตว์ การเคารพธงชาติ การร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีได้ จุดประสงค์ดังกล่าวเป็นอันดับรอง ๆ ต่อมา ซึ่งสรุปได้ว่าเป็นเรื่องห่างตัวเด็กออกไป เด็กยังต้องพึ่งพาอาศัยผู้ปกครองช่วยเหลือดูแลไม่ให้เกิดอันตราย เกิดขึ้นกับเด็ก สำหรับการเคารพธงชาติ และร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี ครูเห็นว่าเด็กได้ปฏิบัติเป็นประจำทุกวันจึงมองเห็นว่าไม่ค่อยสำคัญ

จุดประสงค์ที่ครูเห็นว่ามีความสำคัญน้อย ได้แก่ความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ ทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน การป้องกันโรคติดต่อที่เป็นกันมาก อ่านแผนผังของโรงเรียน สาเหตุที่ทำให้สิ่งมีชีวิตที่อยู่แวดล้อมตัวเราเพิ่มขึ้นหรือลดลง บอกข้อดีโดยใช้บ้านเป็นหลัก บอกนามย่อ วันประสูติ และพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และวันสำคัญต่าง ๆ

จากจุดประสงค์เหล่านี้ครูเห็นจำยิ่งห่างไกลจากตัวเด็ก เช่น เรื่องสาเหตุที่ทำให้สิ่งมีชีวิตที่อยู่แวดล้อมตัวเราเพิ่มขึ้นหรือลดลง การป้องกันโรคติดต่อ ความปลอดภัยในอุบัติเหตุ ความจริงควรเห็น เป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งแต่ครูไม่ค่อยคำนึงถึง เรื่องที่ยังไม่เกิดขึ้น นอกจากนี้เป็นเพราะว่าเด็กในวัยนี้มีผู้ปกครอง และครูคอยดูแลอยู่ใกล้ชิดแล้ว จึงมองข้ามสิ่งเหล่านี้ไป สำหรับเรื่องที่ดี และบอกนามย่อของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถได้ ครูเห็นว่า เป็นเรื่องที่เด็กได้ยินได้พบอยู่เป็นประจำ ครูจึงเห็นความสำคัญน้อยมาก

สรุปได้ว่าด้านจุดประสงค์ครูเห็นเรื่องเกี่ยวกับตัวเด็กสำคัญเป็นอันดับแรก และคอยห่างไกลออกไป ซึ่งผลความคิดเห็นเรื่องนี้ คล้ายคลึงกับงานวิจัยของ เกียรติช่วยการ (เกียรติ ช่วยการ 2518 : 108 - 110) สรุปได้ว่าเรื่องความมุ่งหมาย

และเนื้อหาของหลักสูตรครูการสอนเน้นใกล้ตัวเด็ก ให้รู้จักสภาพความเป็นอยู่ในท้องถิ่นมากกว่าเรื่องห่างไกล และใกล้เคียงกับงานวิจัยของ โครเดอร์ (Crowder. 1959 : 2265) ได้สำรวจหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการสำรวจความสัมพันธ์ของประสบการณ์ภายนอกโรงเรียน ของเด็กกับหลักสูตร สังคมศึกษาพบว่า มีข้อคิดเห็นเรื่องหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมที่ใกล้ตัวเด็กและกิจกรรมนอกโรงเรียนที่มีความสำคัญอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งห่างจากตัวเด็กเอง ขยายตัวกว้างออกไป เป็นเรื่องที่สำคัญรองลงมา

2. หมวดเนื้อหาจากความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับการจัดอันดับความสำคัญที่ควรเน้นในเนื้อหาของหน่วยต่าง ๆ 7 หน่วย ได้แก่เนื้อหาเรื่องการทำความสะอาด และรักษาความสะอาดของร่างกาย บ้าน โรงเรียน ประเพณีสถานที่สำคัญของชุมชน บุคคลที่มีประโยชน์และบริการที่ชุมชนจัด สัตว์ พืช ข้าว และเหตุการณ์ จากเนื้อหาทั้งกล่าวจะเห็นได้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตของเด็ก เช่น เรื่องการทำความสะอาด และการรักษาความสะอาดของร่างกายต่าง ๆ ครูเห็นว่าควรเน้นเพื่อฝึกฝนให้เด็กสร้างนิสัยที่ดีที่จะต้องปฏิบัติในชีวิตประจำวันของเด็ก และต้องรู้จักเกี่ยวข้องกับสังคมในเล็ก ๆ เช่น บ้าน โรงเรียน ชุมชน บุคคลที่มีประโยชน์และบริการที่ชุมชนจัด เป็นสิ่งที่ครูเห็นว่าให้เด็กมีความรัก ความผูกพัน มีทัศนคติที่ดีต่อสถานที่สำคัญ เพื่อให้เห็นตัวอย่างจากบุคคลที่สำคัญ มีชื่อเสียง มีประโยชน์ทำให้เด็กปฏิบัติตามได้ และจากเนื้อหาเรื่อง สัตว์ พืช มีความสำคัญ เพราะเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อชีวิตของเด็กที่ควรรู้จักคุณค่า เห็นความสำคัญ เนื่องจากเป็นสิ่งที่ให้ปัจจัย 4 แก่ชีวิตคนเรา สำหรับเนื้อหาข้าวและเหตุการณ์นั้น เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นเปลี่ยนแปลงทุกวัน จึงต้องนำมาเน้นเพื่อให้เด็กได้เป็นกรอบรู้ทันสมัยต่อเหตุการณ์ไม่ถูกหลอกลวงได้ง่าย

เนื้อหาที่ครูจัดอันดับรองลงมาได้แก่เรื่อง ข้อปฏิบัติในการรับประทานอาหาร การขับถ่าย การออกกำลังกาย การช่วยเหลือรอบครัว การเลือกซื้อของใช้และของเล่น ระเบียบข้อบังคับกับคุณภาพชีวิต และการปฏิบัติตนในโรงเรียน หน้าที่ของบุคคล ความสัมพันธ์

ระหว่างบุคคลในชุมชน การคมนาคมการติดต่อสื่อสาร เปลือกโลก การแต่งกายของ
คนไทย ธงชาติ วันสำคัญ เป็นเนื้อหาที่พบเห็นได้บ่อย ๆ เด็กได้ปฏิบัติอยู่เสมอ เช่น
การช่วยเหลือครอบครัว การปฏิบัติตนในการรับประทานอาหาร การขับถ่าย การออก
กำลังกาย การซื้อของใช้และของเล่น สำหรับเนื้อหาว่าด้วยเรื่องระเบียบข้อบังคับ
คุณภาพชีวิตและการปฏิบัติตน เป็นเรื่องที่ครูให้เด็กปฏิบัติเป็นประจำ เช่น ให้เด็กเข้า
กลุ่มการทำงาน การเล่น การเข้ากันได้กับเพื่อน การปฏิบัติต่อระเบียบต่าง ๆ ซึ่งเรื่อง
เหล่านี้ครูสอนอยู่เสมอสำหรับการคมนาคม การติดต่อสื่อสาร เปลือกโลก เป็นเรื่อง
ห่างออกไปจากตัวเด็ก ครูคิดเห็นว่าอาจนำมาสอนภายหลังได้ สำหรับเนื้อหาการแต่ง
กายของคนไทย การเคารพธงชาติ และวันสำคัญเด็กได้เห็นและปฏิบัติทุกวัน ครูจึงเห็น
ว่าไม่ควรเน้นในเรื่องดังกล่าว

เนื้อหาที่จัดอันดับสุดท้ายได้แก่ เนื้อหาว่าด้วยเรื่องอุบัติเหตุและการป้องกัน
โรคติดต่อบุคคลในโรงเรียน การประกอบอาชีพในชุมชน กับความสัมพันธ์ระหว่างสภาพ
แวดล้อม การรักษาความสะอาด ความสมดุลทางธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และ
อันตรายจากสิ่งแวดล้อม หิโต พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า
พระบรมราชินีนาถ จากเนื้อหาดังกล่าวเป็นเรื่องห่างจากตัวเด็ก เช่น โรคติดต่อ อุบัติเหตุ
การประกอบอาชีพในชุมชนกับความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อม การรักษาความสะอาด
ความสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และอันตรายจากสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นเนื้อหาที่
เป็นความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่มีผลหรืออิทธิพลต่อชีวิตประจำวัน เกิดขึ้นได้ซ้ำ ห่างไกลออกไป
มาก สำหรับเรื่องหิโต และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรม
ราชินีนาถ เป็นเนื้อหาที่เด็กได้ยินได้พบทุกวันครูจึงคิดเห็นว่ามีความสำคัญน้อยมาก และ
สาเหตุอีกประการหนึ่ง เมื่อครูมีความคิดเห็นว่าจุดประสงค์ข้อใดที่ครูจัดเป็นอันดับหลัง
เนื้อหาที่เกี่ยวกับจุดประสงค์นั้นครูนำมาจัดเป็นอันดับหลังด้วย

สรุปได้ว่าครูมีความคิดเห็นต่อเนื้อหาที่เป็นเรื่องตัวเด็กเอง เป็นสำคัญ ซึ่ง
เป็นเรื่องฝึกนิสัยให้ เป็นคนมีลักษณะนิสัยที่ดี และเนื้อหาที่รองลงไป เป็นเรื่องสิ่งแวดล้อม

ใกล้ ๆ ตัวเด็ก สำหรับเนื้อหาที่ห่างไกล เป็นเรื่องที่ไม่ค่อยสำคัญ และนอกจากนี้เนื้อหาที่เด็กได้พบเห็นเป็นประจำทุกวัน ครูคิดเห็นว่ามีค่าสำคัญน้อย ซึ่งผลความคิดเห็นในการวิจัยครั้งนี้ตรงกับขั้นตอนพัฒนาความคิดของทฤษฎีเพียเจต์ (วิชัย วงษ์ใหญ่ 2521 : 35 อ้างอิงมาจาก Piaget, 1969) กล่าวว่าเด็กในวัย 6 - 11 ขวบ มีพัฒนาการด้านจิตใจและอารมณ์ มีความรับผิดชอบเรียนรู้เรื่องตนเอง และสิ่งแวดล้อมใกล้ ๆ ตัว และคล้ายคลึงกับงานวิจัยของเกียรติ ชัยการ (เกียรติ ชัยการ 2518 : 108 - 118) พบว่าความมุ่งหมาย เนื้อหาวิชาควรเป็นเรื่องใกล้ตัวเด็ก และสภาพความเป็นอยู่ในท้องถิ่นมากกว่าเรื่องห่างไกล

3. หมวดการเรียนการสอน ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เห็นว่ามีค่าสำคัญ ควรเน้นในหมวดนี้ จากจำนวนเนื้อหา 30 เรื่อง มีจำนวน 25 เรื่อง ที่ครูเห็นว่าควรใช้วิธีการสาธิต การปฏิบัติจริง เป็นอันดับที่ 1 และจำนวน 5 เรื่อง ใช้วิธีการเรียนการสอน โดยการบรรยายโดยครูหรือวิทยากร และสำหรับอันดับที่ 2 ครูมีความคิดเห็นว่าการใช้วิธีการสอนแบบบทบาทสมมุติมีจำนวน 21 เรื่อง แบบค้นคว้ารายงาน 8 เรื่อง และร้องเพลง 1 เรื่อง อันดับที่ 3 ใช้วิธีการแบ่งกลุ่มอภิปราย 25 เรื่อง ศึกษาเอกสารที่ 4 เรื่อง ศึกษาค้นคว้ารายงาน 2 เรื่อง และบรรยายโดยครูหรือวิทยากร 1 เรื่อง สำหรับอันดับที่ 4 ใช้วิธีการค้นคว้าศึกษารายงาน 15 เรื่อง ศึกษาเอกสารที่ 5 เรื่อง บรรยายโดยครูหรือวิทยากร 7 เรื่อง การใช้เพลง 2 เรื่อง การแบ่งกลุ่มอภิปราย 2 เรื่อง และสาธิต 1 เรื่อง สำหรับเกมและนิทานเป็นวิธีการที่ใช้เป็นอันดับหลัง

จะเห็นว่าวิธีการเรียนการสอนส่วนใหญ่ครูใช้วิธีการสาธิต และปฏิบัติจริงเป็นอันดับที่ 1 วิธีการเรียนการสอนแสดงบทบาทสมมุติเป็นอันดับที่ 2 สำหรับการแบ่งกลุ่มอภิปราย การศึกษาค้นคว้ารายงานเป็นอันดับรองลงมาตามลำดับ ความคิดเห็นของครูเห็นค่าสำคัญในการเรียนการสอน แบบสาธิตและปฏิบัติจริง เพราะมาจากสาเหตุที่ว่าวิธีการแบบนี้มีประสบการณ์ตรงที่เด็กได้รับ ซึ่งตรงกับ เดล (Dale, 1969 : 107) ได้กล่าวว่า การจัดประสบการณ์ตรงทำให้เกิดความมั่นใจในพื้นฐานอันมั่นคงในการ

ส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งปวง ซึ่งผู้เรียนได้เรียนจากของจริง ได้เห็น ได้ยิน ได้สัมผัส ได้ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการลงมือกระทำ ทำให้ผู้เรียนได้พบคำตอบด้วยตนเอง เกิดการเรียนรู้ และผู้เรียนจะบรรลุเป้าหมายตามจุดประสงค์ได้ สำหรับวิธีการเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติเป็นอันดับต่อมา นั้น เป็นการฝึกฝนแก้ตัวให้เห็นพฤติกรรมแบบใดว่าจะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับชีวิตได้ สำหรับการแบ่งกลุ่มอภิปรายและค้นคว้าศึกษารายงานก็ดี เป็นวิธีการที่ทำให้นักเรียนรู้จักการทำงานเป็นหมู่คณะ เป็นกลุ่ม ค้นคว้าสืบเสาะหาความรู้ซึ่งประสบการณ์ที่นักเรียนได้จากการเรียนรู้ทั้งหลายนี้จะสะสมไว้ให้ผู้เรียนนำไปใช้ในการดำรงชีวิตได้เป็นอย่างดี ซึ่งตรงกับฝ่ายนิเทศการสอนประถมศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (กรมสามัญศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ 2521 : 1) กล่าวว่า กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเป็นกลุ่มที่อาศัยการแก้ปัญหาชีวิต และสังคม การจัดการสอนจึงมุ่งใช้วิธีการวิทยาศาสตร์ โดยเน้นกิจกรรมการอภิปราย การแบ่งกลุ่มค้นคว้า การจัดประสบการณ์หรือการเล่นปนเรียน การฝึกปฏิบัติ การสาธิต การศึกษานอกสถานที่ ซึ่งวิธีการสอนดังกล่าวนี้เป็นวิธีสอนที่เอื้อต่อหลักสูตรทำให้การเรียนการสอนได้ผลดี คล้ายคลึงกับงานวิจัยของ เกียรติ ช่วยการ (เกียรติ ช่วยการ 2518 : 108 - 118) ได้พบว่าการเรียนการสอนสนับสนุนวิธีการสอนแบบให้ใช้เหตุผลมากที่สุด รองลงมาแบบควบคุมพฤติกรรม และแบบค้นพบด้วยตนเอง

4. หมวดการประเมินผล จากจุดประสงค์ของเนื้อหาต่าง ๆ ซึ่งมีจำนวน 30 เรื่อง ครูมีความคิดเห็นว่าการวัดผลที่สำคัญเป็นอันดับที่ 1 คือ การใช้สังเกตพฤติกรรม เด็ก มีจำนวน 25 เรื่อง การใช้แบบสอบถามด้วยวาจา 5 เรื่อง อันดับที่ 2 ครูมีความคิดเห็นว่าการตรวจผลงานภาคปฏิบัติมีจำนวน 26 เรื่อง การทดสอบด้วยข้อเขียน 3 เรื่อง การทดสอบด้วยวาจามี 1 เรื่อง อันดับที่ 3 เป็นการทดสอบด้วยวาจา 24 เรื่อง การทดสอบผลงานภาคปฏิบัติ 4 เรื่อง และการสังเกตพฤติกรรม 2 เรื่อง สำหรับอันดับสุดท้ายใช้วิธีการทดสอบด้วยข้อเขียนมีจำนวน 27 เรื่อง และการสังเกตพฤติกรรม 3 เรื่อง

ความคิดเห็นของครูส่วนมากใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรมของเด็ก การที่ครูมีความคิดเห็นเช่นนี้ มาจากสาเหตุที่ว่า จุดประสงค์ที่มีอยู่ในหลักสูตร เป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม การเขียนจุดประสงค์เป็นลักษณะอาการกิริยาที่เด็กแสดงออกหรือแสดงพฤติกรรม หรือปฏิบัติได้จึงใช้วิธีสังเกตพฤติกรรมเป็นอันดับแรก นอกจากนี้การสอนได้เน้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมมาก หรือกล่าวว่าผู้เรียน เรียนด้วยการกระทำ ดังนั้นการสังเกตพฤติกรรมจึงเป็นสิ่งจำเป็นและหลักสูตรประถมศึกษา 2521 การวัดผลควรได้เน้นทุกด้านในมีความรับผิดชอบ วิธีการตอบคำถาม การสังเกตผลงานที่กระทำ การสอบถามปฏิบัติจากผู้อื่นที่ใกล้ชิดกับนักเรียน ครูจึงมีความคิดเห็นว่าการดูผลงานภาคปฏิบัติของเด็กเป็นเรื่องสำคัญในอันดับต่อมา ด้านการทดสอบด้วยวาจาก็มีความสำคัญเพราะต้องมีการฝึกพูด ฝึกแสดงออก สำหรับการวัดด้วยข้อเขียนครูใช้เช่นกัน แต่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 4 ซึ่งคล้ายคลึงกับงานวิจัยของเกียรติ ช่วยการ (เกียรติ ช่วยการ 2518 : 108 - 118) ได้ประเมินผลโดยการสังเกตความก้าวหน้าเป็นรายบุคคล และครูผู้สอนเป็นผู้วัดเองมากที่สุด ครูยกเลิกสอบรวมในชั้น และยังไม่ใกล้เคียงกับของทวีศักดิ์ ญาณประทีป (ทวีศักดิ์ ญาณประทีป 2514 : 75 - 88) สรุปผลด้านการวัดผลว่าเพื่อทราบจุดประสงค์การเรียน การสังเกตเป็นรายบุคคล และใช้ข้อสอบข้อเขียนมีความสำคัญตามลำดับ

5. การบริหารบริการหลักสูตร ครูมีความคิดเห็นว่า เรื่องสื่อการเรียนเป็นอันดับที่ 1 เพราะสื่อการเรียนเป็นสิ่งที่ช่วยสนับสนุนให้การเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายทั้งเป็นสิ่งเร้าความสนใจให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้ และช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่เรียนได้อย่างรวดเร็ว ส่วนใหญ่ครูขาดอุปกรณ์เนื่องจากครูส่วนมากไม่สามารถจัดทำได้ เพราะไม่มีเวลา ไม่ทราบวิธีการ ไม่มีฝีมือทางการวาดเขียน จึงเห็นว่าฝ่ายบริหารบริการควรช่วยเหลือด้านสื่อการเรียนและเห็นความสำคัญเป็นอันดับที่ 1

หนังสือคู่มือ เป็นเรื่องสำคัญอันดับต่อมาที่ครูเห็นว่า เป็นเรื่องช่วยให้ครูได้รับความสะดวกมากขึ้น เช่น ในด้านการสอน การจัดกิจกรรม การทำอุปกรณ์เพราะครูอาจ

เป็นผู้ไม่มีความถนัด ไม่เข้าใจขั้นตอนและวิธีการจึงต้องอาศัยคู่มือช่วยให้เป็นทางปฏิบัติได้

ผู้ช่วยทางวิชาการ ครูมีความคิดเห็นว่ามีค่าสำคัญอาจเป็นเพราะว่า หนังสือคู่มือ เมื่อครูอ่านและค้นคว้าแล้วครูยังมีความสงสัยไม่เข้าใจ ไม่มั่นใจในตัวเอง ไม่สามารถปฏิบัติตามได้ จึงควรได้มีผู้ช่วยเหลือแนะนำอธิบายเพิ่มเติม หรือสาธิตให้ดู

ครูพิเศษช่วยเหลือในวิชาที่ตนไม่ถนัด อาจมาจากสาเหตุที่ว่ากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในระดับนี้ได้บูรณาการถึง 3 กลุ่มวิชาด้วยกัน คือ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ และมีวิชาต่าง ๆ หลายวิชา คือ สังคมศึกษา สุขศึกษา วิทยาศาสตร์ ศิลปะศึกษา พลศึกษา ขบร้อง ดนตรี งานประดิษฐ์ งานบ้านและเกษตร รวมไว้ด้วยกันมากมาย ครูอาจไม่มีความถนัดทุกวิชา จึงทำให้ครูเห็นว่าควรมีครูพิเศษที่มีความถนัดเฉพาะด้านมาช่วยสอน จะทำให้การเรียนการสอนได้ผลดียิ่งขึ้น

สำหรับเรื่องแหล่งความรู้เพื่อค้นคว้าเพิ่มเติม แบบทดสอบในแต่ละแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และสถานที่อำนวยความสะดวกในการสอนครูเห็นความสำคัญในสิ่งเหล่านี้ไม่น้อยมาก เนื่องจากเนื้อหาต่าง ๆ ที่ครูสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำง่ายไม่มีรายละเอียดที่ครูจำเป็นต้องค้นคว้าประกอบความรู้ สำหรับแบบทดสอบในแต่ละแผนได้มีตัวอย่างไว้ในแผนการสอนบ้างแล้ว ครูสามารถใช้เป็นแนวทางจัดทำได้ และจากแผนการสอนได้แนะนำให้ครูจัดกิจกรรมต่าง ๆ ประกอบการสอน ทั้งส่งเสริมให้เด็กได้รับความรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน ดังนั้นจึงเป็นสาเหตุที่ครูเห็นว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรและสถานที่มีความสำคัญน้อย

สรุปได้ว่าในค่านิยมบริการนี้ ครูคิดเห็นว่าด้านสื่อการเรียนสำคัญเป็นอันดับแรก หนังสือคู่มือ ผู้ช่วยทางวิชาการ และครูพิเศษช่วยเหลือ เป็นอันดับรองลงมา ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของศรีเพชร อายะวรณา (ศรีเพชร อายะวรณา 2506 : 71 - 73) สรุปผลความคิดเห็นความต้องการของครูวิทยาศาสตร์ตามลำดับคือ เครื่องมือทดลองที่เหมาะสมและห้องปฏิบัติการ เครื่องมือโสตทัศนศึกษา หนังสือวารสาร

และหนังสืออ่านประกอบเพิ่มพูนความรู้ในการเข้ารับการอบรมและสัมมนา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีศักดิ์ ญาณประทีป (ทวีศักดิ์ ญาณประทีป 2514 : 87 - 88) สรุปผลในด้านความนึกเห็นว่า ความมุ่งหมาย เนื้อหา เหมาะสมและต้อง การรู้มือประกอบหนังสือกันกว่า หนังสือแบบฝึกหัดสำหรับฝึกทักษะมีความสำคัญ และยังต้อง การช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ให้มีการอบรมหรือสัมมนามากตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยขอ เสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ผู้เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปรับปรุงการพิจารณาหลักสูตร

1.1 จุดประสงค์ของหลักสูตรมีบางข้อใช้ภาษาเขียนไม่ชัดเจน ทำให้ครูไม่เข้าใจและปฏิบัติได้ไม่ดีเท่าที่ควร ดังนั้นการที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้พิจารณาช่วยเหลือแก้ไข

1.2 เนื้อหานอกจากได้สอดคล้องกับจุดประสงค์แล้ว ควรได้คำนึงถึงระยะเวลาที่กำหนดให้เรียนด้วย เนื้อหามากแต่เวลาน้อยการฝึกฝนอาจไม่เพียงพอที่จะทำให้เด็กเปลี่ยนพฤติกรรมตามจุดประสงค์ได้

1.3 การเรียนการสอนมีกิจกรรมที่แนะนำไว้ในแผนการสอน การเขียนและอธิบายให้ชัดเจน วิธีการจัดกิจกรรมการมีหลาย ๆ แบบ เพื่อให้เลือกปฏิบัติได้ถูกต้อง และการมีกิจกรรมประเภทให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยให้ศึกษานิเทศก์หรือเจ้าหน้าที่ทางวิชาการได้ช่วยแนะนำสาธิตปฏิบัติจริงให้ดู

1.4 การประเมินผล ครูยังขาดการสับสนในการกรอกแบบฟอร์ม ควรได้จัดอบรมเพิ่มเติมหรือทำคู่มือแนะนำให้ครูปฏิบัติได้อย่างชัดเจน

1.5 การบริหารบริการการได้ช่วยเหลืออย่างมาก เช่น หนังสือกันกว่าสำหรับครูและเด็กนักเรียน อาคารสถานที่ไม่เหมาะในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน เป็นเหตุให้ครูปฏิบัติงานไม่สะดวก

2. ฝ่ายบริหารการศึกษา

2.1 ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอแก่โรงเรียนทุกสภาพ ทุกท้องถิ่น และเพิ่มสวัสดิการแก่ครูในโรงเรียนที่อยู่ในบริเวณรอบนอกชานเมือง

2.2 เจ้าหน้าที่ทางด้านการศึกษาค้นคว้าได้ประชุมชี้แจง ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองเข้าใจให้มากกว่าเดิม เพื่อให้ร่วมมือเอาใจใส่นักเรียนได้มากขึ้น

3. ศึกษาพิเศษและนักวิชาการ

3.1 ศึกษาพิเศษหรือนักวิชาการที่เกี่ยวข้องควรได้ร่วมมือกันให้มากขึ้น ในด้านการแนะนำการเรียนการสอน และการใช้แบบประเมินผล

3.2 ควรให้ความรู้วิธีการสอน การจัดกิจกรรมในเรื่องต่าง ๆ โดยจัดอบรมสัมมนา

3.3 การติดตามวิธีการเรียนการสอน การประเมินผลควรสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ควรวิจัยแผนการสอนและการประเมินผลในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

2. ควรศึกษาความคิดเห็นของครูผู้ใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6 และเพิ่มความคล่องตัวด้วยการสังเกตการสอน

3. ควรศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของครูในโรงเรียนสังกัดอื่นในกรุงเทพมหานคร

4. ควรศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของครูสังกัดเทศบาลของเขตการศึกษาทั้ง 12 เขต

ปัญหาและข้อสังเกตจากการวิจัย

การได้ปรับปรุงแบบสอบถามให้สั้นขึ้น แต่ครอบคลุมเนื้อหาเพื่อประหยัดเวลาตอบแบบสอบถาม

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กฤษณา ชำอัง ความบกพร่องของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลของ
กรุงเทพ เกี่ยวกับงานด้านวิชาการ วิทยานิพนธ์ ค.ม. บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2513, 188 หน้า อักสำเนา
- แก้วดา ทัศวธรณ "ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
ของครูใหญ่ประธานกลุ่มโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดภาคตะวันออกเฉียง
เหนือ" ครูศาสตร์ 6 : 89 - 94 พฤศจิกายน - ธันวาคม 2521
- กรุงเทพมหานคร, สำนักการศึกษา สถิติจำนวนนักเรียน ห้องเรียน โรงเรียนสังกัด
กรุงเทพมหานคร สำนวน 30 มิถุนายน 2522 2522, 35 หน้า อักสำเนา
- เกียรติ ชั่วถการ ความบกพร่องของศึกษานิเทศก์และครูใหญ่ในเขตการศึกษา 4
เกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษา วิทยานิพนธ์ ค.ม. บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518, 135 หน้า อักสำเนา
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ผลงานวิจัยทางการศึกษา โรงพิมพ์เจริญผล 2521,
506 หน้า
- คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา การปฏิรูปการศึกษา : การศึกษาเพื่อ
ชีวิตและสังคม วัฒนาพานิช 2518, 294 หน้า
- จิตรา สังข์สะอาด ความเห็นของครูชั้นประถมปีที่ 4 ในภาคศึกษา 1 เกี่ยวกับหลักสูตร
วิชาศาสตร์เบื้องต้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พุทธศักราช 2503 บริษัทวิทยานิพนธ์ กศ.ม.
วิทยาคณะวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2507, 108 หน้า พิมพ์
- ชวาล แพทย์กุล เทคนิคการวัดผล โรงพิมพ์วัฒนาพานิช 2516, 434 หน้า
- เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์ การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ สำนักงานทดสอบทางการศึกษา
และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520, 132 หน้า
อักสำเนา

ทวีศักดิ์ ญาณประทีป การศึกษาการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษาตอนปลาย
ในจังหวัดราชบุรี ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
 2514, 117 หน้า อัดสำเนา

ธำรง ชูทัพ การวิเคราะห์เนื้อหาายกร่างหลักสูตรประถมศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพ
และความต้องการของท้องถิ่น วิทยานิพนธ์ ศ.ม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย 2521, 136 หน้า อัดสำเนา

ธำรง บัวศรี ทฤษฎีหลักสูตร (ตอนที่ 1) มงคลการพิมพ์ 2504, 127 หน้า
 นันทนา จิริพละ การศึกษาเกี่ยวกับการสอนวิทยาศาสตร์ในระดับชั้นประถมศึกษา
โรงเรียนเทศบาลจังหวัดพระนคร ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
 ประสานมิตร 2511, 139 หน้า อัดสำเนา

บุญนิตย์ ไวสุตีก ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาครูประจำการและนักเรียน
โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 วิทยานิพนธ์ ศ.ม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 2522, 207 หน้า อัดสำเนา

ประกิจ รัตนสุวรรณ ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาภาคการศึกษาหนึ่ง เกี่ยวกับการ
หลักสูตรทั่วไปชั้นประถมศึกษาปีที่สี่ พุทธศักราช 2503 ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัย
 วิชาการศึกษา ประสานมิตร 2507, 200 หน้า อัดสำเนา

ปรีชา ธรรมมา "การพัฒนาหลักสูตรไทย" ใน ประมวลบทบรรยายเกี่ยวกับการพัฒนา
หลักสูตร หน้า 5 กองพัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ 2517, 388 หน้า

พจน์ สะเพียรชัย "สรุปถ้อยบรรยายเรื่องการสัมมนาที่กรานา" ใน ประมวลบทบรรยาย
เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร หน้า 106 กองพัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ 2517,
 388 หน้า

เพ็ญนิ นารายณ์ประทาน การศึกษาและประเมินผลหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษระดับ
ป.กศ.ชั้นสูง พุทธศักราช 2510 ในวิทยาลัยครูสองแห่งในจังหวัดพระนคร
 ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2513, 141 หน้า อัดสำเนา

- เพ็ญสุข หวังแก้ว ความคิดเห็นของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในภาคการศึกษา 1 เกี่ยวกับ
หลักสูตรประถมศึกษาปีที่ 4 พุทธศักราช 2503 ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัย
- วิชาการศึกษา ประสานมิตร 2507, 120 หน้า พิมพ์ดีด
- ไพฑูรย์ ธรรมแสง ความคิดเห็นของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เกี่ยวกับหลักสูตรสังคมศึกษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2503 ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
- ประสานมิตร 2507, 111 หน้า พิมพ์ดีด
- ไพฑูรย์ อินทรีวิชา หลักและวิธีการวัดเจตคติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
- แห่งชาติ 2517, 317 หน้า อัดสำเนา
- มลิวลัย ลับโพธิ์ การเปรียบเทียบความคาดหวังของครู ครูใหญ่ และศึกษานิเทศก์
ที่มีต่อประสิทธิภาพของหลักสูตรประ โยคประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มวิชา
การงานและพื้นฐานอาชีพ วิทยานิพนธ์ ก.ม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 2521, 136 หน้า อัดสำเนา
- ลัดดา สุวรรณกุล พัฒนาการของหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของประเทศไทย
 วิทยานิพนธ์ ก.ม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518, 233 หน้า
- อัดสำเนา
- วิจิตร ศรีสอาน "ปรัชญาการศึกษากับการพัฒนาหลักสูตร" ใน ประมวลบทบรรยาย
เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร หน้า 101 กองพัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ 2517,
- 388 หน้า
- วิชาการ, กรม กองพัฒนาหลักสูตร "รายงานการวิเคราะห์หลักสูตรประถมศึกษา
- และมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2503" การวิจัยทางการศึกษา 2 : 3 - 5
- พฤษภาคม - สิงหาคม 2517
- วิชาการ, กรม กองวิจัยการศึกษา การประชุมปฏิบัติการวิจัยทางการศึกษา
ในปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรของโรงเรียนในทวีปเอเชีย โรงพิมพ์กรมการศาสนา
- 2511, 79 หน้า

✓ วิชาการ, กรม คู่มือการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 จงเจริญการพิมพ์

2520 ก., 144 หน้า

วิชัย วงษ์ใหญ่ พัฒนาหลักสูตรและการสอน รุ่งเรืองธรรม 2521, 162 หน้า

วิเชียร เกตุสิงห์ สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ 2522, 145 หน้า อักสำเนา

วิเชียร เทียมเมือง ปัญหาและความคิดเห็นของครูชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง ในการ
ทดลองใช้หลักสูตรประโยคประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ปริชญานิพนธ์ กศ.ม.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520, 195 หน้า อักสำเนา

วิไล ไชว์เสวีวงศ์ ปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ชั้นประถม
ปีที่ 1 ในเขตการศึกษา 6 วิทยานิพนธ์ ก.ม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2522, 153 หน้า อักสำเนา

วิไล แพงคำ การศึกษาความเห็นของผู้ปฏิบัติงานแนะแนว และนิสิตสาขาการแนะแนว
ต่อลักษณะสำคัญทางทัศนคติ ความรู้ และความสามารถผู้ให้คำปรึกษา ปริชญานิพนธ์
กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2519, 94 หน้า อักสำเนา

ศรีแพร อายะวรรณา สำรวจความต้องการของครูวิทยาศาสตร์ วิทยานิพนธ์ ก.บ.
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2506, 81 หน้า พิมพ์

ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมวิชาการ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น 2520, 442 หน้า

———— รายงานการสัมมนาผลการใช้หลักสูตรประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2521
2522, 15 หน้า อักสำเนา

———— สำรวจปัญหาและทัศนคติของครูที่มีต่อการใช้นวัตกรรมในการเรียนการสอน
โรงพิมพ์กรมการศาสนา 2518, 102 หน้า

ศึกษาธิการ, กระทรวง กองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง เมื่อเทียบกับหลักสูตร กุรุสภา 2511, 229 หน้า

- ศึกษาธิการ, กระทรวง กองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา รายงานการวิจัย
ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง เมื่อเทียบกับหลักสูตร (ตอนสอง)
 กรมการศาสนา 2513, 182 หน้า
- สมนึก ลิมทอง และ ชาศรี आयुวัฒน์ หลักสูตรและแบบเรียนชั้นประถมศึกษา
 โอเคียนสโตร 2522, 284 หน้า
- สมพงษ์ จิตระกับ ความถี่เห็นของผู้บริหารการศึกษาและครูประจำการ โรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครต่อการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
 วิทยานิพนธ์ ก.ม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520, 162 หน้า
 อัสสำเนา
- สถาบันระหว่างชาติสำหรับการกันคว้าเรื่องเด็ก การวิจัยหลักสูตรประถมศึกษาระหว่างปี
2506 - 2508 กรุงเทพฯ 2509, 399 หน้า
- เสถียร สมัตถภาพงศ์ การประเมินผลหลักสูตรประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2503
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยานิพนธ์ ก.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2519, 144 หน้า
 อัสสำเนา
- สำนึกศึกษา, กรม หน่วยศึกษานิเทศก์ การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต 2522, 16 หน้า อัสสำเนา
- สุพจน์ พุกขพันธ์ การวิเคราะห์และประเมินผลหลักสูตรภาษาไทย ระดับ ป.ศ.
พุทธศักราช 2508 วิทยานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
 2515, 119 หน้า
- สุมิตร คุณานุกร หลักสูตรและการสอน กรุงเทพมหานครพิมพ์ 2518, 259 หน้า
 _____ บรรณาธิการ หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520, 294 หน้า
- สุภกัญญา สุจริตจิตร ปัญหาการเรียนการสอนกลุ่มบูรณาการตามหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดนครราชสีมา วิทยานิพนธ์
 ก.ม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2521, 183 หน้า อัสสำเนา

อนันต์ ศรีโสภณ หลักการวิจัยเบื้องต้น โรงพิมพ์วัฒนาพานิช 2521, 430 หน้า

อารี สายธร ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

พุทธศักราช 2503 ปริญญาโท กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
2507, 141 หน้า พิมพ์ดีด

Caruthers, B. "Teacher preparation and Experienced related to acheivement of the Fith grade pupils in Science," Dissertation Abstract International. 28 : 1978-A, December, 1967.

Dale, Edgar. Audio-Visual Methods in Teaching. New York, Dryden Pres, 1969. 719 p.

Edwards, Allen L. Statistical Analysis. New York, Rinehart and Company, 1958. 234 p.

Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education. New York, McGraw-Hill Book Company, 1976. 466 p.

Johansen, John H. "The Relationships Between Teachers" Perceptions of Influence in Local Curriculum Implementation. Educational Research. 2 : 81 - 83, October, 1967.

Johnson, Palmer O. and Jackson Robert W.B. Introduction to Statistical Methods. New York, Printice Hill, 1953. 357 p.

Langenbach, Michael. "Development of an Instrument to Measure Teacher's Attitudes Toward Curriculum Use and Planning," Educational Research. 1 : 35 - 58, September, 1972.

Lindquist, E.F. Design and Analysis of Experiments in Psychology and Education. Boston, Houghton Mifflin Company, 1956. 393 p.

Shim, Chung Phing. "A Study of the Curriculum Effect of Four Teacher Characteristic on the Achievement of Elementary School Pupils," Dissertation Abstracts. 12 : 5225 - 5226, June, 1964.

Taba, Hilda. Curriculum Development Theory and Practice. New York, Brace & World Inc., 1962. 562 p.

Winer, B.J. Statistical Principles in Experimental Design. New York, McGraw-Hill Book Company, 1971. 677 p.

ภาพผนวก

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

26 มิถุนายน 2523

เรื่อง ขออนุมัติการขอความเห็นในการตอบแบบสอบถาม

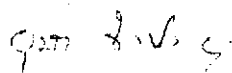
เรียน ครู หรืออาจารย์ประจำชั้นประถมศึกษาปีที่สอง

ด้วยดิฉัน ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร
 ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของครูประจำชั้น
 ประถมศึกษาปีที่สอง โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร" เพื่อใช้เป็นส่วนหนึ่งของการ
 ศึกษาในหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต ซึ่งความคิดเห็นของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง
 เพราะผลสรุปที่ได้จะเป็นแนวทางอันสำคัญสำหรับการพัฒนาหลักสูตรระดับชาติ และผู้บริหาร
 ระดับต่าง ๆ สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา และเพื่อได้ช่วยเหลือครูให้ตรงกับความต้องการ
 มากขึ้น

ในฐานะที่ท่านเป็นผู้หนึ่งซึ่งได้รับเกียรติเลือกเป็นตัวแทนของครูในโรงเรียน
 สังกัดกรุงเทพมหานคร ดิฉันจึงใคร่ขออนุมัติให้ท่านช่วยตอบแบบสอบถามที่ได้
 แนบมาพร้อมนี้แล้ว สำหรับคำตอบที่ได้จากท่านจะเก็บไว้เป็นความลับ และนำมาวิเคราะห์
 หาค่าเฉลี่ยในเชิงสถิติเท่านั้น

ดิฉันหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี จึงขอถือโอกาส
 ขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นางอุษา ขำประยูร)

นิสิตปริญญาโทการประถมศึกษา ประสานมิตร

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มี 3 ตอน

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในด้านจุดประสงค์
เนื้อหา การเรียนการสอน การประเมินผล การบริหารและบริการหลักสูตร
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดอันดับความสำคัญของหลักสูตร
ในด้านจุดประสงค์ เนื้อหา การเรียนการสอน การประเมินผล การบริหาร
และบริการหลักสูตร

วิธีทำแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 โปรดเขียนเครื่องหมาย $\surd$ ลงในช่องว่าง ☐ และระบุข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านลงในช่องว่างที่เว้นไว้ให้ครบทุกช่อง

1. ข้อมูลส่วนตัว

เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

อายุ ปี

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา

วุฒิปัจจุบัน วุฒिसามัญ

วุฒิครู วิชาเอก (ถ้ามี)

3. ข้อมูลเกี่ยวกับการทำงาน

ทำการสอนมาแล้ว ปี เคยสอนชั้นประถมศึกษา ปี

วิชาที่เคยสอน

โรงเรียนที่ท่านกำลังสอนอยู่ในปัจจุบันมีจำนวน ห้องเรียน

รอบเช้า ห้องเรียน รอบบ่าย ห้องเรียน

นอกจากทำหน้าที่ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 แล้วท่านยังทำหน้าที่

ท่านเป็นครูสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เนื่องจาก

☐ สัมผัสใจ ☐ ได้รับการคัดเลือก

ท่านเคยสอนหลักสูตรเก่า

☐ เคย ☐ ไม่เคย

ท่านได้รับการอบรมเพื่อเตรียมตัวสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตาม

หลักสูตรใหม่

☐ เคย ☐ ไม่เคย

จำนวนเวลาที่รับการอบรม วัน

ท่านคิดว่าเวลาที่อบรม

☐

เพียงพอ

☐

ไม่เพียงพอ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ในด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา การเรียนการสอน การประเมินผล และการบริหารบริการหลักสูตร โปรด เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านในแต่ละข้อ (5 เห็นด้วยอย่างยิ่ง, 4 เห็นด้วย, 3 ไม่แน่ใจ/เฉย ๆ, 2 ไม่เห็นด้วย, 1 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง)

โปรดตอบให้ครบทุกข้อ

ตัวอย่าง

ด้านการเรียนการสอน

แผนการสอน

o) ให้แนวทางปฏิบัติ

เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ/ ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
5	4	3	2	1
✓				

ท่านเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องแรก หมายความว่า ท่านมีความคิดเห็น
ด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนี้ ให้คะแนน 5

จุดประสงค์การเรียนรู้	ความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	การใช้ภาษาชัดเจน เข้าใจง่าย	ความง่ายต่อการเรียนรู้ นำไปปฏิบัติ	การเป็นประโยชน์ ผู้เรียน	ความเหมาะสมกับผู้เรียน	ความสอดคล้องกับความต้องการสังคม
9. บอกอันตราย และวิธีป้องกันสัตว์บางชนิดได้	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
10. บอกประโยชน์ที่ได้รับจากบ้านได้						
11. บอกจำนวนสมาชิก ความสัมพันธ์ ความสำคัญ และลักษณะของสมาชิกที่ดีของบุคคลในบ้านได้						
12. ยกตัวอย่างของจำเป็นที่ควรซื้อและบอกเหตุผลได้						
13. บอกชื่อโรค สาเหตุ และการป้องกันโรคติดต่อที่เด็กเป็นกันมากในท้องถิ่นได้						

เนื้อหา	ความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	ความเหมาะสมกับผู้เรียน	ความเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	ความเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน	ความเหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ต่อไป	ความถูกต้องของเนื้อหาในแผนการสอน	ความชัดเจนของเนื้อหาในแผนการสอน
3.ระเบียบบังคับคุณภาพชีวิตและการปฏิบัติตนในโรงเรียน	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
4.หน้าที่ของบุคคลและผู้บริหารต่าง ๆ ในโรงเรียน							
เรื่องชุมชน							
1.ประวัติ และสถานที่สำคัญ							
ของชุมชน							

ข้อ 3 ความคิดเห็นด้านการเรียนการสอน

กิจกรรมการเรียนการสอน ในแผนการสอน

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ/ ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	5	4	3	2	1
1. สอดคล้อง กับจุดประสงค์การเรียนรู้					
2. สอดคล้อง กับ เนื้อหา					
3. สอดคล้อง กับความแตกต่าง ระหว่างบุคคล					
4. เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					
5. ตรงกับความสนใจของผู้เรียน					
6. สามารถสนองจุดประสงค์ได้					
7. ช่วยส่งเสริมความรู้ของผู้เรียน					
8. ช่วยส่งเสริมเจตคติของผู้เรียน					
9. ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทาง ร่างกายของผู้เรียน					
10. สามารถฝึกทักษะได้เพียงพอ					

การตัดสินผลการเรียน

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ/ ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	5	4	3	2	1
1. เวลาเรียนที่กำหนดไว้เหมาะสม ที่แล้ว					
2. เกณฑ์ตัดสินผลของการเรียนมีความ เหมาะสม					
3. เครื่องมือที่ใช้วัดมีความชัดเจน					

ข้อ 5 ความคิดเห็นค่านับบริหารและบริการหลักสูตร

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ/ ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	5	4	3	2	1
1. ผู้บริหารมีการติดตามผลสม่ำเสมอ					
2. เอกสารบริการหลักสูตรมีเพียงพอ					
3. หนังสืออ่านประกอบเพื่อเสริมสร้าง ความรู้มีเพียงพอ					
4. อาคารสถานที่เหมาะสมและสะดวก ในการสอน					
5. ความช่วยเหลือในการจัดอบรม สม่ำเสมอ					
6. มีการแนะนำช่วยเหลือเมื่อเกิด ปัญหา					

7. มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้
หลักสูตรใหม่เสมอ
8. การช่วยเหลือในการจัดสื่อ
การเรียนการสอน
9. การอำนวยความสะดวกในการสอน

เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ/ ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
5	4	3	2	1

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญในด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา การ
เรียนการสอน การประเมินผล และการบริหารบริการหลักสูตร ในแต่ละด้าน
ข้อใดมีความสำคัญมาก-น้อย โปรดใส่หมายเลข 1, 2, 3..... ตามลำดับ

โปรดตอบให้ครบทุกข้อ

ตัวอย่าง

จุดประสงค์การเรียนรู้

๐) หน่วยเรื่อง โรงเรียน

- อ่านแผนผังง่ายของ โรงเรียนได้

- ใช้แหล่งบริการที่โรงเรียนจัดให้ได้

- บอกความสำคัญของ โรงเรียนได้

- ปฏิบัติตนตามหน้าที่และระเบียบข้อบังคับของ โรงเรียนได้

หมายเลข

1

2

3

4

ตัวอย่างที่ 2

	ด้านการเรียนการสอน								ด้านการประเมินผล			
	การสำาธิตี และการ ปฏินิจจริง	บทบาท สมมุติ	ศึกษา นอก สถานที่	แบ่ง กลุ่ม อภิปราย	คนควา ศึกษา และ รายงาน	บรรยาย โดยครู หรือ วิทยากร	เกม เพลง	นิทาน	การ สังเกต พฤติกรรม	ตรวจ ผลงาน ภาคปฏิบัติ	ทดสอบ ด้วย ข้อเขียน	
0) การทำาความ สะอาด ร่างกาย	1	2	9	5	7	8	3	4	1	2	3	4

ถ้าท่านใส่หมายเลข 1 ในช่องใด หมายความว่า ท่านมีความคิดเห็นกับเนื้อหาต่อกิจกรรม และการประเมินผลสำคัญ
เป็นอันดับหนึ่ง ถ้าใส่หมายเลข 2, 3, 4... ฯลฯ ในช่องใด หมายความว่า กิจกรรมและการประเมินผลในช่วงนั้น ๆ
มีความสำคัญรอง ๆ ลงไปตามลำดับ

ข้อ 1 การจัดอันดับความสำคัญในด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละหน่วย โปรดใส่
หมายเลข 1, 2, 3 ... ตามลำดับ

หน่วยเรื่องตัวเรา

หมายเลข

- ทำความสะอาดร่างกาย
- แปร่งฟันให้สะอาดถูกวิธีและรักษาฟันสะอาดอยู่เสมอ
- แต่งกายให้ตัวเองได้เรียบร้อยและเหมาะสมกับกาลเทศะ
- ปฏิบัติตนในการกินอยู่และขับถ่ายได้ถูกต้อง
- ปฏิบัติตนในการออกกำลังกาย การพักผ่อน การนอนได้ถูกต้องและถูกวิธี
- แบ่งเวลาสำหรับกิจกรรมการเรียนรู้ การทำงาน การออกกำลังกาย และการพักผ่อน
- บอกวิธีปฏิบัติตนให้ปลอดภัยจากอุบัติเหตุที่บ้าน โรงเรียน และในการสัญจรไปมาที่อาจเป็นอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น

หน่วยเรื่องบ้านที่น่าอยู่

หมายเลข

- บอกประโยชน์ที่ได้รับจากบ้านได้
- บอกจำนวนสมาชิก ความสัมพันธ์ ความสำคัญ และลักษณะของสมาชิกที่ดีของบุคคลในบ้านได้
- ยกตัวอย่างของจำเป็นที่ควรซื้อ และบอกเหตุผลได้
- บอกชื่อโรค สาเหตุ และการป้องกันโรคติดต่อที่เด็กเป็นกันมากในท้องถิ่นได้

หน่วยเรื่อง โรงเรียน - อ่านแผนผังง่าย ๆ ของ โรงเรียนได้ - ใช้แหล่งบริการที่โรงเรียนจัดให้ได้ - บอกความสำคัญของ โรงเรียนได้ - ปฏิบัติตามหน้าที่และระเบียบข้อบังคับของ โรงเรียนได้	หมายเลข
หน่วยเรื่อง ชุมชน - บอกหน้าที่ ประโยชน์ และความสัมพันธ์ของ คนในชุมชนได้ - บอกบริการที่ชุมชนจัดขึ้น เพื่อสนอง ความต้องการของบุคคลในชุมชนได้ - บอกสิ่งที่ เป็นอันตรายที่มีในชุมชนได้ - ปฏิบัติตนให้ เป็นประโยชน์ต่อชุมชนในการรักษาความสะอาดและความสวยงามของธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม - บอกสาเหตุที่ทำให้ สิ่งมีชีวิตที่อยู่แวดล้อมตัวเรา เพิ่มขึ้น หรือลดลงได้	หมายเลข
หน่วยเรื่อง สิ่งแวดล้อม - อธิบายถึงลักษณะ การเจริญเติบโต และประโยชน์ของพืชได้ - บอกอันตรายและวิธีป้องกันสัตว์บางชนิดได้ - บอกข้อเท็จจริงโดยใช้น้ำ และ โรงเรียน เป็นหลักในการสังเกตได้	หมายเลข
หน่วยเรื่อง ชาติไทย - เล่าความเป็นมาของชาติไทยอย่างง่าย ๆ ได้ - ทำความเคารพธงชาติได้ตามเวลาและสถานที่	หมายเลข

- บอกภาษา และลักษณะการแต่งกายของคนไทยได้ - บอกพระนามย่อ วันประสูติ และพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถในรัชกาลปัจจุบันได้ - บอกความหมาย ความสำคัญของเนื้อเพลงชาติไทยได้ - ร้องเพลงชาติไทยอย่างถูกต้อง - ร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีได้	หมายเลข
หน่วยเรื่องข่าว เหตุการณ์ และวันสำคัญ - อ่านข่าวสั้นจากหนังสือพิมพ์ได้ - แยกแยะข้อเท็จจริงจากคำโฆษณา และคำชักชวนได้ - วิเคราะห์ข่าวและเหตุการณ์ได้ - บอกความเป็นมา และร่วมมือในการจัดกิจกรรมในวันสำคัญที่เกี่ยวข้องชาติ และศาสนาที่ตนนับถือได้	หมายเลข
ข้อ 2 การจัดอันดับความสำคัญในค่านี้อาหา เนื้อหาข้อใดสำคัญมากน้อย โปรดใส่หมายเลข 1, 2, 3 ... ตามลำดับ เนื้อหาในหน่วยเรื่องตัวเรา - การทำความสะอาด และรักษาความสะอาดของร่างกาย - การรู้จักช่วยตนเอง - อาหาร - ข้อปฏิบัติในการสร้างสุขนิสัยเกี่ยวกับการรับประทานอาหาร และการขับถ่าย	หมายเลข

- การรักษาความสะอาด ความสวยงาม ความสมดุลย์ของธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมในชุมชน และอันตรายจากสิ่งแวดล้อมในชุมชน	หมายเลข
เนื้อหาในหน่วยเรื่องสิ่งแวดล้อม - สัตว์ - พืช - เปลือกโลก - ทิศ	หมายเลข
เนื้อหาในหน่วยเรื่องชาติไทย - ประวัติความเป็นมาของชาติไทยที่อยู่ในแหลมทอง - ธงชาติ และเพลงชาติ - ภาษาไทย การแต่งกายของคนไทย และการเคารพแบบไทย - พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ	หมายเลข
เนื้อหาในหน่วยเรื่องข่าว เหตุการณ์ และวันสำคัญ - ข่าว เหตุการณ์ - วันสำคัญ	หมายเลข

ข้อ 3 และ 4 การจัดอันดับความสำคัญในด้านการเรียนการสอน และด้านการประเมินผล
โปรดใส่หมายเลข 1, 2, 3 ... ตามลำดับ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
อูษา ขำประยูร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
เมษายน 2524

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบ และจัดอันดับความสำคัญของ
ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่ม
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในค่านจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา การเรียนการสอน
การประเมินผล การบริหารบริการหลักสูตร

กลุ่มตัวอย่างเป็นครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในปีการศึกษา 2522 จำนวน 640 คน
ซึ่งสอนอยู่ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร 202 โรงเรียน ซึ่งแบ่งเป็น 3 ขนาด คือ
โรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่แบบ
สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และแบบ
สอบถามเกี่ยวกับการจัดอันดับความสำคัญ

ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้สถิติพื้นฐานค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
การทดสอบค่าเอฟ และค่าร้อยละ ผลการศึกษาพบว่า ครูส่วนมากมีความคิดเห็นว่า
หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเหมาะสมแล้ว
สำหรับการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน
พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำหลักสูตรนี้ไปใช้ไม่แตกต่างกันในทุกด้าน คือ
ค่านจุดประสงค์ เนื้อหา การเรียนการสอน การประเมินผล การบริหารบริการหลักสูตร
และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นโดยแยกตามขนาดโรงเรียนพบว่า ครูที่อยู่ในโรงเรียน
ขนาดต่างกันมีความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการเรียนการสอน
ซึ่งครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลางมีความคิดเห็นแตกต่างจากครูที่อยู่ใน
โรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สำหรับความคิดเห็นของครูในการจัดอันดับความสำคัญทั้ง 5 ด้านนั้น ผลการ
วิจัยพบว่า ในค่านจุดประสงค์และเนื้อหา ครูเห็นความสำคัญในเรื่องเกี่ยวกับตัวนักเรียน
และสิ่งแวดล้อมใกล้ตัวนักเรียน ในด้านการเรียนการสอนครูเห็นความสำคัญของการใช้
การปฏิบัติจริงและการสาธิต ส่วนด้านการประเมินผลครูเห็นความสำคัญของการสังเกต
พฤติกรรม และด้านการบริหารบริการหลักสูตรครูเห็นความสำคัญของการเรียนมากที่สุด

THE OPINIONS IN IMPLEMENTATION OF THE B.E. 2521 CURRICULUM ON THE LIFE
EXPERIENCE SUBJECT GROUP OF PRATHOM TWO TEACHERS IN SCHOOL
UNDER THE BANGKOK METROPOLIS

AN ABSTRACT

BY

USA KHAMPRAYOON

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

April 1981

The purpose of this study was to compare and rank the opinions of the school teachers on the Elementary School Curriculum of B.E. 2521 on the Life Experience Subject Group, in five areas: objective, contents, methodology, evaluation and curriculum implementation.

The subjects were 640 primary school teachers who taught in the Academic Year 1979 from 202 schools, under the Bangkok Metropolis. The Schools were categorized into three sizes: big, medium, and small. The opinion and ranking questionnaires were used in this study.

The statistics of mean, standard deviation, F-test, and percent were used for analyzing the data. The findings revealed that the majority of teachers viewed that the Elementary School Curriculum on the Life Experience Subject Groups was appropriate. The opinions about the objectives, contents, methodology, evaluation and implementation of the teachers who had different qualifications and teaching experience were not significantly different. The size of the schools had no effect on the teachers' opinions about those aspects of the Life Experience Subject Group except the methodology. The opinions in methodology of the teachers from big and medium schools and the teachers from small schools were significantly different at .05 level.

The ranking questionnaire revealed that the teachers emphasized the importance of students themselves and their immediate environment. In the area of objectives and contents

the teachers rated very highly on practical experience and demonstration in the area of methodology. They put an emphasis on behaviour observation in the area of evaluation, and educational devices in the area of implementation.